

nokian[®]
TYRES

Taloudellinen katsaus | 2016

Taloudellinen katsaus 2016

Tilinpäätös 2016

Nokian Renkaat 2007–2016	3
Hallituksen toimintakertomus	5
Konsernin tuloslaskelma	16
Konsernin tase	17
Konsernin rahavirtalaskelma	18
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	19
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	20
Emoyrityksen tuloslaskelma ja tase	52
Emoyrityksen rahavirtalaskelma	53
Emoyrityksen tilinpäätöksen liitetiedot	54
Tietoa Nokian Renkaiden osakkeesta	60
Allekirjoitukset	64
Tilintarkastuskertomus	64
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	68
Tietoa sijoittajille ja sijoittajasuhteet	77

Konsernin tunnusluvut

Luvut miljoonia euroja, ellei toisin mainittu	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Liikevaihto	1 391,2	1 360,1	1 389,1	1 521,0	1 612,4	1 456,8	1 058,1	798,5	1 080,9	1 025,0
kasvu, %	2,3%	-2,1%	-8,7%	-5,7%	10,7%	37,7%	32,5%	-26,1%	5,5%	22,6%
Käyttökate (EBITDA)	395,2	378,6	398,5	479,0	496,9	451,7	291,5	164,0	303,1	281,1
Poistot	84,7	82,6	89,8	93,5	81,9	71,6	69,4	61,9	56,2	47,1
Liikevoitto (EBIT)	310,5	296,0	308,7	385,5	415,0	380,1	222,2	102,0	247,0	234,0
% liikevaihdosta	22,3%	21,8%	22,2%	25,3%	25,7%	26,1%	21,0%	12,8%	22,8%	22,8%
Tulos ennen veroja	298,7	274,2	261,2	312,8	387,7	359,2	208,8	73,5	173,8	213,8
% liikevaihdosta	21,5%	20,2%	18,8%	20,6%	24,0%	24,7%	19,7%	9,2%	16,1%	20,9%
Oman pääoma tuotto (ROE), %	18,7%	19,6%	16,0%	13,0%	25,2%	29,1%	20,0%	7,6%	18,8%	26,6%
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	19,9%	20,3%	19,2%	21,8%	24,3%	27,4%	19,9%	9,4%	22,9%	27,8%
Taseen loppusumma	1 975,7	1 754,8	1 797,0	2 062,9	2 019,6	1 875,9	1 371,6	1 221,9	1 420,4	1 155,4
Korollinen nettovelka	-287,4	-209,7	-164,6	-56,4	-65,2	-3,6	0,7	263,7	319,0	102,0
Omavaraisuusaste, %	73,8%	70,8%	67,5%	67,6%	71,2%	63,2%	68,4%	62,0%	54,8%	61,8%
Velkaantumisaste, %	-19,7%	-16,9%	-13,6%	-4,1%	-4,5%	-0,3%	0,1%	34,8%	41,0%	14,3%
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat	364,4	283,4	323,4	317,6	388,7	232,9	327,2	194,2	18,4	169,9
Bruttoinvestoinnit	105,6	101,7	80,6	125,6	209,2	161,7	50,5	86,5	181,2	117,1
% liikevaihdosta	7,6%	7,5%	5,8%	8,3%	13,0%	11,1%	4,8%	10,8%	16,8%	11,4%
Tutkimus- ja kehittämismenot	20,3	18,7	16,6	16,1	16,9	15,1	12,7	12,0	12,5	11,5
% liikevaihdosta	1,5%	1,4%	1,2%	1,1%	1,0%	1,0%	1,2%	1,5%	1,2%	1,1%
Osingonjako (ehdotus)	208,0	202,0	193,5	193,3	191,9	156,6	83,8	50,7	49,9	62,3
Henkilöstö keskimäärin vuoden aikana	4 433	4 421	4 272	4 194	4 083	3 866	3 338	3 503	3 812	3 462

Osakekohtaiset tunnusluvut

Luvut miljoonia euroja, ellei toisin mainittu	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Tulos/osake (EPS), euro	1,87	1,80	1,56	1,39	2,52	2,39	1,34	0,47	1,12	1,37
kasvu, %	3,6%	15,1%	12,9%	-45,0%	5,4%	78,7%	186,9%	-58,4%	-18,3%	55,7%
Tulos/osake (EPS, laimennettu), euro	1,86	1,80	1,56	1,39	2,46	2,32	1,32	0,49	1,10	1,31
kasvu, %	3,2%	15,0%	12,9%	-43,5%	5,8%	75,8%	168,2%	-55,4%	-15,6%	52,6%
Kassavirta/osake (CFPS), euro	2,70	2,12	2,43	2,39	2,96	1,80	2,58	1,56	0,15	1,38
kasvu, %	27,4%	-12,7%	1,4%	-19,2%	64,2%	-30,1%	66,0%	953,2%	-89,3%	57,7%
Osinko/osake, euro (ehdotus)	1,53	1,50	1,45	1,45	1,45	1,20	0,65	0,40	0,40	0,50
Osinko/tulos, % (ehdotus)	82,6%	83,9%	92,9%	105,2%	58,0%	50,7%	49,4%	87,0%	35,7%	36,9%
Oma pääoma/osake, euro	10,75	9,24	9,07	10,45	10,89	9,15	7,34	6,07	6,20	5,76
P/E-luku	19,0	18,4	13,0	25,2	11,9	10,4	20,5	36,4	7,0	17,5
Osinkotuotto, % (ehdotus)	4,3%	4,5%	7,1%	4,2%	4,8%	4,8%	2,4%	2,4%	5,1%	2,1%
Osakekannan markkina-arvo 31.12.	4 805,7	4 448,3	2 702,0	4 647,7	3 971,9	3 224,7	3 505,4	2 122,5	987,5	2 974,9
Osakeantioikaistu osakemäärä										
keskimäärin, milj. kpl	134,86	133,63	133,16	132,65	131,24	129,12	126,75	124,85	124,61	122,95
laimennettuna, milj. kpl	135,56	133,74	135,10	137,62	137,39	135,70	132,96	129,76	131,47	129,09
Osakeantioikaistu osakemäärä 31.12., milj. kpl	135,68	134,39	133,17	133,29	131,96	129,61	127,70	124,85	124,85	123,70
Osinkoon oikeutettu osakemäärä, milj. kpl	135,93	134,69	133,47	133,34	132,32	130,50	128,85	126,69	124,85	124,63

Konsernin tunnusluvut

Laskentakaavat

Oman pääoman tuotto, % = (ROE)	$\frac{\text{Tilikauden tulos} \times 100}{\text{Oma pääoma (ka)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto, % = (ROI)	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rah.kulut} \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (ka)}}$
Omavaraisuusaste, % =	$\frac{\text{Oma pääoma} \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Velkaantumisaste, % =	$\frac{\text{Korollinen nettovelka} \times 100}{\text{Oma pääoma}}$
Tulos / osake, euro = (EPS)	$\frac{\text{Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}^1 \text{ keskimäärin tilikauden aikana}}$
Tulos / osake (laimennettu ²), euro = (EPS)	$\frac{\text{Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu ja laimennettu}^2 \text{ lukumäärä}^1 \text{ keskimäärin tilikauden aikana}}$
Kassavirta / osake, euro = (CFPS)	$\frac{\text{Liiketoiminnan kassavirta}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}^1 \text{ keskimäärin tilikauden aikana}}$
Osinko / osake, euro =	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Osinkoon oikeuttavien osakkeiden lukumäärä}}$
Osinko / tulos, % =	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko} \times 100}{\text{Tilikauden tulos}}$
Oma pääoma / osake, euro =	$\frac{\text{Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}^1 \text{ 31.12.}}$
P/E-luku =	$\frac{\text{Pörssikurssi 31.12.}}{\text{Tulos/osake}}$
Osinkotuotto, % =	$\frac{\text{Nimellisosinko} / \text{osake}}{\text{Pörssikurssi 31.12.}}$

¹ ilman omia osakkeita² optioiden laimennusvaikutus otettu huomioon osakkeiden tilikauden keskimääräisen markkinahinnan ylittäessä määritetyn merkintähinnan

Hallituksen toimintakertomus 2016

Nokian Renkaat -konsernin liikevaihto kasvoi 2,3 % ja oli 1 391,2 MEUR (2015: 1 360,1). Valuuttakurssit heikensivät liikevaihtoa 29,9 MEUR vuoden 2015 kurssitasoon verrattuna.

Liikevoitto kasvoi 4,9 % ja oli 310,5 MEUR (296,0). Liikevoitto-prosentti oli 22,3 % (21,8 %).

Tilikauden voitto kasvoi 4,6 % ja oli 251,8 MEUR (240,7). Verohallinnon veropäätösten positiivinen nettovaikutus vuosien 2007–2010 verokiistaan liittyen oli 4,9 MEUR tilikaudella 2016. Vuosien 2007–2010 verokiista on esitelty kattavasti osiossa ”Verokanta”.

Osakekohtainen tulos oli 1,87 euroa (1,80).

Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat olivat 364,4 MEUR (283,4), ja niihin vaikuttivat vuosien 2007–2010 verokiistaan liittyvät maksetut lisäverot ja viivästyskorot 51,0 MEUR. Yhtiö suoritti maksetut tammikuussa 2016.

Hallitus ehdottaa osingoksi 1,53 euroa (1,50) osakkeelta.

Andrei Pantioukhov, väliaikainen toimitusjohtaja:

”Vuonna 2016 Nokian Renkaat teki vahvan suorituksen kaikilla päämarkkina-alueillaan melko haastavasta markkinaympäristöstä huolimatta. Liikevaihto ja kannattavuus paranivat, kuten myös markkinaosuudet.

Neljäs neljännes ylitti odotuksemme. Myynti kaikilla päämarkkinoillamme kasvoi verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon. Venäjä oli suurin myötävaikuttaja myynnin kasvuun neljännellä neljänneksellä – ensimmäistä kertaa muutama vuoteen. Ensimmäiset rohkaisevat signaalit, jotka raportoimme Q3-tuloksen yhteydessä, jatkuivat Venäjällä. Venäjän talous ja kuluttajamarkkinat jatkavat hidasta vakiintumistaan, mutta vuoden 2017 kasvun arvioidaan olevan maltillista.

Talvirengasseisonki alkoi aikaisin ja jatkui vahvana, erityisesti Keski-Euroopassa, Pohjoismaissa ja Venäjällä. Onnistuimme kasvattamaan markkinaosuuksiamme tavoitealueillamme kaikista haasteista huolimatta, erityisesti Venäjällä ja Keski-Euroopassa. Kokonais suorituksemme neljänneksellä oli erinomainen, ja johti vahvaan koko vuoden tulokseen.

Tuotantovolyymimme olivat korkeammat kuin viime vuonna, ja tuottavuus jatkoi paranemistaan. Raaka-ainekustannukset alkoivat nousta ennusteidemme mukaisesti. Arvioimme, että raaka-ainekustannukset kasvavat noin 15–20 % vuonna 2017 vuoteen 2016 verrattuna. Kehitys johtaa hinnankorotuksiin koko teollisuudessa.

Olemme jo aloittaneet välttämättömien hinnankorotusten toteuttamisen säilyttääksemme kannattavuutemme.

Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat olivat 81 MEUR paremmat kuin viime vuonna. Investoinnit vuonna 2016 olivat 105,6 MEUR. Kannattavuutta heikensivät luottotappiovaraukset 18,6 MEUR, joista suurin osa oli Venäjältä (16,9 MEUR), ja asiakkaiden vuoden 2015 konkursseihin liittyviä. Vuonna 2016 syntyneiden erääntyneiden saatavien perintäaste Venäjällä oli kuitenkin 100 %.

Henkilöautorenkaiden neljännen neljänneksen liikevaihto ja -voitto kasvoivat viime vuodesta. Keskimyyntihinta laski vain hieman tällä neljänneksellä, johtuen pääasiassa valuuttavaikutuksista. Raskaat Renkaat teki edelleen välttämättömiä tulevaisuuden investointeja. Liikevaihto ja liikevoitto olivat käytännössä samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna.

Vianorin liikevaihto kasvoi hieman, mutta kannattavuus oli alle tavoitetasomme johtuen operatiivisista haasteista ja kertaluontoisista eristä (ICT-kehitysprojektien alaskirjaukset). Kattava tuloksen parannusohjelma käynnistetään vuonna 2017, jotta Vianor saavuttaisi positiivisen tuloksen. Jakeluverkostomme kasvoi, huolimatta Venäjän vaikean taloustilanteen aiheuttamasta laajamittaisesta rengasliikkeiden sulkemisesta. Lisäsimme yhteensä 286 uutta Vianor, NAD ja N-Tyre-myyntialueita jakeluverkostoomme vuoden 2016 aikana. Tällä hetkellä verkostossa on yhteensä 3 102 myyntialuetta.

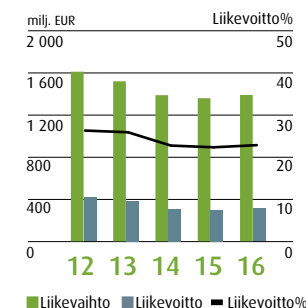
Esittelimme uusia huipputuotteita vuoden 2016 aikana, ja tuotteidemme menestys lehtitesteissä jatkui. Uudet talvirengasvalikoiman lippulaivat tuotteet, Nokian Hakkapeliitta 9, Nokian Hakkapeliitta 9 SUV, sekä uudet vastinetta rahalle -tuotteet Nokian Nordman 7 ja Nokian Nordman 7 SUV, vahvistavat tuotevalikoimaamme entistä enemmänkin.

Nokian Renkaat on erinomaisessa kunnossa, ja väliaikaisena toimitusjohtajana johdan meitä ylpeänä eteenpäin. Korkea asiakastyytyväisyys, sitoutunut organisaatio ja tulossa olevat uudet maailman turvallisimmat renkaat luovat erinomaisen pohjan tulevaisuuden kasvulle. Vuonna 2017, odotamme liikevaihdon ja liikevoiton kasvavan vähintään 5 % vuoteen 2016 verrattuna.”

Markkinatilanne

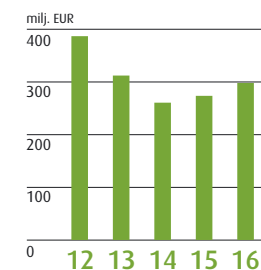
Maailmanlaajuinen elpyminen jatkuu. Vuoden 2017 alussa kaikkien alueiden kehitys on positiivista. Suhteessa viime vuosiin, kasvun arvioidaan hieman kiihtyvän vuosina 2017 ja 2018. Maailman BKT:n ennakoitaan kasvavan 3,3 % vuonna 2017 (3,1 % vuonna 2016). Pohjoismaiden BKT:n kasvuennusteet ovat +1,0 % – +2,3 %, Euroopan

Liikevaihto, liikevoitto ja liikevoitto%

	2012	2013	2014	2015	2016
Liikevaihto	1 612,4	1 521,0	1 389,1	1 360,1	1 391,2
Liikevoitto	415,0	385,5	308,7	296,0	310,5
Liikevoitto%	25,7	25,3	22,2	21,8	22,3

Voitto ennen veroja

	2012	2013	2014	2015	2016
milj. EUR	387,7	312,8	261,2	274,2	298,7

(sis. Pohjoismaat) +1,3 % ja Yhdysvaltain +2,1 %. Venäjän BKT:n arvioidaan kasvavan noin 1 %.

Euroopassa uusien autojen myynti kasvoi 7 % vuonna 2016 edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Henkilöautorenkaiden sisäänmyynti jakelijoiille kasvoi 2 % edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna, talvirenkaiden kysynnän kasvaessa 3 %. Kaikkiaan renkaiden kysynnän arvioidaan kasvavan hieman Keski-Euroopassa vuonna 2017. Nopeasti nousevat raaka-ainekustannukset pakottavat rengasteollisuuden globaalisti nostamaan hintoja vuonna 2017.

Vuonna 2016 uusien autojen myynti kasvoi Pohjoismaissa 7 % edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Henkilöautorenkaiden markkina oli ennallaan edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2017 henkilöautorenkaiden kysynnän odotetaan pysyvän samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna.

Yhdysvalloissa uusien autojen myynti kasvoi arviolta 0,6 % vuonna 2016 vs. 2015. Henkilöautorenkaiden markkina kasvoi 1,4 % edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Talvirenkaiden kysyntä kuitenkin laski. Vuonna 2017 henkilöautorenkaiden kysynnän odotetaan kasvavan hieman edellisvuoteen verrattuna.

Venäjän talouden heikentyminen on hidastunut, mutta se ei ole kääntynyt vielä kasvuun. Talous jatkoi vakiintumistaan. Venäjän kuluttajien luottamus ja ostovoima jatkoivat hidasta parantumistaan, mutta pysyivät edelleen alhaisilla tasoilla. Uusien autojen myynti Venäjällä jatkoi laskuaan 2016: koko vuosi laski 11 % ja joulukuu laski 1 % verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon. Uusien autojen markkinan odotetaan palaavan kasvuun vuonna 2017. Vuonna 2017, uusien autojen myynnin arvioidaan kasvavan 5–10 % vuoteen 2016 verrattuna. Renkaiden jälkimarkkinan sisäänmyynti Venäjällä laski vuonna 2016 noin 5 %. Rengasmarkkinan arvioidaan kasvavan 5–10 % vuonna 2017 vs. 2016.

Raskaiden erikoisrenkaiden globaali kysyntä vaihteli vuonna 2016 edelleen voimakkaasti tuoteryhmästä ja markkina-alueesta riippuen. Metsäkoneiden ensiasennuskysyntä jatkui vahvana. Puunkäytön lisääntyminen ja selluyhtiöiden hyvä kannattavuus tukevat metsäkoneiden ja niiden renkaiden kysyntää tulevana kvartaaleina.

Vuonna 2016 kuorma-auton premium-renkaiden sisäänmyynti kasvoi Euroopassa 3 % ja puolestaan laski Pohjoismaissa 3 %. Venäjällä kuorma-autojen premium-renkaiden kysyntä nousi 33 % vuoteen 2015 verrattuna. Vuonna 2017 kuorma-auton renkaiden kysynnän arvioidaan hieman kasvavan tai säilyvän edellisvuoden tasolla

kaikilla Nokian Renkaiden länsimarkkinoilla. Venäjällä kysynnässä näkyi joitakin positiivisia merkkejä.

Vuonna 2016 maailman BKT:n arvioidaan kasvaneen 3,1 %. Pohjoismaiden BKT:n kasvuennusteet olivat 0,8 – 3,2 % ja Euroopan (sis. Pohjoismaat) 1,6 %. Yhdysvalloissa BKT kasvoi 1,6 %. Venäjän BKT laski 0,6 % vuonna 2016.

Raaka-aineet

Nokian Renkaiden raaka-ainekustannukset (euroa/kg) laskivat 5,3 % vuonna 2016 edellisvuoteen verrattuna. Raaka-ainekustannusten arvioidaan koko vuonna 2017 nousevan noin 15–20 %, mikä lisäisi raaka-ainekustannuksia noin 40–55 MEUR vuoteen 2016 verrattuna.

Katsaus tammi-joulukuu 2016

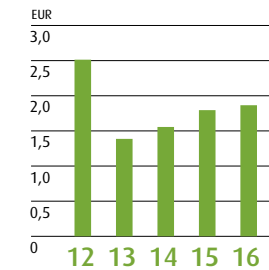
Nokian Renkaat -konsernin liikevaihto oli 1 391,2 MEUR (2015: 1 360,1; 2014: 1 389,1), eli 2,3 % enemmän kuin vuonna 2015. Valuutaturssimuutokset heikensivät liikevaihtoa 29,9 MEUR. Myynti Pohjoismaihin kasvoi 1,8 % muodostaen 43,1 % (43,5 %) koko konsernin myynnistä. Myynti Venäjälle ja IVY-maihin yhteensä laski 3,6 % ja oli 16,0 % (17,1 %) konsernin myynnistä. Myynti Muuhun Eurooppaan kasvoi 13,5 % muodostaen 29,3 % (26,5 %) konsernin myynnistä. Myynti Pohjois-Amerikkaan laski 8,3 % ja oli 10,8 % (12,1 %) konsernin myynnistä.

Henkilöautorenkaat-yksikön myynti kasvoi 3,1 % muodostaen 66,7 % (66,3 %) koko konsernin myynnistä. Raskaiden Renkaiden myynti pysyi ennallaan edellisvuoteen verrattuna ja oli 10,6 % (10,8 %) konsernin myynnistä. Vianorin myynti kasvoi 2,2 % muodostaen 22,8 % (22,8 %) konsernin myynnistä.

Valmistustoiminnan raaka-ainekustannukset (euroa/kg) laskivat 5,3 % edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon nähden. Kiinteät kustannukset olivat 431,0 MEUR (403,8). Kiinteiden kustannusten osuus liikevaihdosta oli 31,0 % (29,7 %). Palkat olivat yhteensä 197,6 MEUR (2015: 197,1; 2014: 195,4).

Nokian Renkaat -konsernin liikevoitto oli 310,5 MEUR (2015: 296,0; 2014: 308,7), eli 4,9 % enemmän kuin vuonna 2015. Liikevoittoa rasittivat IFRS 2:n mukaisesti optio- ja osakepalkkiojärjestelmistä johtuva kulukirjaus 15,0 MEUR (9,1) sekä kulukirjaukset luottotappioista ja -varauksista 18,6 MEUR (17,7), joista suurin osa oli Venäjältä (16,9 MEUR) ja asiakkaiden vuoden 2015 konkurssiin liittyviä. Liikevoittoprosentti oli 22,3 % (2015: 21,8 %; 2014: 22,2 %).

Tulos/osake

	2012	2013	2014	2015	2016
EUR	2,52	1,39	1,56	1,80	1,87

Nettorahoituskulut olivat 11,8 MEUR (21,8). Nettokorkokulut olivat 8,0 MEUR (10,7). Heinä-syyskuussa 2015 rahoituskulut sisälsivät 2,7 MEUR tarjouspreemion liittyen Nokian Renkaiden vuonna 2017 erääntyvän joukkovelkakirjalainan vapaaehtoiseen 62,3 MEUR suuruiseen takaisinostoon. Tammi-maaliskuussa 2015 yhtiö oikaisi rahoituskuluja 20,2 MEUR jälkiverojen yhteisökorjojen palautuksella vuosien 2007–2010 verotuksen oikaisupäätösten kumouduttua ja oikaisujen palauduttua verohallinnon uudelleen toimitettaviksi. Loka-joulukuussa 2015 nettokorkokulut sisälsivät 19,2 MEUR viivästyskorjoja perustuen joulukuussa 2015 ja tammikuussa 2016 vastaanotettuihin Verohallinnon uusiin oikaisupäätöksiin. Edellä esitettyjen veropäätösten positiivinen nettovaikutus tilikaudella 2015 oli 1,0 MEUR. Nettorahoituskulut sisältävät valuuttakurssieroja 3,8 MEUR tappioita (11,1 tappioita).

Voitto ennen veroja oli 298,7 MEUR (274,2). Tilikauden voitto oli 251,8 MEUR (240,7) ja osakekohtainen tulos 1,87 euroa (1,80). Tammi-maaliskuussa 2015 verokuluja oikaistiin 80,1 MEUR vuosien 2007–2010 verotusten oikaisupäätösten kumouduttua ja oikaisujen palauduttua Verohallinnon uudelleen toimitettaviksi. Loka-joulukuussa 2015 verokuluja oikaistiin toistamiseen 74,9 MEUR, perustuen joulukuussa 2015 ja tammikuussa 2016 vastaanotettuihin Verohallinnon uusiin oikaisupäätöksiin. Kokonaisuudessaan tammi-maaliskuussa 2015, yhtiö palautti taloudelliseen tulokseensa lisäverot ja viivästyskorot 100,3 MEUR perustuen Verotuksen oikaisulautakunnan tekemään kumomisäpäätökseen. Loka-joulukuussa 2015, uusiin oikaisupäätöksiin perustuen, yhtiö kirjasi 94,1 MEUR lisäverot ja viivästyskorot kokonaisuudessaan kuluksi vuoden 2015 tilinpäätökseen ja tulokseen. Edellä esitettyjen veropäätösten positiivinen nettovaikutus tilikaudella 2015 oli 6,2 MEUR. Q4/2016 veroja alennettiin 4,9 MEUR marraskuussa 2016 annetun Oikaisulautakunnan päätöksen mukaisesti. Veroprosessit on esitelty kattavasti osiossa "Verokanta". Poislukien veropäätökset, tilikauden voitto kasvoi 5,3 % 2015 verrattuna.

Oman pääoman tuotto oli 18,7 % (2015: 19,6 %; 2014: 16,0 %). Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat olivat 364,4 MEUR (283,4), ja niihin vaikuttivat 51,0 MEUR maksetut lisäverot ja viivästyskorot vuosien 2007–2010 verokiistaan liittyen. Yhtiö suoritti maksut tammikuussa 2016. Joulukuussa 2015 ja tammikuussa 2016 yhtiö vastaanotti uudet oikaisupäätökset, yhteensä 94,1 MEUR. Verohallinto oli jo aiemmin kuitannut määrästä 43,1 MEUR täytäntöönpanon kiellosta huolimatta. Q4/2016 Verohallinto vuorostaan palautti 4,9 MEUR marraskuussa 2016 annetun Oikaisulautakunnan päätöksen mukaisesti.

Vuonna 2016 konsernin henkilöstön määrä oli keskimäärin 4 433 (2015: 4 421; 2014: 4 272) ja katsauskauden lopussa 4 392 (2015: 4 389; 2014: 4 204). Konsernin työllisti Suomessa 1 616 (2015: 1 732; 2014: 1 657) henkilöä katsauskauden lopussa, ja Venäjällä 1 368 (2015: 1 327; 2014: 1 326) henkilöä. Konsernin omistamassa Vianor-rengasketjussa työskenteli katsauskauden lopussa 1 742 (2015: 1 681; 2014: 1 508) henkilöä.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Nokian Renkaiden tavoitteena on, että uusien tuotteiden osuus vuosittain vähintään 25 % liikevaihdosta. Täysin uuden henkilöautonrenkaan kehittäminen kestää 2–4 vuotta. Tuotekehityspanostuksesta noin puolet käytetään tuotteiden testaamiseen. Konsernin tuotekehityskustannukset olivat vuonna 2016 noin 20,3 MEUR (2015: 18,7; 2014: 16,6), mikä vastaa 1,5 % (2015: 1,4 %; 2014: 1,2 %) konsernin liikevaihdosta.

Investoinnit

Katsauskauden investoinnit olivat 105,6 MEUR (101,7). Tämä sisälsi tuotannollisia investointeja Venäjän- ja Suomen-tehtaisiin, uusien tuotteiden muotteja, ICT:n ja prosessien kehitysprojekteja, sekä Vianorin laajentumishankkeita.

Taloudellinen asema 31.12.2016

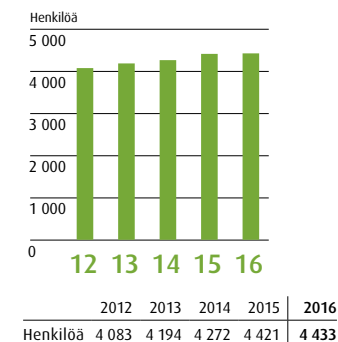
Velkaantumisaste oli -19,7 % (-16,9 %), korollinen nettovelka -287,4 MEUR (-209,7) ja omavaraisuusaste 73,8 % (2015: 70,8 %; 2014: 67,5 %).

Konsernin korolliset velat olivat 225,8 MEUR (219,6), josta lyhytaikaisten korollisten velkojen osuus oli 88,8 MEUR (19,9). Korollisten velkojen keskiporko oli 3,1 % (3,2 %). Rahavarat olivat 513,2 MEUR (429,3).

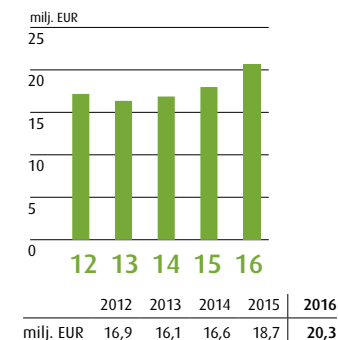
Katsauskauden lopussa yhtiöllä oli käyttämättömiä luottolimiittejä 508,7 MEUR (508,7), josta 155,7 MEUR (155,7) oli kommitoituja. Lyhytaikaisilla luottolimiiteillä ja yritystodistusohjelmalla rahoitetaan varastoja, myyntisaatavia ja jakelukanavina toimivia tytäryrityksiä sekä hallitaan konsernille tyypillinen käyttöpääomakassavirran kausivaihtelu.

Konsernin laajaa tulosta paransi 121,8 MEUR (-55,2) ulkomaisiin yksiköihin liittyvät muuntoerot. Tilikauden laaja tulos oli yhteensä 373,4 MEUR (185,2).

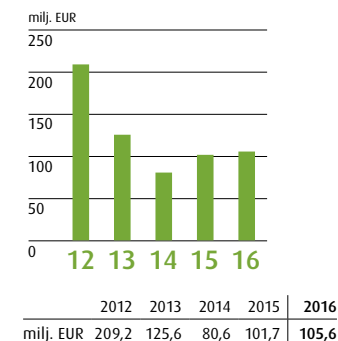
Henkilöstö keskimäärin

T&K-kulut

Bruttoinvestoinnit

Verokanta**Vuosien 2007–2010 veroprosessi**

Verotuksen oikaisulautakunta kumosi huhtikuussa 2015 Verohallinnon yhtiölle verovuosille 2007–2010 määräämät jälkiverot ja palautti asian Verohallinnolle uudelleen toimitettavaksi. Veronkorotuksineen ja korkoineen jälkiverot olivat yhteensä 100,3 miljoonaa euroa. Oikaisulautakunnan mukaan Verohallinto oli laiminlyönyt kuulemisvelvoitteensa. Koska oikaisupäätökset oli tehty virheellisessä menettelyssä, oikaisulautakunta kumosi päätökset tutkimatta asian varsinaista sisältöä.

Yhtiö palautti päätöksen mukaisesti verovuosien 2007–2010 kaikki 100,3 MEUR lisäverot tuloslaskelmaansa vuoden 2015 ensimmäisellä kvartaalilla. Yhtiö oli kirjannut samat summat kokonaisuudessaan kuluksi vuoden 2013 tilinpäätökseen ja tulokseen.

Joulukuussa 2015 ja tammikuussa 2016 yhtiö vastaanotti Verohallinnon uudet oikaisupäätökset, joiden mukaan yhtiö oli velvollinen maksamaan verovuosilta 2007–2010 lisäveroja, veronkorotuksia ja korkoja yhteensä 94,1 MEUR. Yhtiö suoritti maksut tammikuussa 2016. Verottajan vaatima summa oli 94,1 MEUR, josta 62,8 MEUR oli lisäveroja ja 31,3 MEUR veronkorotuksia ja korkoja. Yhtiö pitää päätöstä perusteettomana ja haki muutosta verotuksen oikaisulautakunnalta.

Uuteen oikaisupäätökseen perustuen yhtiö on kirjannut lisäverot 94,1 MEUR kokonaisuudessaan kuluksi vuoden 2015 tilinpäätökseen ja tulokseen.

Marraskuussa 2016 yhtiö tiedotti, että Verotuksen oikaisulautakunta piti ennallaan Verohallinnon oikaisupäätöksen 62,8 miljoonan euron lisäverojen osalta, mutta alensi veronkorotusten ja korkojen osuutta 31,3 miljoonasta eurosta 26,4 miljoonaan euroon verovuosilta 2007–2010. Yhtiö pitää päätöstä perusteettomana ja haki muutosta hallinto-oikeudelta.

Vuotta 2011 koskevaa oikaisupäätöstä ei ole vielä saatu, eikä Verohallinto ole vielä suorittanut verotarkastusta sitä myöhemmiltä vuosilta.

Yhdysvaltalaisen tytäryhtiön vuosien 2008–2012 veroprosessi

Nokian Renkaat Oyj:n 100 %:sti omistama tytäryhtiö, Nokian Tyres U.S. Finance Oy, vastaanotti Suomen Verohallinnolta verotuksen oikaisupäätöksen, jonka mukaan Yhtiö on velvollinen maksamaan verovuosilta 2008–2012 11,0 MEUR lisäveroja sekä veronkorotuksia ja korkoja. Verottajan vaatimasta summasta 7,9 MEUR on lisäveroja ja 3,1 MEUR on veronkorotuksia ja korkoja. Yhtiö on kirjannut ne kokonaisuudessaan vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen tilinpäätökseen ja tulokseen.

Konserniverokeskuksen suorittamassa elinkeinoverolakia koskevassa verotarkastuksessa Verohallinto puuttui Nokian Renkaat-konsernissa toteutettuun myyntiyhtiön ja yrityshankintojen liike-toimintojen rakennejärjestelyihin Pohjois-Amerikassa sivuuttaen täysin yhtiön esittämät liiketoiminnalliset perustelut ja vastaavat ennakkopäätökset.

Nokian Tyres U.S. Finance Oy pitää Verohallinnon päätöstä virheellisenä ja haki muutosta päätökseen jättämällä oikaisuvaatimuksen verotuksen oikaisulautakuntaan ja tarvittaessa jatkaa valitusprosessia hallinto-oikeudessa.

Verokanta – vaikutukset ja arvio

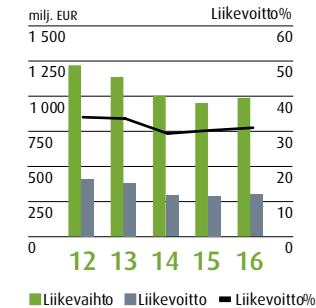
Konsernin verokanta katsauskaudella oli 15,7 % ja 17,4 % poislukien lisäverojen ja veronkorotusten aleneminen vuonna 2016. Vuonna 2015 verokanta oli 12,2 %, ja 14,2 % ilman lisäveroja. Konsernin verokantaan vaikuttavat positiivisesti Venäjältä saadut, nykyisiin investointeihin ja tuleviin lisäinvestointeihin liittyvät verosopimukset. Uusimmat tehdasta koskevat verohuojennukset astuivat voimaan vuoden 2013 alussa, ja myyntiyhtiöön liittyvät huojennukset uusittiin elokuussa 2016. Sopimukset jatkavat verohuojennuksia noin vuoteen 2020. Uusitusta sopimuksesta ja Venäjän lainsäädäntömuutoksista johtuen, konsernin verokannan arvioidaan olevan noin 19 % vuosina 2017–2019.

Yhtiön arvioitu verokanta lähivuosina riippuu verotuksen muutoksenhakuprosessien aikataulusta ja lopputuloksesta Suomessa. Näiden prosessien seurauksena konsernin vuotuinen yhteisöverokanta saattaa nousta.

LIIKETOIMINTAYKSIKÖJEN KATSAUKSET**Henkilöautorenkaat**

Nokian Henkilöautorenkaiden liikevaihto vuonna 2016 oli 981,1 MEUR (951,5) eli 3,1 % enemmän kuin edellisvuoden vastaavana ajanjaksona. Liikevoitto oli 305,8 MEUR (285,5). Liikevoittoprosentti oli 31,2 % (30,0 %).

Katsauskauden liikevaihto kasvoi hieman johtuen pääosin Muun Euroopan kasvaneesta myynnistä. Vuonna 2016, liikevaihto Venäjällä ja Pohjois-Amerikassa laski, ja pysyi Pohjoismaissa samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna. Neljännellä neljänneksellä myynti kasvoi erityisesti Venäjällä. Talvisesonki oli hyvä, erityisesti Muussa Euroopassa, Pohjoismaissa ja Venäjällä. Useimmissa maissa volyymit kasvoivat. Euroopassa myynnin trendinomainen siirtyminen kohti

NOKIAN HENKILÖAUTONRENKAAT**Liikevaihto, liikevoitto ja liikevoitto%**

	2012	2013	2014	2015	2016
Liikevaihto	1 220,1	1 137,0	1 003,2	951,5	981,1
Liikevoitto	410,8	378,5	292,2	285,5	305,8
Liikevoitto%	33,7	33,3	29,1	30,0	31,2

kuluttajasesonkia on jatkunut. Yhtiön kesärengasmyynti jatkoi kasvuaan kaikilla päämarkkina-alueilla.

Vuonna 2016 keskimyyntihinta euroissa laski hieman johtuen valuuttavaikutuksista. Talvirenkaiden osuus mixistä oli 67 % (71 %), kesärenkaiden 24 % (21 %) ja All-Season-renkaiden 9 % (8 %). Tiukka kilpailutilanne ja raaka-ainekustannusten laskun siirtyminen osittain renkaiden hintoihin aiheuttivat muutamassa maassa joitakin hinnaalennuksia. Hinnoitteluympäristö vuonna 2016 oli tiukka, mutta muuttui loppuvuotta kohti neutraalimmaksi nousevista raaka-ainehinnoista johtuen.

Raaka-ainekustannusten (€/kg) 5,3 %:n lasku vertailuajanjaksoon nähden sekä tuottavuuden nousu tukivat katetasoa.

Nokian Renkaat on jälleen kerran menestynyt automedioiden talvirengastesteissä, ja ottanut lukuisia testivoittoa ympäri maailman. Kesärengasvalikoima toi myös useita voittoja autolehtien rengastesteissä. Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/testimenestys/. Tuotelanseerukset ja uudet innovaatiot – turvallisuuden, mukavuuden ja ekologisen ajamisen lisäämiseksi – jatkuivat katsauskaudella. Esimerkiksi Nokian Hakka Blue 2 -kesärengas Pohjoismaihin ja Venäjälle, vahva Nokian Rockproof -erikoisrengas, Nokian zLine all season Pohjois-Amerikan markkinoille, sekä Nokian iLine ja Nokian eLine Keski-Euroopan markkinoille lanseerattiin katsauskaudella.

Katsauskaudella kapasiteetin käyttöaste nousi edellisvuoteen verrattuna, ja tuotantomäärä (kpl) nousi 5 %. Tuottavuus (kg/mh) parani 3 % vertailuajanjaksoon nähden. Vuonna 2016 Nokian henkilöautorenkaista (kpl) 86 % (81 %) valmistettiin Venäjän-tehtaalla.

Raskaat Renkaat

Nokian Raskaiden Renkaiden liikevaihto vuonna 2016 oli 155,3 MEUR (155,3) eli ennallaan edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Liikevoitto oli 28,2 MEUR (28,7). Liikevoittoprosentti oli 18,2 % (18,5 %).

Kysyntä oli länsimarkkinoilla kohtuullista useimmissa Nokian Raskaiden Renkaiden ydintuoteryhmissä. Metsäkonerenkaiden myynti oli vahvaa. Myynti Pohjoismaissa säilyi hyvällä tasolla ja kasvoi Venäjällä. Muussa Euroopassa myynti laski heikentyneen maatalousmyynnin seurauksena. Pohjois-Amerikassa myynti heikkeni hieman. Erityisesti uusien tuotteiden myynti kehittyi hyvin. Liikevoitto heikkeni hieman edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna johtuen keskimyyntihinnan laskusta ja markkinointitoimenpiteiden korkeammasta tasosta. Alkuvuoden raaka-ainekustannussäätöt tukivat koko vuoden kannattavuutta.

Vuonna 2016 keskimyyntihinta laski edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon nähden johtuen haastavasta hinnoitteluympäristöstä, ensiasennusmyynnin isommasta osuudesta ja tuotemixistä. Oman tuotannon myyntivolyymit kasvoivat katsauskaudella edellisvuoden vastaavaan verrattuna. Tuottavuus parani.

Tuotantomäärä (tonneja) kasvoi vs. 2015, ja jatkuvat investoinnit tuotantoteknologiaan paransivat tuottavuutta.

Vianor

Oma myyntipisteverkosto

Liikevaihto oli 334,8 MEUR (327,6) vuonna 2016 eli 2,2 % enemmän kuin edellisvuoden vastaavana ajanjaksona. Liikevoitto oli -8,1 MEUR (-1,9). Liikevoittoprosentti oli -2,4 % (-0,6 %). Poislukien kertaluontoiset erät: liikevoitto -4,5 MEUR, liikevoittoprosentti -1,3 %. Kertaluontoiset erät 3,6 MEUR sisältävät ICT-projektien alaskirjauksen.

Vuonna 2016 liikevaihto kasvoi Pohjoismaissa edellisvuoteen verrattuna. Palvelumyynti kasvoi 4,1 %. Vähittäiskauppa muodosti 51 % Vianorin kokonaismyynnistä. Vähittäiskaupan toimintaympäristö oli erittäin haastava vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä. Kattava tuloksen parannusohjelma käynnistetään vuonna 2017, jotta Vianor saavuttaisi positiivisen tuloksen. Ohjelma keskittyy palvelumyynnin kehittämiseen, hinnoitteluun, jälleenmyyjäverkoston optimointiin sekä kustannusten alentamiseen.

Vianorin myymälöitä kehitetään yhden pysähdyksen pisteiksi, josta asiakas voi saada renkaat, rengaspalvelut sekä autohuollon. Katsauskauden lopussa Vianorilla oli 212 (198) omaa myyntipistettä Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, USA:ssa, Sveitsissä ja Venäjällä.

Jälleenmyyjäverkosto

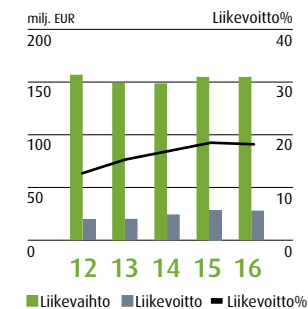
Nokian Renkaiden jälleenmyyjäverkosto sisältää Vianorin oman ketjun, Vianorin partnerketjun, Nokian Tyres Authorized Dealers (NAD) ja N-Tyre-verkoston.

Katsauskauden aikana Vianorin verkosto Nokian Renkaiden ydinmarkkinoilla on kasvanut 26 myyntipisteellä (+14 omaa, +12 partneria). Katsauskauden lopussa Vianor-verkoston kuului yhteensä 1 501 myyntipistettä, joista 1 289 oli partner-pisteitä. Vianor toimii 27 maassa; kattavimmin Pohjoismaissa, Venäjällä ja Ukrainassa. Partner-verkoston laajeneminen jatkuu.

Kevyempi kumppanuusmalli Nokian Tyres Authorized Dealers (NAD) on kasvanut katsauskaudella 242 sopimuksella yhteensä 1 481 myyntipisteeseen 19 Euroopan maassa ja Kiinassa. Nokian Renkai-

NOKIAN RASKAAT RENKAAT

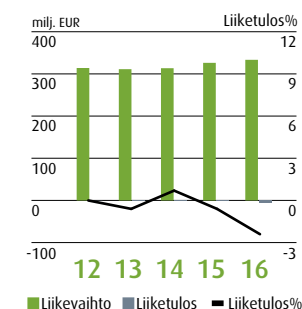
Liikevaihto, liikevoitto ja liikevoitto%

	2012	2013	2014	2015	2016
Liikevaihto	157,3	149,7	149,1	155,3	155,3
Liikevoitto	19,9	20,4	24,6	28,7	28,2
Liikevoitto%	12,7	13,6	16,5	18,5	18,2

VIANOR

Liikevaihto, liikevoitto ja liikevoitto%

	2012	2013	2014	2015	2016
Liikevaihto	315,3	312,5	314,8	327,6	334,8
Liiketulos	0,0	-1,8	2,1	-1,9	-8,1
Liiketulos%	0,0	-0,6	0,7	-0,6	-2,4*

* Poislukien kertaluontoiset erät: liikevoitto -4,5 MEUR, liikevoittoprosentti -1,3 %

den N-Tyre-kumppanuusverkosto on kasvanut katsauskaudella 18 pisteellä, ja siihen kuuluu 120 myymälää Venäjällä ja IVY-maissa.

MUUT ASIAT

1. Optio-oikeudet Nasdaq Helsingin pörssin päällistalla

Optio-oikeuksia 2010C oli yhteensä 1 340 000 kappaletta. Kukin optio-oikeus 2010C oikeutti merkitsemään yhden Nokian Renkaat Oyj:n osakkeen. Osakkeiden merkintäaika optio-oikeuksilla 2010C alkoi 1.5.2014 ja päättyi 31.5.2016.

Optio-oikeuksia 2013A on yhteensä 1 150 000 kappaletta. Kukin optio-oikeus 2013A oikeuttaa merkitsemään yhden Nokian Renkaat Oyj:n osakkeen. Osakkeiden merkintäaika optio-oikeuksilla 2013A alkoi 1.5.2015 ja päättyi 31.5.2017. Tämänhetkinen merkintähinta optio-oikeuksilla 2013A on 27,86 euroa/osake. Merkintähinnasta vähennetään vuosittain maksettavat osingot.

Optio-oikeuksia 2013B on yhteensä 1 150 000 kappaletta. Kukin optio-oikeus 2013B oikeuttaa merkitsemään yhden Nokian Renkaat Oyj:n osakkeen. Osakkeiden merkintäaika optio-oikeuksilla 2013B alkoi 1.5.2016 ja päättyi 31.5.2018. Tämänhetkinen merkintähinta optio-oikeuksilla 2013B on 26,59 euroa/osake. Merkintähinnasta vähennetään vuosittain maksettavat osingot.

2. Optio-oikeuksilla merkityt osakkeet

Nokian Renkaat Oyj:n 22.12.2015 rekisteröityjen uusien osakkeiden jälkeen on vuoden 2010 optio-oikeuksien 2010C-optioilla merkitty 40 osaketta. Optio-oikeuksien perusteella merkityt uudet osakkeet on rekisteröity kaupparekisteriin 16.5.2016. Uudet osakkeet tuottivat omistajilleen osakkeenomistajan oikeudet rekisteröintipäivästä lähtien. Optioilla tehdyillä merkinnöillä ei osakepääomaa koroteta, vaan koko merkintähinta, 1 238,00 euroa, kirjattiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Merkintöjen seurauksena Nokian Renkaat Oyj:n osakkeiden määrä nousi 134 691 214 osakkeeseen. Osakkeet olivat kaupankäynnin kohteena Nasdaq Helsinki Oy:ssä yhdessä vanhojen osakkeiden kanssa 17.5.2016.

Nokian Renkaat Oyj:n 16.5.2016 rekisteröityjen uusien osakkeiden jälkeen on vuoden 2010 optio-oikeuksien 2010C-optioilla merkitty 1 219 996 osaketta, vuoden 2013 optio-oikeuksien 2013A-optioilla on merkitty 40 osaketta ja 2013B-optioilla 145 osaketta. Optio-oikeuksien perusteella merkityt uudet osakkeet on rekisteröity kaupparekisteriin 18.8.2016. Uudet osakkeet tuottivat omistajilleen osakkeenomistajan oikeudet rekisteröintipäivästä lähtien. Optioilla

tehdyillä merkinnöillä ei osakepääomaa koroteta, vaan koko merkintähinta, 35 933 852,00 euroa, kirjattiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Merkintöjen seurauksena Nokian Renkaat Oyj:n osakkeiden määrä nousi 135 911 395 osakkeeseen. Osakkeet olivat kaupankäynnin kohteena Nasdaq Helsinki Oy:ssä yhdessä vanhojen osakkeiden kanssa 19.8.2016.

Nokian Renkaat Oyj:n 18.8.2016 rekisteröityjen uusien osakkeiden jälkeen on vuoden 2013 optio-oikeuksien 2013A-optioilla merkitty 300 osaketta. Optio-oikeuksien perusteella merkityt uudet osakkeet on rekisteröity kaupparekisteriin 10.11.2016. Uudet osakkeet tuottivat omistajilleen osakkeenomistajan oikeudet rekisteröintipäivästä lähtien. Optioilla tehdyillä merkinnöillä ei osakepääomaa koroteta, vaan koko merkintähinta, 8 358,00 euroa, kirjattiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Merkintöjen seurauksena Nokian Renkaat Oyj:n osakkeiden määrä nousi 135 911 695 osakkeeseen. Osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena Nasdaq Helsinki Oy:ssä yhdessä vanhojen osakkeiden kanssa 11.11.2016.

3. Valtuutukset

Vuoden 2012 yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 25 000 000 osakkeen antamisesta osakeannilla. Valtuutus on voimassa viisi vuotta yhtiökokouksen tekemästä päätöksestä lukien.

Vuoden 2016 yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 5 000 000 yhtiön osakkeen hankkimisesta. Valtuutus on voimassa enintään 12.10.2017 asti.

4. Omat osakkeet

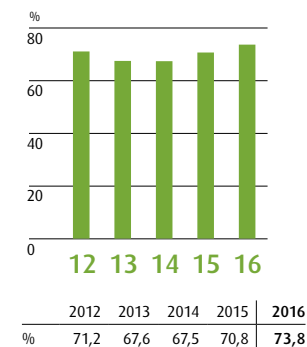
Nokian Renkaat ei ostanut omia osakkeitaan raportointikaudella, eikä omistanut 31.12.2016 yhtään yhtiön osaketta.

Vuonna 2014 yhtiö solmi sopimuksen ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa avainhenkilöiden osakepalkkiojärjestelmän hallinnoinnista. Osakkeet ovat ulkopuolisen omaisuutta kunnes osakkeet kannustinjärjestelmän puitteissa luovutetaan sen osallistujille. IFRS:n mukaisesti nämä 300 000 osaketta raportoidaan konsernitaseessa omina osakkeina. Tämä osakemäärä vastaa 0,2 % yhtiön koko osake- ja äänimäärästä.

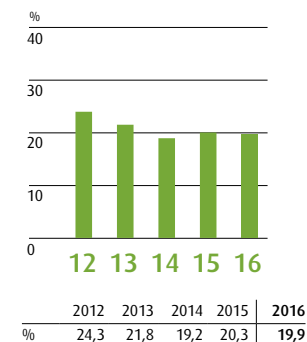
5. Kaupankäynti osakkeella

Nokian Renkaiden osakekurssi oli katsauskauden päättyessä 32,04 euroa (33,10). Katsauskauden volyympainotettu keskimurssi oli 31,75 euroa (28,06), ylin noteeraus 36,74 euroa (37,57) ja alin 27,48 euroa (19,23). Katsauskaudella vaihdettiin 138 561 065 osaketta

Omaraisuusaste

Sijoitetun pääoman tuotto ROI

(195 229 321) Nasdaq Helsingissä, mikä on 102 % (145 %) yhtiön koko osakekannasta. Nokian Renkaiden osakkeilla käydään kauppaa myös vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla kuten Bats CXEssä, Turquoiseissa ja BATSissa. Osakkeita vaihdettiin näillä vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla yhteensä 127 537 938 kappaletta katsauskaudella. Yhtiön markkina-arvo katsauskauden päättyessä oli 4,814 (4,458) miljardia euroa. Osakkeenomistajien määrä oli 35 483 (38 304). Osakkeenomistajista 23,1 % (27,5 %) oli suomalaisia ja 76,9 % (72,5 %) ulkomaisia ja hallintarekisterissä olevia ulkomaisia osakkeenomistajia sisältäen Bridgestonen noin 14,7 %:n omistusosuuden.

6. Muutoksia osakkeenomistuksessa

Nokian Renkaat on vastaanottanut BlackRock, Inc.:lta 11.1.2016, 15.1.2016, 22.1.2016, 16.2.2016, 4.3.2016, 9.3.2016, 10.3.2016, 14.3.2016, 18.3.2016, 22.4.2016, 2.5.2016, ja 3.5.2016 ilmoitukset, joiden mukaisesti yhtiön hallinnoimien rahastojen omistusosuus, tai yhtiön välillinen osakeomistus Nokian Renkaista, on noussut yli 5 %:n rajan 8.1.2016, 14.1.2016, 21.1.2016, 15.2.2016, 3.3.2016, 8.3.2016, 9.3.2016, 11.3.2016, 17.3.2016, 21.4.2016, 29.4.2016, ja 2.5.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena.

Nokian Renkaat on vastaanottanut BlackRock, Inc.:lta 14.1.2016, 21.1.2016, 25.1.2016, 18.2.2016, 7.3.2016, 11.3.2016, 16.3.2016, 21.3.2016, 23.3.2016, ja 25.4.2016 ilmoitukset, joiden mukaisesti yhtiön hallinnoimien rahastojen omistusosuus, tai yhtiön välillinen osakeomistus Nokian Renkaista, laski alle 5 %:n rajan 13.1.2016, 20.1.2016, 22.1.2016, 17.2.2016, 4.3.2016, 10.3.2016, 15.3.2016, 18.3.2016, 22.3.2016, ja 22.4.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena.

Nokian Renkaat on vastaanottanut Sprucegrove Investment Management Ltd.:lta 26.2.2016 ilmoituksen ja 1.3.2016 korjatun ilmoituksen, jonka mukaisesti yhtiön hallinnoimien rahastojen omistusosuus Nokian Renkaista on laskenut alle 5 %:n rajan 25.2.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena. Nokian Renkaiden käsityksen mukaan raja on alittunut jo aiemmin johtuen Nokian Renkaiden kokonaisosakemäärän kasvusta vuoden 2015 aikana.

Nokian Renkaat on vastaanottanut The Capital Group Companies, Inc.:lta 24.3.2016 ilmoituksen, jonka mukaisesti yhtiön hallinnoimien rahastojen osakeomistus Nokian Renkaista laski alle 5 %:n rajan 23.3.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena.

Nokian Renkaat on vastaanottanut The Capital Group Companies, Inc.:lta 9.6.2016 ilmoituksen, jonka mukaisesti yhtiön hallinnoimien rahastojen osakeomistus Nokian Renkaista on noussut yli 5 %:n rajan 8.6.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena.

Nokian Renkaat on vastaanottanut The Income Fund of America:lta (IFA) 15.9.2016 ilmoituksen, jonka mukaisesti yhtiön osakeomistus Nokian Renkaista on noussut yli 5 %:n rajan 14.9.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena.

Yksityiskohtaisempaa tietoa liputuksista on saatavilla osoitteesta www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/osake/liputusilmoitukset/.

7. Yhtiökokouspäätökset

Nokian Renkaiden varsinainen yhtiökokous 12.4.2016 vahvisti tilinpäätöksen vuodelta 2015 ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

7.1. Osinko

Yhtiökokous päätti, että 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta maksetaan osinkona 1,50 euroa osakkeelta. Osinko maksettiin osakkaalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 14.4.2016 oli merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osingonmaksupäiväksi päätettiin 28.4.2016.

7.2. Hallitus ja tilintarkastaja

Hallituksen jäsenmääräksi päätettiin seitsemän. Hallituksen jäseninä jatkavat Hille Korhonen, Tapio Kuula, Raimo Lind, Inka Mero ja Petteri Walldén. Uusiksi hallituksen jäseniksi valittiin Heikki Allonen ja Veronica Lindholm.

Tilintarkastajana jatkaa KHT-yhteisö KPMG Oy Ab.

7.3. Hallituksen jäsenten palkkiot pysyivät ennallaan

Hallituksen puheenjohtajalle päätettiin maksaa 80 000 euroa vuodessa ja hallituksen jäsenelle 40 000 euroa vuodessa. Lisäksi päätettiin, että jokaisesta mahdollisesta hallituksen tai sen valiokunnan kokouksesta maksetaan 600 euroa kokouspalkkiota jokaiselle läsnä olleelle jäsenelle. Matkakulut korvataan yhtiön matkustuspolitiikan mukaisesti.

Vuosipalkkio päätettiin maksaa 50-prosenttisesti rahana ja 50-prosenttisesti yhtiön osakkeina siten, että 13.4.–30.4.2016 hankitaan Nokian Renkaat Oyj:n osakkeita pörssistä hallituksen puheenjohtajan lukuun 40 000 eurolla ja kunkin hallituksen jäsenen lukuun 20 000 eurolla. Palkkiopäätös tarkoittaa hallituksen jäsenten lopullisen palkkion olevan riippuvainen yhtiön osakkeen kurssikehityksestä.

8. Hallituksen puheenjohtaja ja valiokunnat

Kokouksessaan 12.4.2016 hallitus valitsi puheenjohtajakseen Petteri

Walldénin. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäseniksi valittiin Tapio Kuula (pj.), Hille Korhonen ja Petteri Walldén. Tarkastusvaliokunnan jäseniksi valittiin Raimo Lind (pj.), Heikki Allonen ja Inka Mero.

9. Yritysvastuu

Nokian Renkaat julkaisi yritys vastuuraporttinsa huhtikuussa 2016. Vastuullisuusraportti on luettavissa suomeksi ja englanniksi yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.nokianrenkaat.fi/yritys/vastuullisuus. Raportin pohjana on kansainvälinen ja laajasti käytetty GRI G4 -ohjeisto, jossa vastuullisuus jaetaan kolmeen pääryhmään (taloudellinen, ympäristö ja sosiaalinen vastuu) sekä niiden eri alakohtiin. Tuoteturvallisuuden ja -laadun lisäksi kannattava kasvu, hyvä henkilöstöjohtaminen sekä ympäristöasiat ovat kokonaisuus, jotka yhtiö määrittelee vastuullisen liiketoiminnan kehittämisen kannalta tärkeiksi. Raportti on Nokian Renkaiden kolmas GRI-raportti, ja laadunvarmistuksen vahvistamiseksi se on myös ensimmäistä kertaa ulkopuolisen tahon varmentama.

Nokian Renkaat Oyj on mukana OMX GES Sustainability Finland GI -indeksissä. Indeksi tarjoaa sijoittajille läpinäkyvän, objektiivisen ja luotettavan mittariston vastuulliseen sijoittamiseen. Vertailuindeksi käsittää yritys vastuun näkökulmasta 40 johtavaa Nasdaq Helsingissä noteerattua yhtiötä. Yritykset valitaan indeksiin sen perusteella, miten hyvin ne täyttävät vaatimukset, jotka kohdistuvat yrityksen ympäristöasioiden hoitoon, sosiaaliseen vastuuseen sekä hallintotapaan (ESG-asiat). Nasdaq laskee indeksin yhteistyössä GES Investment Services'in kanssa. Nokian Renkaat on mukana myös STOXX Global ESG Leaders- ja FTSE4Good -indekseissä.

Uusi biovoimalaitos aloitti toimintansa Nokialla huhtikuussa 2016. Laitos vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja lisää paikallisten energianlähteiden käyttöä. Nokian Renkaat on yksi kolmesta osakkaasta. Kokonaisinvestointi oli 42 MEUR. Alustavien laskelmien mukaan uusiutuvien energiamuotojen käyttö voisi nousta nykyisestä 40 %:sta noin 70 %:iin, vähentäen merkittävästi Nokian-tehtaan kasvihuonepäästöjä tulevaisuudessa.

Nokian Renkaiden vastuullisuudelle hyvät arvosanat

Nokian Renkaat on saanut maailmanlaajuisessa Dow Jones Sustainability Index -arvioinnissa tasaisen hyviä tuloksia. Arvioinnissa yrityksen toiminnan vastuullisuutta tarkastellaan 18 eri arviointinäkökulman kautta, joihin sisältyvät mm. ympäristöasioiden hoito, ihmisoikeudet, hankintaketjun vastuullisuus ja työturvallisuus. Vuoden 2016 arvioinnissa Nokian Renkaat sai lähes kaikilla 18 osa-alueella

toimialansa keskiarvoa paremmat arvioinnit. Arvioinnin toteuttaa sveitsiläinen RobecoSam -yritys.

10. Nokian Renkaat mukaan YK:n Global Compact -aloitteeseen

11.1.2016 Nokian Renkaat ilmoitti allekirjoittaneensa Yhdistyneiden Kansakuntien Global Compact -aloitteen ja on rekisteröity aloitteen tukijajäseneksi 23.12.2015 alkaen. Aloitteen allekirjoittaminen vahvistaa entisestään konsernin sitoutumista kannattavaan liiketoimintaan vastuullisin keinoin.

11. Muutoksia operatiiviseen rakenteeseen ja johtoryhmään

20.1.2016 Nokian Renkaat ilmoitti muuttavansa operatiivista rakennettaan sekä johtoryhmän jäsenten vastuualueita vahvistaakseen yhtiön laajentumista, parantaakseen jakelua sekä prosessien kehitystä ja yhtenäistämistä.

Nokian Renkaiden johtoryhmä 1. huhtikuuta 2016 alkaen

Ari Lehtoranta, Toimitusjohtaja

Alexej von Bagh, Prosessinkehitys

Esa Eronen, Hankinta, tuotanto ja toimitusketjun hallinta

Teppo Huovila, Laatu, vastuullisuus ja ICT

Anna Hyvönen, Vianor ja partner-jakelu

Anne Leskelä, Talous ja IR

Ville Nurmi, Henkilöstöhallinto

Andrei Pantioukhov, Varatoimitusjohtaja ja Venäjän toiminnot

Juha Pirhonen, Tutkimus ja kehitys

Manu Salmi, Raskaat Renkaat

Pontus Stenberg, Myynti

Antti-Jussi Tähtinen, Markkinointi ja viestintä

12. Nokian Renkailla tehty työaikajoustosopimus tukee Nokian-tehtaan roolin säilymistä

29.1.2016 Nokian Renkaat tiedotti, että Nokian Renkaiden Nokian-tehtaalla on sovittu henkilöstön työaikajoustoista lähivuodeksi. Sopimuksen avulla parannetaan tuotannon joustavuutta ja yhtiön kilpailukykyä. Sopimus tukee Nokian tehtaan merkittävän roolin säilymistä myös tulevaisuudessa, niin renkaiden tuotannossa kuin uusien tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämisessä. Allekirjoitetun sopimuksen ajan tehtäällä on voimassa työsuhteturva, jolloin ei tehdä lomautuksia eikä irtisanomisia tuotannollisista tai taloudellisista syistä. Sopimus on voimassa 30.6.2018 saakka.

13. Nokian Hakkapeliitta R2 -talvirenkaalle Tire Technology of the Year 2016 -palkinto

18.2.2016 Nokian Renkaat tiedotti, että se on voittanut erittäin arvostetun Tire technology of the year 2016 -palkinnon Nokian Hakkapeliitta R2 -talvirenkaallaan.

14. Nokian Renkaiden kannustinjärjestelmä uudistuu

24.2.2016 Nokian Renkaat tiedotti, että Nokian Renkaat Oyj:n hallitus on päättänyt konsernin kannustinjärjestelmien uudistamisesta. Uudistuksen tavoitteena on järjestelmien selkiyttäminen ja parantaminen sekä kilpailukykyisen palkkiojärjestelmän tarjoaminen koko henkilöstölle. Yhtiö on päättänyt ottaa käyttöön uuden avainhenkilöitä koskevan osakepalkkiojärjestelmän, sekä uuden koko muuta henkilöstöä koskevan voittopalkkiojärjestelmän. Pitkään kannustinjärjestelminä olleiden optioiden käyttöaika loppuu vuonna 2019.

15. Nokian Renkaiden testirengaspolitiikka ja -prosessi

29.2.2016 Nokian Renkaat julkaisi pörssitiedotteen yhtiön testirengaspolitiikasta ja -prosessista. Yhtiö kertoi 24.2. Kauppalehdessä, että yhtiön toimintatavat rengasteesteissä eivät ole aina aikaisemmin vastanneet Nokian Renkaiden vastuullisia toimintatapoja. Vaikka toimintatavat ovat vuosien varrella selvästi parantuneet, yhtiö päätti syksyllä 2015 tehdä selvityksen asiasta. Nokian Renkaat on selvityksen jälkeen varmistanut, että kaikki mahdolliset testeihin liittyvät virheelliset toimintatavat on korjattu. Samalla yhtiö on läpivienyt toimintatapojen tarkennuksen, jonka tarkoituksena on kaikessa toiminnassa lisätä avoimuutta ja läpinäkyvyyttä. Lisätietoja asiasta www.nokianrenkaat.fi/testirengas-faq/.

16. Nokian Renkaat esitteli uuden talvirenkaan Keski-Eurooppaan

21.3.2016 Nokian Renkaat tiedotti lisäävänsä tuotevalikoimaansa uuden talvirenkaan Keski-Euroopan vaihteleviin talviolosuhteisiin. Uusi, urheilullinen Nokian WR A4 -talvirengas yhdistää optimaalisesti suorituskykyisen käsittelytuntuman ja luotettavan talvipidon. Uusi Nokian WR A4 täydentää Nokian Renkaiden Keski-Euroopan talvirengasvalikoimaa, joka on yksi laajimmista ja moderneimmista.

17. Nokian Renkaat allekirjoitti 100 miljoonan euron valmiusluottosopimuksen

12.5.2016 Nokian Renkaat tiedotti allekirjoittaneensa kansainvälisen pankkisyndikaatin kanssa 100 miljoonan euron määräisen ja 5 vuoden pituisen valmiusluottosopimuksen. Luotto käytetään 31.3.2011

allekirjoitetun 100 miljoonan euron valmiusluottolimiitin uudelleenjärjestelyyn ja mahdollisten tulevien rahoitustarpeiden kattamiseen.

18. Nimitys Nokian Renkaiden johtoryhmässä

18.5.2016 Nokian Renkaat tiedotti, että Timo Tervolin on nimitetty Strategy and Corporate Development -johtajaksi ja Nokian Renkaiden johtoryhmän jäseneksi. Tervolinin vastuualueeseen kuuluvat yhtiön strategiaprosessin ja strategisten ohjelmien johtaminen, yritysostot sekä markkinoiden ja kilpailun seuranta. Timo Tervolin siirtyi Nokian Renkaiden palvelukseen 6. kesäkuuta 2016 ja raportoi tehtävässään toimitusjohtajalle.

19. Nimitys Nokian Renkaiden johtoryhmässä

1.7.2016 Nokian Renkaat tiedotti, että Tarja Kaipio on nimitetty 8. elokuuta 2016 alkaen Nokian Renkaiden henkilöstöjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi vastuualueenaan Nokian Renkaat -konsernin henkilöstöasiat. Hän raportoi tehtävässään toimitusjohtajalle.

Yksityiskohtaisempaa tietoa johtoryhmästä on saatavilla osoitteesta www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/hallinto-ja-ohjaus-jarjestelma/konsernin-johtoryhma/.

20. Nokian Renkaat Oyj:n optio-oikeuksilla merkityt osakkeet

18.8.2016 Nokian Renkaat tiedotti, että 16.5.2016 rekisteröityjen uusien osakkeiden jälkeen on vuoden 2010 optio-oikeuksien 2010C-optioilla merkitty 1 219 996 osaketta, vuoden 2013 optio-oikeuksien 2013A-optioilla on merkitty 40 osaketta ja 2013B-optioilla 145 osaketta. Merkintöjen seurauksena Nokian Renkaat Oyj:n osakkeiden määrä nousi 135 911 395 osakkeeseen.

21. Nokian Renkaat esitteli uusia tuotteita

9.9.2016 Nokian Renkaat esitteli uusia tuotteita: Nokian Hakka Blue 2 -kesärenkaan, ja uuden, vahvan Nokian Rockproof -erikoisrenkaan.

22. Nokian Renkaat rakentaa täysin uuden testikeskuksen Espanjaan

20.9.2016 Nokian Renkaat tiedotti rakentavansa uuden testikeskuksen Espanjaan, Santa Cruz de la Zarzaan. Madridin eteläpuolelle sijoitettava uusia 300 hehtaarin kokoisessa teknologiakeskuksessa testataan tulevaisuudessa erityisesti korkean nopeusluokan kesärenkaita, mutta myös talvirenkaiden ominaisuuksia. Lopullisessa muodossaan uusi testikeskus on valmis vuoden 2019 lopussa, mutta ensimmäinen vaihe valmistuu jo vuonna 2017. Investoinnin arvo on noin 16 miljoonaa euroa. Rakentamistyöt alkavat vuoden 2017 alussa.

23. Nokian Renkaiden toimitusjohtaja vaihtuu

27.9.2016 Nokian Renkaat tiedotti, että toimitusjohtaja Ari Lehtoranta on irtisanoutunut siirtyäkseen toisen työnantajan palvelukseen. Hän jatkaa nykyisessä tehtävässään vuoden 2016 loppuun asti. Yhtiön hallitus käynnistää hakuprosessin uuden toimitusjohtajan valitsemiseksi.

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yritys/uutinen/nokian-renkaiden-toimitusjohtaja-vaihtuu/.

24. Nokian Renkaat Oyj: Johtohenkilöiden liiketoimet

Nokian Renkaat tiedotti 4.11.2016, 10.11.2016, 11.11.2016, 14.11.2016, 15.11.2016, 16.11.2016, 18.11.2016, 22.11.2016, 24.11.2016, 9.12.2016, 12.12.2016 ja 13.12.2016 johtohenkilöiden liiketoimista.

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yritys/julkaisut/tiedotteet/2016/managementTransactions/.

25. Nokian Renkaiden verokiista etenee. Yhtiö pääsee viimein valittamaan asiasta hallinto-oikeuteen.

7.11.2016 Nokian Renkaat tiedotti, että Verotuksen oikaisulautakunta piti ennallaan Verohallinnon oikaisupäätöksen 62,8 miljoonan euron lisäverojen osalta, mutta alensi veronkorotusten ja korkojen osuutta 31,3 miljoonasta eurosta 26,4 miljoonaa euroon verovuosilta 2007–2010. Oikaisulautakunnan päätös ei ollut yksimielinen. Yhtiö on jo kirjannut vuosilta 2007–2010 lisäverot, 94,1 miljoonaa euroa, kokonaisuudessaan vuoden 2015 tilinpäätökseen ja tulokseen Verohallinnon joulukuussa 2015 ja tammikuussa 2016 antamien päätösten perusteella. Yhtiö pitää päätöstä perusteettomana ja hakee muutosta hallinto-oikeudelta. Verotuksen oikaisulautakunnan päätös ei vaikuta yhtiön osinkopolitiikkaan.

26. Nokian Renkaat Oyj:n väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi on nimitetty Andrei Pantioukhov

21.12.2016 Nokian Renkaat tiedotti, että Nokian Renkaat Oyj:n hallitus on nimittänyt Yhtiön väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi 1.1.2017 alkaen MBA Andrei Pantioukhovin, 44. Pantioukhov toimii tällä hetkellä Nokian Renkaiden Venäjän toimintojen johtajana ja myös jatkaa tässä tehtävässä. Hän on ollut Yhtiön palveluksessa vuodesta 2004, johtoryhmän jäsen vuodesta 2009 ja varatoimitusjohtaja vuoden 2016 alusta.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement)

Hallituksen toimintakertomuksen yhteydessä on annettu erillinen selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Selvitys pitää sisällään palkka- ja palkkioselvityksen, ja on luettavissa tämän raportin sivuilta 68–75 sekä yhtiön verkkosivuilla www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/hallinto-ja-ohjausjarjestelma/.

Riskienhallinta

Konsernissa on hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka, joka tukee strategisten tavoitteiden saavuttamista ja varmistaa liiketoiminnan jatkuvuutta. Konsernin riskienhallintapolitiikka keskittyy sekä liiketoiminnan mahdollisuuksiin liittyvien riskien että konsernin tavoitteiden saavuttamista uhkaavien riskien hallintaan muutuvassa toimintaympäristössä.

Riskit on luokiteltu strategisiin, toiminnallisiin, rahoituksellisiin ja vahinkoriskeihin. Strategiset liiketoimintariskit liittyvät asiakassuhteisiin, kilpailijoiden toimintaan, poliittisiin riskeihin, maariskeihin, brändiin, tuotekehitykseen sekä investointeihin. Toiminnalliset riskit liittyvät joko puutteisiin tai virheisiin yhtiön prosesseissa, henkilöstön toiminnassa tai järjestelmissä, tai ulkoihin tapahtumiin, kuten esimerkiksi lainsäädäntöön, oikeusjärjestelmän tai viranomaisten ennalta arvaamattomiin päätöksiin tai raaka-ainehintojen muutoksiin. Rahoitusriskit (liitetieto 29) liittyvät korko- ja valuuttamarkkinoiden liikkeisiin, jälleenrahoitukseen sekä vastapuoli- ja saatavariskeihin. Vahinkoriskit voivat aiheuttaa tapaturmia, omaisuusvahinkoja, tuotantokatkoksia, ympäristövaikutuksia tai korvausveloitteita.

Nokian Renkaiden toimintaan kohdistuvia merkittävimpiä riskejä ovat Venäjän liiketoimintaympäristöön liittyvät maariskit, maineriskit, veroriskit (erityisesti Suomessa), tuotteisiin ja tuotekehitykseen liittyvät riskit, tuotannon keskeytysriskit, valuutta- ja saatavariskit sekä yhtiön ohjausjärjestelmään, tietoturvaan ja tietohallintoon kohdistuvat riskit. Yrityksen tuotestrategiasta johtuen myös merkittäviä erityisesti sesonkimyyntin osalta. Vuonna 2016 tehdyssä riskianalysissä kiinnitettiin huomiota erityisesti yhteiskuntavastuuriskeihin, joista merkittävimmiä nousivat maineeseen ja tuotteen laatuun liittyvät riskit.

Riskienhallinnan prosessissa riskit pyritään tunnistamaan ja arvioimaan, jonka jälkeen suunnitellaan ja toteutetaan käytännössä

toimenpiteet kunkin riskin osalta. Toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi riskin välttäminen, pienentäminen eri keinoin tai riskin siirtäminen vakuutuksiin tai sopimuksiin. Valvontatoiminnoilla tai -toimenpiteillä tarkoitetaan varmistavia ja varmentavia menettelyjä, joilla pienennetään riskejä ja varmistetaan riskienhallintatoimenpiteiden suorittaminen.

Riskienhallinnassa ei ole omaa erillistä organisaatiota, vaan sen vastuut noudattavat muun liiketoiminnan ja organisaation mukaista vastuujakoa. Yhtiön hallitus käsittelee merkittävimpiä riskejä ja niihin liittyviä toimenpiteitä vuosittain strategiaprosessin yhteydessä.

Lähiajan riskit, epävarmuustekijät ja riita-asiat

Maailmanlaajuinen elpyminen jatkuu. Vuoden 2017 alussa kaikkien alueiden kehitys on positiivista. Suhteessa viime vuosiin, kasvun arvioidaan hieman kiihtyvän vuosina 2017 ja 2018. Maailman BKT:n ennakoitaan kasvavan 3,3 % vuonna 2017 (3,1 % vuonna 2016). Pohjoismaiden BKT:n kasvuennusteet ovat +1,0 % – +2,3 %, Euroopan (sis. Pohjoismaat) +1,3 % ja Yhdysvaltain +2,1 %. Venäjän BKT:n arvioidaan kasvavan noin 1 %. Yhdysvaltain presidentin valintaan liittyvät mahdolliset vaikutukset nähdään tulevina kuukausina. Ukrainan kriisin kärjistymisen voisi aiheuttaa vakavaa häiriötä, uusia talouspakotteita ja talouskehityksen heikkenemistä Venäjällä ja Suomessa. Brexit ei käytännössä vaikuta Nokian Renkaiden liiketoimintaan.

Vuonna 2016, yhtiön saatavat kasvoivat suhteessa edellisvuoteen johtuen kesärenkaiden ennakkomyynneistä Venäjällä. Rengasvarastot ovat suunnitellulla tasolla. Yhtiö kiinnittää erityistä huomiota käyttöpääoman hallintaan. Katsauskauden lopussa Venäjän myyntisaatavat edustivat 37 % (31 %) konsernin kaikista myyntisaatavista. Venäjän myyntisaatavariski on selvästi alhaisempi vuoteen 2015 verrattuna. Vuonna 2016 syntyneiden erääntyneiden saatavien perintäaste Venäjällä oli 100 %.

Vuonna 2017 konsernin liikevaihdosta arviolta 40 % syntyy euromääräisestä myynnistä. Merkittävimmät myyntivaluutat euron ohella ovat Venäjän rupla, Ruotsin ja Norjan kruunut sekä Yhdysvaltain ja Kanadan dollarit.

Nokian Renkaiden muut riskit ja epävarmuustekijät liittyvät renkaiden haastavaan hinnoitteluympäristöön. Raaka-ainehintojen noustessa, yhtiön kannattavuuden säilyminen riippuu siitä, miten yhtiön raaka-ainekustannusten nousu saadaan siirrettyä renkaiden hintoihin.

Yhtiö kertoi helmikuussa 2016, että yhtiön toimintatavat rengastesteissä eivät ole aina aikaisemmin vastanneet Nokian Renkaiden vastuullisia toimintatapoja. Yhtiö korostaa, että sen renkaat

ovat aina olleet turvallisia, siitä ei ole missään tilanteessa tingitty. Asiaan liittyviä oikeusprosesseja ei ole vireillä.

Yksityiskohtaisempaa tietoa yhtiön riskienhallinnasta on saatavilla osoitteesta www.nokianrenkaat.fi/vuosikertomukset, Taloudellinen katsaus 2016, sivut 43–48 ja 72–73.

Veroriidat

Nokian Renkaat -konsernilla on meneillään Suomen Verohallinnon kanssa oikeusprosesseja, jotka on kuvattu tämän raportin kohdassa ”Verokanta”.

Henkilöstö ja turvallisuus

Nokian Renkaat on kansainvälisesti kasvava yritys, jonka toiminnan pohja, tuottavuuden kasvu ja strategian toteuttaminen on rakennettu vahvoille Hakkapeliitta-arvoille: yrittäjähenkisyys, innovointi ja yhdessä tekeminen. Näitä arvoja ja vahvaa Hakkapeliitta-kulttuuria pidetään yllä ja edistetään hyvällä johtamisella sekä tukemalla esimerkiksi kekseliäisyys- ja aloitetoimintaa.

Henkilöstön kehittämistä tuetaan sisäisellä työnkierrolla, työsuoritus- ja koulutusratkaisulla. Hakkapeliitta eAcademy-koulutusportaali mahdollistaa joustavan verkko-oppimisympäristön konserninlaajuisesti. Henkilökohtaiset kehityskeskustelut ovat keskeisessä roolissa henkilöstön kehittämisessä. Kehityskeskusteluissa paneudutaan suorituksen johtamiseen, tavoitteisiin sekä henkilökohtaiseen kehittämiseen.

Tiivis yhteistyö ja tehdyt kehittämistoimenpiteet työterveys- ja huollon kanssa mahdollistavat ennakoivan työkyvyn hallinnan. Työkyvyn hallinta on osa jokapäiväistä esimiestyötä. Vuonna 2016 positiivinen kehitys sairauspoissaloiden laskussa jatkui edelleen. Henkilöstön työhyvinvointia tukevat mm. kattava liikuntatarjonta, monipuolinen kerhotoiminta sekä henkilöstötapahtumat.

Esimiestyön ja johtamisen kehittäminen ovat avainasemassa. Nokian Renkaat käyttää 360°-esimiesarviointia esimiestyön kehittämiseen kuten myös Hakkapeliitta Leader -simulaatiopeliä. Myös uudistettujen esimiestyön periaatteiden jalkauttaminen jatkui vuonna 2016.

Henkilöstön tyytyväisyyskyselyn avulla yhtiö saa aktiivisesti henkilöstöltä palautetta kehittämiskohteista. Vuonna 2016 toteutetussa kyselyssä lähes 90 % henkilöstöstä vastasi kyselyyn. Tunnistetut kehittämistoimenpiteet kohdistuivat erityisesti esimiestyön- ja työturvallisuuden kehittämiseen.

Vuonna 2016 positiivinen kehitys tapaturmien laskussa jatkui edelleen, ja tapaturmien määrä laski lähes 30 % koko konsernissa. Myös läheltä piti -tilanteiden ja turvallisuushavaintojen raportointi parantuivat edelleen. Työturvallisuuskoulutukseen, viestintään, työkäytäntöjen kehittämiseen sekä suojavälineiden käyttöön panostettiin. Kehittämistoimenpiteet turvallisen työympäristön takaamiseksi jatkuvat, esimerkiksi parantamalla entisestään tuotantolaitteiden ja työkalujen turvallisuutta. Yhtiön pitkántähtäimen tavoite on tapaturmattomuus.

Sitoutunut, osaava henkilöstö ja turvallinen työympäristö mahdollistavat liiketoiminnan kasvun myös tulevaisuudessa.

Ympäristö ja vastuullisuus

Ympäristö- ja kemikaaliturvallisuus sekä vastuullisuustyön koordinaatio ovat Nokian Renkaissa osa Laatu-, vastuullisuus- ja ICT-osastoa. Tavoitteina ovat vahinkojen ennaltaehkäisy kaikilla osa-alueilla, tuotannon häiriötön toiminta, yrityksen vastuullinen toiminta sekä hyvä yrityskansalaisuus. Toimintojen kehittämisessä yhtiö soveltaa parhaita käytäntöjä ja edistyneitä ratkaisuja inhimilliset arvot taloudellisten seikkojen ohella huomioiden. Nokian Renkaat edistää turvallisuutta riskienhallinnan, prosessien jatkuvan kehittämisen ja uusien investointien avulla.

Nokian- ja Vsevolozhskin-tehtaat sekä Ruotsin myyntiyhtiö Nokian Däck AB ovat sertifioitu kansainvälisten ISO 14001 -ympäristöjärjestelmästandardin sekä ISO 9001 -laatu- ja ympäristöjärjestelmästandardin mukaisesti. Vuonna 2013 yhtiön tehtaat saivat autoteollisuuden ISO/TS 16949 -hyväksynnän.

Vastuullisuus- ja ympäristöasioiden pitkäjänteisen kehittämisen ansiosta Nokian Renkaita voidaan pitää rengasalalla edelläkävijänä. Yhtiö on kehittänyt tuotteisiinsa edistyksellisiä ratkaisuja, kun arvioidaan esimerkiksi renkaiden vierintävastusta (polttoaineen kulutus, hiilidioksidipäästöt) tai renkaiden aiheuttamaa maan painumaa maa- ja metsätaloudessa. Yhtiö myös luopui ensimmäisenä rengasvalmistajana maailmassa korkea-aromaattisten (High aromatic, HA) öljyjen käytöstä kumiseoksissa jo vuonna 2005 ja siten nopeutti esimerkiksi puhdistettujen, matala-aromaattisten öljyjen käyttöä renkaiden valmistuksessa Euroopassa. Vuonna 2010 kaikkien HA-öljyjä sisältävien renkaiden myynti ja tuonti kiellettiin EU:n alueella.

Ympäristönsuojelun lähtökohtana on elinkaariajattelu: yhtiö kantaa vastuun toimintansa ja tuotteidensa ympäristövaikutuksista koko niiden elinkaaren ajan. Nokian Renkaat panostaa vahvasti tuot-

teiden ja prosessien ympäristöystävällisyyteen. Yhtiö on myös osakkaana Suomen Rengaskierrätys Oy:ssä, joka hoitaa keskitetysti käytettyjen renkaiden keräyksen ja hyötykäytön Suomessa. Suomessa käytöstä poistettujen renkaiden kierrätysaste on jo noin 97 %. Kierrätysaste vaihtelee maittäin, ja noin puolet Nokian Renkaiden Suomen ulkopuolelle myymistä renkaista päättyy kierrätykseen.

Kokonaisuudessaan tuotannon vaikutukset ympäristöön vähentyivät edellisvuoteen verrattuna. Uusi polttolaitos VOC-päästöjen vähentämiseksi otettiin käyttöön Nokialla helmikuussa 2015. VOC-päästöt alenivat noin 10 % vuonna 2016 edellisvuoteen verrattuna, mutta jäivät edelleen EY-direktiivin vaatimasta tasosta. Vuonna 2016 keskityttiin erityisesti energiatehokkuuden parantamiseen, ympäristöhallintajärjestelmän kehittämiseen, sekä laaja-alaiseen vastuullisuustyöhön. Myös ympäristöriskiarvioinnit päivitettiin vuonna 2016. Tuotantolaitoksissa panostettiin edelleen jätteiden hyötykäyttöön ohjaamiseen ja jätteiden hyötykäyttöaste oli 100 % Nokian-tehtaalla ja 85 % Vsevolozhskin-tehtaalla. Uusi biovoimalaitos aloitti toimintansa Nokialla huhtikuussa 2016. Laitos vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja lisää paikallisten energianlähteiden käyttöä.

Lisätietoja ympäristö- ja vastuullisuusasioiden hoidosta löytyy keväällä 2016 julkaistusta yritysraportista. Raportin löydät osoitteesta: www.nokianrenkaat.fi/yritys/vastuullisuus/.

Vuotta 2016 käsittelevä yritysraportti julkaistaan maaliskuussa 2017.

Näkymät vuodelle 2017

Maailmanlaajuinen elpyminen jatkuu. Vuoden 2017 alussa kaikkien alueiden kehitys on positiivista. Suhteessa viime vuosiin, kasvun arvioidaan hieman kiihtyvän vuosina 2017 ja 2018. Maailman BKT:n ennakoidaan kasvavan 3,3 % vuonna 2017 (3,1 % vuonna 2016). Pohjoismaiden BKT:n kasvuennusteet ovat +1,0 % – +2,3 %, Euroopan (sis. Pohjoismaat) +1,3 % ja Yhdysvaltain +2,1 %. Venäjän BKT:n arvioidaan kasvavan noin 1 %.

Henkilöautorenkaiden jälkimarkkinakysynnän odotetaan vuonna 2017 kasvavan Keski-Euroopassa, Pohjois-Amerikassa sekä Pohjoismaissa. Venäjällä markkinan odotetaan palaavan kasvuun, mutta elpymisvauhdin arvioidaan olevan melko maltillinen.

Yhtiön aseman odotetaan paranevan jälkimarkkinoilla (sisäänmyynnissä) vuonna 2017 kaikilla päämarkkina-alueilla. Venäjällä yhtiö arvioi säilyttävänsä ja edelleen vahvistavansa markkinajoh-tajuuttansa A- ja B -segmenteissä vuonna 2017.

Raaka-ainekustannusten arvioidaan vuonna 2017 nousevan noin 15–20 % verrattuna vuoteen 2016. Nopeasti nousevat raaka-ainekustannukset pakottavat rengasteollisuuden globaalisti nostamaan hintoja vuonna 2017.

Valmistustoiminta Venäjällä tuo Nokian Renkaille edelleen kilpailuetuja. Venäjän tuotannosta noin 70 % meni vientiin vuonna 2016, ja euromääräisten vientitulojen ja ruplissa toteutuvien tuotantokustannusten välinen marginaali on kasvanut ruflan devalvoitumisen myötä. Nokian Renkaat investoi vuonna 2017 Vsevolozhskin tehtaan kapasiteetin laajentamiseen ja tehtaan automaation lisäparannuksiin. Näiden investointien seurauksena, Vsevolozhskin tehtaan vuotuinen nimellinen kapasiteetti kasvaa nykyisestä 15,5 miljoonasta renkaasta 17 miljoonaan renkaaseen.

Raskaiden renkaiden kysynnän arvioidaan pysyvän hyvänä Nokian Renkaiden ydintuoteryhmissä. Raaka-ainehintojen nousu aiheuttaa paineita hinnoitteluun. Nokian Raskaiden Renkaiden tuotantokapasiteetti ja toimituskyky ovat parantuneet, joten yksikön myynnin ja liikevoiton odotetaan kasvavan hieman edellisvuoteen verrattuna.

Vianorin (omat pisteet) odotetaan kasvattavan myyntiään, jatkavan palveluliiketoimintansa kehittämistä, ja parantavan liiketulostaan koko vuonna 2017. Vianorin vähittäismyyntiketju (partnerit) ja Nokian Renkaiden muut kumppaniverkostot, kuten Nokian Tyres Authorized Dealers (NAD) -verkosto ja N-Tyre-ketju, jatkavat laajentumistaan.

Nokian Renkaiden budjetti vuoden 2017 kokonaisinvestoinneille on yhteensä 190 MEUR (105,6), josta summasta 83 MEUR investoidaan Venäjälle. Nokian-tehtaaseen ja maailmanlaajuisiin kehitysprojekteihin on suunniteltu investoitavan 78 MEUR, ja loput investoidaan Raskaisiin Renkaisiin, myyntiyhtiöihin ja Vianor-ketjuun.

Toimiva johto on esittänyt alustavat suunnitelmat kolmannelta tehtaasta yhtiön hallitukselle joulukuussa 2016. Asia on jatkoselvityksessä. Päätös asiassa tehdään keväällä 2017.

Taloudellinen ohjeistus

Vuonna 2017, nykyisillä valuuttakursseilla, liikevaihdon ja liikevoiton odotetaan kasvavan vähintään 5 % vuoteen 2016 verrattuna.

Hallituksen esitys yhtiön voittoa koskeviksi toimenpiteiksi

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 608,6 MEUR.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

Osinkoa jaetaan	1,53 euroa/osake
eli yhteensä.....	207,9 MEUR
jätetään omaan pääomaan	400,7 MEUR
Yhteensä.....	608,6 MEUR

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Nokiolla 2.2.2017

Nokian Renkaat Oyj
Hallitus

milj. euroa 1.1.–31.12.	Viite	2016	2015
Liikevaihto	(1)	1 391,2	1 360,1
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	(3)(6)(7)	-724,2	-733,7
Bruttokate		667,0	626,4
Liiketoiminnan muut tuotot	(4)	3,9	3,7
Myyntin ja markkinoinnin kulut	(6)(7)	-267,6	-256,2
Hallinnon kulut	(6)(7)	-49,4	-35,3
Liiketoiminnan muut kulut	(5)(6)(7)	-43,4	-42,6
Liikevoitto		310,5	296,0
Rahoitustuotot	(8)	140,1	200,9
Rahoituskulut ⁽¹⁾	(9)	-151,8	-222,7
Voitto ennen veroja		298,7	274,2
Verokulut ^(2,3)	(10)	-46,9	-33,5
Tilikauden voitto		251,8	240,7
Jakautuminen			
Emoyrityksen omistajille		251,8	240,7
Määräysvallattomille omistajille		-	-
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos (EPS):	(11)		
Laimentamaton (euroa)		1,87	1,80
Laimennettu (euroa)		1,86	1,80

milj. euroa 1.1.–31.12.	Viite	2016	2015
KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA			
Tilikauden tulos		251,8	240,7
Muut laajan tuloksen erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi, verojen jälkeen			
Voitot/Tappiot nettosijoituksen suojauksista	(10)	0,0	0,0
Rahavirran suojaukset	(10)	-0,3	-0,3
Ulkomaisiin yksiköihin liittyvät muuntoerot ⁽⁴⁾		121,8	-55,2
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		121,6	-55,5
Tilikauden laaja tulos yhteensä		373,4	185,2
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		373,4	185,2
Määräysvallattomille omistajille		-	-

¹⁾ Rahoituskuluja on vuonna 2015 oikaistu 20,2 miljoonaa euroa jälkiverojen yhteisökorkeiden palautuksella vuosien 2007–2010 verotusten oikaisupäätösten kumouduttua ja oikaisujen palauduttua Verohallinnon uudelleen toimitettaviksi. Tämän lisäksi rahoituskuluihin on vuonna 2015 kirjattu 19,2 miljoonaa euroa vuosien 2007–2010 joulukuussa 2015 uudelleen toimitettujen verotuspäätösten mukaisia korkoja. Nettovaikutuksena nämä vähentävät rahoituskuluja 1,0 miljoonaa euroa vuonna 2015.

²⁾ Verokuluja on vuonna 2016 oikaistu 4,9 miljoonaa euroa Verotuksen oikaisulautakunnan päätöksen mukaisesti. Aiemmin vuonna 2015 verokuluja on oikaistu 80,1 miljoonaa euroa vuosien 2007–2010 verotusten oikaisupäätösten kumouduttua ja oikaisujen palauduttua Verohallinnon uudelleen toimitettaviksi. Tämän lisäksi on vuonna 2015 verokuluihin kirjattu 74,9 miljoonaa euroa vuosien 2007–2010 uudelleen toimitettujen verotuspäätösten mukaisia lisäveroja ja veronkorotuksia. Nettovaikutuksena nämä vähentävät verokuluja 5,2 miljoonaa euroa vuonna 2015.

³⁾ Muilta osin katsauskauden verojen laskentaperusteena on käytetty katsauskauden tulosta vastaavaa veroa.

⁴⁾ Konsernissa on vuoden 2014 alusta lähtien sisäisiä lainoja, joita käsitellään IAS 21 "Valuuttakurssien muutosten vaikutukset" -standardin mukaisesti nettosijoituksina ulkomaisiin yksiköihin. Vaikutus vuonna 2016 on -1,3 miljoonaa euroa. Vaikutus vuonna 2015 oli -13,7 miljoonaa euroa.

milj. euroa 31.12.	Viite	2016	2015
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	(12)(13)	542,3	485,0
Liikearvo	(2)(14)	86,5	79,2
Muut aineettomat hyödykkeet	(14)	37,1	19,4
Osuudet osakkuusyrittäksissä	(16)	0,1	0,1
Myytavissä olevat rahoitusvarat	(16)	0,7	0,3
Muut saamiset	(15)(17)	10,4	8,8
Laskennalliset verosaamiset	(18)	12,4	7,5
		689,5	600,2
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	(19)	304,3	271,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	(20)(29)	452,6	441,1
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		16,1	13,0
Rahavarat	(21)	513,2	429,3
		1 286,2	1 154,6
Varat yhteensä	(1)	1 975,7	1 754,8

milj. euroa 31.12.	Viite	2016	2015
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma			
	(22)(23)		
Osakepääoma		25,4	25,4
Ylikurssirahasto		181,4	181,4
Omat osakkeet		-6,7	-8,6
Muuntoerot		-264,1	-385,9
Arvonmuutosrahasto		-3,1	-2,9
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		168,9	133,0
Kertyneet voittovarot		1 356,6	1 299,2
		1 458,4	1 241,6
Määräysvallattomien omistajien osuus			
		-	-
Oma pääoma yhteensä		1 458,4	1 241,6
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
	(24)		
Laskennalliset verovelat	(18)	50,6	25,7
Varaukset	(25)	0,1	0,5
Korolliset rahoitusvelat	(26)(27)(29)	137,0	199,7
Muut velat		1,0	2,1
		188,8	228,0
Lyhytaikaiset velat			
	(28)		
Ostovelat ja muut velat	(28)	219,4	242,4
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		16,8	20,0
Varaukset	(25)	3,5	2,8
Korolliset rahoitusvelat	(26)(27)(29)	88,8	19,9
		328,5	285,1
Velat yhteensä	(1)	517,2	513,2
Oma pääoma ja velat yhteensä		1 975,7	1 754,8

Operatiivisesta liiketoiminnasta aiheutuvaa käyttöpääoman vaihtelua katetaan 350 miljoonan euron määräisellä kotimaisella yritystodistusohjelmalla.

milj. euroa 1.1.–31.12.	2016	2015
Tilikauden voitto	251,8	240,7
Oikaisut		
Poistot ja arvonalentumiset	100,5	100,4
Rahoitustuotot ja -kulut	11,8	21,8
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot, muut oikaisut	-7,9	-10,5
Tuloverot	46,9	33,5
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	403,2	385,8
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	46,3	-27,6
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-9,8	8,2
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	6,5	4,0
Käyttöpääoman muutos	43,0	-15,4
Rahoituserät ja verot		
Saadut korot ja muut rahoituserät	15,5	2,9
Maksetut korot ja muut rahoituserät	-27,8	-49,8
Saadut osingot	0,0	0,0
Maksetut tuloverot	-69,4	-40,0
Rahoituserät ja verot	-81,7	-87,0
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat (A)	364,4	283,4
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-101,5	-100,0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,6	1,4
Ostetut konserniyhtiöt	-11,7	-6,7
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta	-	-
Investoinnit muihin sijoituksiin	-0,4	0,0
Investointeihin käytetyt nettorahavarat (B)	-113,0	-105,3

milj. euroa 1.1.–31.12.	2016	2015
Rahoituksen rahavirta		
Osakeannista saadut maksut	35,9	33,3
Omien osakkeiden hankkiminen	-	-
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	28,6	-6,0
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	5,1	0,4
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	48,9	48,5
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	-85,1	-73,4
Saadut osingot	0,5	0,4
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-202,0	-193,5
Rahoitukseen käytetyt nettorahavarat (C)	-168,1	-190,2
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-) (A+B+C)	83,2	-12,2
Rahavarat tilikauden alussa	429,3	439,9
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,8	1,6
Rahavarat tilikauden lopussa	513,2	429,3

Rahoituserät ja verot sisältävät vuosien 2007–2010 verotusten kumottujen ja myöhemmin uusittujen oikaisupäätösten lisäveroja ja veron korotuksia, joita maksettiin vuonna 2016 51,0 miljoonaa euroa ja vuonna 2015 6,1 miljoonaa euroa. Lisäksi vuonna 2016 Verohallinto palautti 4,9 miljoonaa euroa veron korotuksia viimeisimmän Verotuksen oikaisulautakunnan päätöksen mukaisesti.

milj. euroa	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma							Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yht.
	Viite	Osakepääoma	Ylikurssi-rahasto	Omat osakkeet	Muuntoerot -rahasto	Arvonmuutos-rahasto					
Oma pääoma 1.1.2015		25,4	181,4	-8,6	-330,7	-2,6	100,3	1 243,2	-	1 208,5	
Tilikauden tulos								240,7		240,7	
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna):											
Rahavirran suojaukset						-0,3				-0,3	
Nettosijoituksen suojaus										-	
Muuntoerot					-55,2					-55,2	
Tilikauden laaja tulos yhteensä					-55,2	-0,3		240,7		185,2	
Osingonjako	(22)							-193,5		-193,5	
Omien osakkeiden hankinta										-	
Käytetyt osakeoptiot	(22)						33,3			33,3	
Osakeperusteiset maksut	(23)							9,1		9,1	
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä							33,3	-184,5		-151,2	
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset							-0,7			-0,7	
Oma pääoma 31.12.2015		25,4	181,4	-8,6	-385,9	-2,9	133,0	1 299,2	-	1 241,6	
Oma pääoma 1.1.2016		25,4	181,4	-8,6	-385,9	-2,9	133,0	1 299,2	-	1 241,6	
Tilikauden tulos								251,8		251,8	
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna):											
Rahavirran suojaukset						-0,3				-0,3	
Nettosijoituksen suojaus										-	
Muuntoerot					121,8					121,8	
Tilikauden laaja tulos yhteensä					121,8	-0,3		251,8		373,4	
Osingonjako	(22)							-201,6		-201,6	
Käytetyt osakeoptiot	(22)						35,9			35,9	
Omien osakkeiden hankinta										-	
Osakeperusteiset maksut	(23)			1,9				7,2		9,1	
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä							35,9	-194,4		-158,5	
Oma pääoma 31.12.2016		25,4	181,4	-6,7	-264,1	-3,1	168,9	1 356,6	-	1 458,5	

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Perustiedot

Nokian Renkaat Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Nokia. Nokian Renkaat Oyj:n osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä vuodesta 1995 lähtien.

Nokian Renkaat -konserni kehittää ja valmistaa kesä- ja talvirenkaita henkilö- ja jakeluautoihin sekä raskaiden koneiden erikoisrenkaita. Konserni valmistaa myös pinnoitusmateriaaleja sekä pinnoittaa renkaita. Lisäksi konserniin kuuluu Pohjoismaiden suurin ja kattavin renkaiden vähittäismyymälä, Vianor. Konsernin ydinliiketoiminta-alueet ovat Henkilöautorenkaat, Raskaat Renkaat ja Vianor.

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2016 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti yhteisössä sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaiset.

Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina, ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei seuraavissa laadintaperiaatteissa ole toisin mainittu.

Uudistetut standardit ja tulkinnat

Konserni on soveltanut tilikauden aikana EU:ssa voimaan tulleita uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja, joista merkittävimmät olivat vuosittaiset parannukset ja muutokset sekä muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen - Tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskeva hanke. Muutoksilla ei ole ollut oleellista vaikutusta konsernin tilikauden tulokseen, taloudelliseen asemaan ja vain vähäisissä määrin muihin tilinpäätöksessä esittäviin tietoihin.

IFRS-standardit ovat jatkuvan kehityksen alla. Muitakin uusia standardeja, niiden tulkintoja tai muutoksia on julkaistu, mutta ne eivät ole vielä voimassa eikä konserni sovelle niitä säännöksiä ennen niiden pakollista voimaantuloa. Konserni ottaa ne käyttöön

kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä tai seuraavan tilikauden alusta lähtien.

Merkittävimmät tulevat muutokset vaikuttavat seuraavasti:

■ IFRS 15 – Myyntituotot asiakassopimuksista

IFRS 15 tulee sovellettavaksi 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Uusi standardi korvaa nykyiset IAS 18- ja IAS 11-standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15 sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen myyntituottojen kirjaamisesta: mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan. Myynti kirjataan määräysvallan siirtymisen perusteella joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana. Standardi lisää myös esitettävien liitetietojen määrää. IFRS 15:n vaikutuksia Nokian Renkaiden konsernitilinpäätökseen on arvioitu seuraavasti:

Keskeiset IFRS 15:n käsitteet on analysoitu eri tulovirtojen kannalta ja sen pohjalta on tehty alustava selvitys standardin eroista konsernin nykyisiin raportointikäytäntöihin ja niiden mahdollisista muutostarpeista. Konsernin liiketoiminta koostuu keskeisesti tavanomaisin asiakassopimuksin sekä maksu- yms. ehdoin käytävästä normaalista kestokulutushyödykekaupasta, jossa on eri pituisia perinteisiä toimitusketjuja. Alennukset ja muut muuttuvat vastikkeet huomioidaan transaktiointihintaa määritettäessä. Palvelut ja tavaramyynit ovat erillisiä suoritelvoitteita. Toistaiseksi vain pieni osa liikevaihdosta syntyy palveluista.

Odotetut vaikutukset konsernissa ovat tehtyjen selvitysten mukaan vähäisiä nykyisillä liiketoimintatavoilla. Mahdollisten sopimusten ja tuloutushetkien tarkennustarpeiden arvioidaan olevan minimaalisia. Jatkossa palveluliiketoiminnan osuuden kasvaessa ja monimuotoistuessa oletetusti painotetaan mm. järjestelmäkehitystä ja sopimushallintaa tuloutuksen kannalta. Uudistetun agentti/päämiesohjeistuksen ei arvioida muuttavan jälleennyjille maksettavien komissioiden nykyistä käsittelytapaa.

Käyttöönoton aikataulu ja sovellettavat helpotukset ovat seuraavat: konserni aikoo ottaa standardin käyttöön täysin takautuvasti eikä sovelle erityisiä helpotuksia.

Uuden standardin kanssa samaan aikaan voimaan odotetaan tulevan muutokset IFRS 15:een Myyntituotot asiakassopimuksista - Clarifications to IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers (ei vielä 31.12.2016 hyväksytyt sovellettavaksi EU:ssa). Selvennykset on sisällytetty edellä kuvattuun IFRS 15 vaikutusten arviointiin.

■ IFRS 9 – Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset

Konserni selvittää vielä standardin vaikutuksia konsernin tuleviin tilinpäätöksiin.

■ IFRS 16 – Vuokrasopimukset

Konserni selvittää vielä standardin vaikutuksia, ja alustavan arvion mukaan uudella standardilla on jonkin verran vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin.

Konsernin arvion mukaan muillakaan julkaistuilla uudistuksilla tai muutoksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernin tulevien tilinpäätösten tulokseen, taloudelliseen asemaan tai muihin esitettäviin tietoihin.

Arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laadinta IFRS:n mukaan edellyttää arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat taseen laadintahetken varojen ja velkojen määrään, ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen tilinpäätöksessä sekä tuottojen ja kulujen määrään raportointikaudella. Laskenta-arvioita on käytetty mm. määritettäessä tilinpäätöksessä raportoitujen erien suuruutta, omaisuuden arvostuksessa, liikearvon ja muiden omaisuuserien arvonalentumisten testauksessa sekä laskennallisten verosaamisten hyödyntämiseen tulevaisuudessa. Arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, joten on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Arvioihin sisältyvät keskeiset epävarmuustekijät käsittävät Venäjän liiketoimintaympäristöön liittyvään maariskin. Venäjän talouden epävarmuus syntyy öljyn hinta-, korkotasojen ja investointikehityksestä sekä Ukrainan kriisin pakotteista. Venäjän talouden kasvun odotetaan kuitenkin kääntyvän positiiviseksi vuonna 2017. Yhdysvaltain presidentin valintaan liittyvät mahdolliset vaikutukset nähdään tulevina kuukausina. Ukrainan kriisin kärjistyminen voisi aiheuttaa vakavaa häiriötä, uusia talouspakotteita ja talouskehityksen heikkenemistä Venäjällä ja Suomessa. Brexit ei käytännössä vaikuta Nokian Renkaiden liiketoimintaan. Muut epävarmuustekijät liittyvät renkaiden haastavaan hinnoitteluympäristöön raaka-aineiden hintakehityksen kanssa.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyrityksen, Nokian Renkaat Oyj:n, sekä kaikki tytäryritykset, joissa emoyrityksellä on suoraan tai välillisesti yli 50 %:n osuus osakkeiden äänimäärästä tai joissa emoyrityksellä on muutoin määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Osakkuusyritykset, joissa konsernin osuus äänimäärästä on 20–50 % ja joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa, on konsolidoitu pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrityksen tappioista ylittää osuuden osakkuusyrityksessä, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä sen ylittäviä tappioita huomioida, ellei konsernilla ole muita velvoitteita osakkuusyrityksiin liittyen. Osuus osakkuusyrityksissä sisältää osakkuusyritykseen tehdyn sijoituksen pääomaosuusmenetelmän mukaisen kirjanpitoarvon sekä mahdolliset muut osakkuusyritykseen tehdyt pitkäaikaiset sijoitukset, jotka tosiasiallisesti ovat osa nettosijoitusta osakkuusyritykseen.

Yhteisjärjestelyssä konserni on sopimukseen perustuvalla järjestelyllä sitoutunut pitämään yhteisen määräysvallan merkityksellisistä taloudellisista ja liiketoiminnallisista periaatteista yhden tai useamman osapuolen kanssa. Yhteisjärjestely on joko yhteinen toiminto tai yhteisyritys. Yhteisyritys on järjestely, jossa konsernilla on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen; yhteisessä toiminnossa puolestaan konsernilla on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita. Nokianvirran Energia Oy käsitellään yhteisenä toimintona, sillä osapuolet käyttävät yhteisessä yhteistä määräysvaltaa noudattaen ns. Mankala-periaatetta, missä yhtiön ei ole tarkoitus tehdä voittoa ja järjestelyn osapuolet ovat sitoutuneet käyttämään koko tuotoksen. Nokianvirran Energia Oy yhdistellään konserniyhtiönä suhteellisella konsolidointimenetelmällä rivi riviltä 32,3 % omistusosuuden mukaisesti.

Hankitut tytäryritykset sisällytetään tilinpäätökseen käyttäen hankintamenetelmää, jonka mukaan hankitun yrityksen varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä. Liikearvon hankintameno on määrä, jolla tytäryrityksen hankintameno ylittää hankitun yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän nettoarvon. Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, kirjataan kuluiksi. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu velaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelmaan. IFRS:n mukaan liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan liikearvojen mahdollinen arvonalentuminen testataan vuosittain. Tilikauden aikana hankitut tytäryritykset sisältyvät konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien ja myydyt myyntihetkeen saakka.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoi-

tumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Tilikauden voitto jaetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille. Määräysvallattomien omistajien osuudet esitetään myös omana eränään konsernin omassa pääomassa.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Valuuttamääräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä yrityksissä avoimina olevat valuuttamääräiset tase-erät arvostetaan Euroopan Keskuspankin ilmoittamaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Jos Euroopan Keskuspankki ei noteeraa valuuttaa, käytetään kyseisen maan keskuspankin ilmoittamia kurseja. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät sekä rahoituksen kurssi-voitot ja -tappiot kirjataan rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

Ulkomaiset konserniyritykset

Ulkomaalaisten tytäryritysten taseet on muunnettu euroiksi käyttäen Euroopan Keskuspankin ilmoittamia tilinpäätöspäivän kurseja ja tuloslaskelmat käyttäen vuoden keskipurseja. Tytäryritysten tuloslaskelmien ja taseiden muuntamisesta syntyneet muuntoerot on kirjattu omana eränään muihin laajan tuloksen eriin, ja oman pääoman muuntoerot -rahastoon. Ulkomaisten yritysten hankintameno eliminoinnista ja hankinnan jälkeisten voittojen ja tappioiden muuntamisesta syntyvät muuntoerot esitetään omana eränään muissa laajan tuloksen erissä, ja oman pääoman muuntoerot -rahastossa. Jos ulkomaiselle yksikölle myönnetyn lainan takaisinmaksua ei ole suunniteltu tai takaisinmaksu ei ole todennäköistä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa, se käsitellään osana ulkomaisen yksikköön tehtyä nettosijoitusta ja siitä syntyvät kurssierot esitetään omana eränään muissa laajan tuloksen erissä, ja oman pääoman muuntoerot -rahastossa.

Kun tytäryritys myydään osittain tai kokonaan, tähän liittyneet kertyneet muuntoerot kirjataan omasta pääomasta tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisvaroista ja muista lyhytaikaisista sijoituksista, kuten esimerkiksi yritystodistuksista ja pankkitalletuksista.

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat on luokiteltu seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat, myytävissä olevat rahoitusvarat ja lainat ja muut saamiset.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin varoihin kuuluvat likvidit lyhytaikaiset sijoitukset, kuten esimerkiksi yritystodistukset, ja johdannaisvarat, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Lainoihin ja muihin saamisiin luokitellaan johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Konsernilla tähän erään kuuluvat myyntisaamiset ja muut kaupallisesta toiminnasta aiheutuneet lainasaamiset sekä käteisvarat ja muut lyhytaikaiset sijoitukset, kuten esimerkiksi pankkitalletukset. Lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon mahdollisilla arvonalennuksilla vähennettynä ja ne sisältyvät taseessa lyhyt- tai pitkäaikaisiin saamisiin eräntymisensä perusteella.

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellaan noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet. Noteeratut osakkeet arvostetaan käypään arvoon, joka on tilinpäätöspäivän ostonoteeraus. Käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin, kunnes rahoitusvara myydään tai luovutetaan, jolloin käyvän arvon muutokset siirretään tuloslaskelmaan. Arvonalentumiset kirjataan tulosvaikutteisesti. Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintamenoon, mikäli käypiä arvoja ei voida luotettavasti määrittää.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat on luokiteltu seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat ja jaksotettuun hankintamenoon arvostetut velat.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin velkoihin kuuluvat johdannaisvelat, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Konsernissa lainat arvostetaan niitä alun perin kirjanpitoon merkittäessä saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon, jonka jälkeen lainat kirjataan jaksotetun hankintameno määräisenä efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Pankeista saadut tililuotot sisältyvät lyhytaikaisiin velkoihin.

Johdannaisopimukset ja suojauslaskenta

Konserni käyttää johdannaisopimuksia korko- ja valuutariskin sekä sähkön hintariskin suojaamistarkoituksessa. Johdannaisopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon. Myöhemmin johdannaisopimukset arvostetaan tilinpäätöksissä käypään arvoon ja käyvät arvot esitetään taseessa lyhytaikaisissa saamisissa tai veloissa. Johdannaisten käypien arvojen määrittämisessä käytetään julkisesti noteerattuja markkinahintoja ja -kurseja sekä yleisesti käytössä olevia arvostusmalleja. Arvostusmalleissa käytetyt

tiedot ja oletukset perustuvat todennettavissa oleviin markkinahintoihin ja -arvoihin.

Konsernin valuuttamääräisen liiketoiminnan rahavirtojen suojaukseen käytettyihin johdannaisiin ei sovelleta suojauslaskentaa. Käyvän arvon muutokset johdannaisoimuksissa, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

Konserni soveltaa IAS 39 -standardin mukaista suojauslaskentaa suojautuessaan korkoriskistä johtuvalta rahavirtojen vaihtelulta, joka liittyy taseeseen kirjattuihin pitkäaikaisiin velkoihin sekä sähkön hintariskiltä suojautumisessa. Kaikkien suojauslaskennan vaatimien ehtojen täyttämiseksi suojausta aloitettaessa konserni määrittelee ja dokumentoi suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välisen suhteen mukaan lukien tehokkuuden mittaamistavan ja konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisen suojausstrategian. Konserni pyrkii valitsemaan suojausinstrumentit siten, että ne eivät aiheuta tehontonta osuutta.

Suojauslaskentaa sovelletaan rahavirran suojauksiin koronvaihotosoimuksissa, joilla vaihtuvakorkoisia vastuita on muutettu kiinteäkorkoisiksi. Näiden koronvaihotosoimusten käypien arvojen muutokset kirjataan tehokkaalta osaltaan muihin laajan tuloksen eriin ja mahdollinen tehoton osuus tuloslaskelmaan. Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan rahoituseriin silloin, kun suojauskohde vaikuttaa tuloslaskelmaan.

Konserni soveltaa suojauslaskentaa tiettyihin valuuttajohdannaisiin ja valuuttamääräisiin lainoihin. Suojauslaskennan vaatimukset täyttävien valuuttajohdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin lukuun ottamatta mahdollista tehotonta osuutta ja valuuttaoptioiden aika-arvoa, jotka kirjataan tuloslaskelmaan. Vastaavasti suojaamistarkoituksessa otettujen valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja korkokulut rahoituseriin tuloslaskelmassa.

Konsernin ennustettua sähkönhankintaa Suomessa suojataan sähkijohdannaisilla, joihin sovelletaan suojauslaskentaa. Sähkijohdannaisien käypien arvojen muutosten tehokas osuus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja tehoton osuus tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin. Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan myytyjä suoritteita vastaaviin kuluihin silloin, kun suojauskohde vaikuttaa tuloslaskelmaan.

Tuloutusperiaate

Tuotot tuotteiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut, niiden hallintaoikeus ja todellinen

määräysvalta ovat siirtyneet ostajalle sekä maksusuoritus on todennäköinen. Näin menetellään myös asiakkaan erikseen pyytäessä tuotteen luovutuksen viivästämistä. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu. Yleensä tuloutus kirjataan luovutettaessa suorite sopimusehtojen mukaisesti. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla ja alennuksilla.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan liiketoiminnan muiksi kuluksi sinä tilikautena, jolloin ne syntyvät. Tuotekehitysprojektien menot aktivoidaan tiettyjen kaupalliseen ja tekniseen toteutettavuuteen liittyvien kriteerien täytyessä. Aktivoidut kehittämismenot sisältävät pääasiassa aineita, tarvikkeita ja välittömiä työvoimakustannuksia sekä niihin liittyviä yleiskustannuksia, ja ne poistetaan systemaattisesti vaikutusaikanaan. Poistoaika on 3-5 vuotta.

Saadut avustukset

Valtioilta tai muilta tahoilta saadut avustukset kirjataan tilikauden tuloslaskelmaan kulunoikaisuina. Käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan liittyvät avustukset vähentävät niiden hankintamenoa.

Liiketulos

Konserni on määrittänyt liiketuloksen seuraavasti: liiketulos on nettosumma, jossa liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, ja siitä vähennetään myytyjä suoritteita vastaavat kulut, myynnin ja markkinoinnin kulut, hallinnon kulut ja liiketoiminnan muut kulut. Liiketulos ei sisällä kurssieroja. Jos liiketulos on positiivinen, voidaan käyttää myös termiä liikevoitto.

Vieraan pääoman menot

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin tai aineettomiin hyödykkeisiin kuuluvien, pitkää käyttöönottoaikaa edellyttävien erien vieraan pääoman menot aktivoidaan hyödykkeiden hankintamenoon ajalta, joka tarvitaan investointikohteen valmistamiseksi aiottuun käyttöön. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Tuloverot

Konsernin veroihin kirjataan konserniyritysten tilikauden tulokseen tai osingonjakoon perustuvat verot ja laskennallisten verojen muutos sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut. Näiden viivästykskorot kirjataan rahoituskuluihin. Suoraan omaan pääomaan tai

muihin laajan tuloslaskelman eriin kirjattavien erien verovaihtokirjataan vastaavasti suoraan omaan pääomaan tai muihin laajan tuloslaskelman eriin. Osuus osakkuusyritysten tuloksista esitetään tuloslaskelmassa laskettuna nettotuloksesta, ja se sisältää siten verovaihtokirjauksen. Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan kaikista omaisuus- ja velkaerien kirjanpito- sekä verotuksellisten arvojen väliaikaisista eroista tilinpäätöspäivään mennessä hyväksytyillä verokannoilla. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistoeroista, hankittujen yritysten nettovarallisuuden arvostamisesta käypään arvoon, myytävissä olevien rahoitusvarojen ja suojausinstrumenttien arvostamisesta käypään arvoon, sisäisistä varastokatteista ja muista varauksista, tilinpäätössiirroista sekä käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Myös tytäryritysten jakamattomien voittovarojen verovaihtokirjauksesta kirjataan laskennallinen verovelka, jos voitonjako on todennäköinen ja se aiheuttaa veroseuraamuksia. Laskennallinen verosaaminen väliaikaisista eroista kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää voimassaolokautenaan tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennallista veroa ei kirjata liikearvosta, joka ei ole verotuksessa vähennyskelpoista.

Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana ulkona olleiden osakkeiden keskimääräisellä painotetulla lukumäärällä. Takaisin ostettujen omien osakkeiden keskimääräinen määrä on vähennetty ulkona olevien osakkeiden lukumäärästä.

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa on otettu huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten osakkeiden osakkeiksi muuntamisen laimentava vaikutus. Laimentavina instrumentteina konsernilla on osakeoptioita sekä aiemmin on ollut myös vaihtovelkakirjoja. Optioiden laimennus on laskettu takaisin ostettujen osakkeiden menetelmällä (treasury stock method). Laimennuksessa osakekohtaisen tuloksen jakajaan sisällytetään myös optioiden oletetusta käytöstä tulevat lisäosakkeet ja niistä saaduilla varoilla oletetaan ostetun omia osakkeita tilikauden keskimääräisellä markkinahinnalla. Optioiden käyttöä ei oteta huomioon osakekohtaista tulosta laskettaessa, jos optioiden voimassa oleva osakkeen merkintähinta ylittää osakkeiden tilikauden keskimääräisen markkinahinnan. Vaihtovelkakirjat on oletettu muutetun osakkeiksi liikkeeseen laskun jälkeen.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konserniyriytysten hankkimien aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin. Hankittujen tytäryriytysten aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Kuluva käyttöomaisuudesta tehdään tasapoistot, jotka perustuvat arvioituu taloudelliseen käyttöikään. Poistot esitetään lisättyinä mahdollisilla arvonalentumistappioilla.

Aineellinen käyttöomaisuus esitetään taseessa hankintamenoa vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Aineelliseen käyttöomaisuuteen kuuluvien, pitkää käyttöön-ottoaikaa edellyttävien erien vieraan pääoman menot aktivoidaan hyödykkeen hankintamenoa ajalta, joka tarvitaan investointikohteen valmistamiseksi aiottuun käyttöön. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Poistot perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin pitoaikoihin:

Rakennukset	20–40 vuotta
Koneet ja kalusto	4–20 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	10–40 vuotta

Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Arvioidut taloudelliset pitoajat tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoajkoja muutetaan vastaavasti.

Tavanomaiset kunnossapito- ja korjausmenot kirjataan tilikauden kuluksi. Kooltaan merkittävien uudistus- ja parannushankkeiden menot kirjataan taseeseen, jos yritykselle koituu taloudellista hyötyä yli olemassa olevan hyödykkeen alun perin arvioidun suoritus-tason. Uudistus- ja parannushankkeet poistetaan tasapoistoin niiden odotetun taloudellisen pitoajan kuluessa. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksista ja käytöstä poistamisesta johtuvat voitot ja tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja tasearvon erotuksena. Myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelmassa liikevoittoon.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Liikearvoista ei kirjata poistoja, vaan ne testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain ja aina kun esiintyy jokin viite siitä, että arvo saattaa olla alentunut.

Muita aineettomia hyödykkeitä ovat asiakassuhteet, aktivoidut kehittämismenot, patentit, tekijänoikeudet, lisenssit sekä ohjelmistot. Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut aineettomat oikeudet arvostetaan käypään arvoon ja poistetaan tasapoistoin arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan. Muut aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa ja poistetaan tasapoistoin arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan. Aineeton hyödykkeen merkittään taseeseen vain, jos hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty todennäköisesti koituu yrityksen hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on määritettävissä luotettavasti. Hyödykkeisiin liittyvät myöhemmin toteutettavat menot merkitään taseeseen ainoastaan, jos ne lisäävät taloudellista hyötyä yli alun perin arvioidun suoritus-tason. Muussa tapauksessa menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Aineettomat hyödykkeet esitetään taseessa hankintamenoa vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Aineettomiin hyödykkeisiin kuuluvien, pitkää käyttöön-ottoaikaa edellyttävien erien vieraan pääoman menot aktivoidaan hyödykkeen hankintamenoa ajalta, joka tarvitaan investointikohteen valmistamiseksi aiottuun käyttöön. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat 3-10 vuotta.

Arvonalentumiset

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä jonkin omaisuuserän arvon alentumisesta. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvojen ja keskeneräisten aineettomien hyödykkeiden arvonalentuminen testataan kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Arvonalentumisen arviointia varten konsernin omaisuus jaetaan rahavirtaa tuottaviin yksiköihin sille alimmalle tasolle, joka on muista yksiköistä pääosin riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvo perustuu pääsääntöisesti tulevaisuuden diskontattuihin nettokassavirtoihin, jotka vastaavan omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön avulla on saatavissa. Arvonalennuksena kirjataan tuloslaskelmaan määrä, jolla omaisuuden tasearvo ylittää vastaavan omaisuuden kerrytettävissä olevan rahamäärän ja se kohdistetaan taseessa ensin vähentämään yksikön liikearvoa ja sen jälkeen tasasuhteisesti muita omaisuuseriä. Aikaisemmin kirjattu arvonalennus peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon mää-

rittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvonalentuminen peruutetaan kuitenkin korkeintaan siihen omaisuuserän poistoilla vähennettyyn kirjanpitoarvoon, mikä se taseessa olisi ollut ilman aiemmin kirjattua arvonalentumista. Liikearvosta tehtyä arvonalentumiskirjausta ei peruuteta missään tilanteessa.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset luokitellaan joko rahoitusleasingisopimuksiksi tai muiksi vuokrasopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimuksia ovat vuokrasopimukset, joissa vuokralle ottavalle yritykselle siirtyvät olennaisilta osin hyödykkeen omistamiselle ominaiset riskit ja edut.

Konserni vuokralle ottajana

Rahoitusleasingisopimuksilla vuokrattu omaisuus poistoilla vähennettynä sisällytetään aineettomiin tai aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja sopimuksesta johtuvat velvoitteet rahoitusvelkoihin. Rahoitusleasingisopimuksista johtuvat vuokrat jaetaan korkoihin ja velkojen lyhennyksiin. Muiden vuokrasopimusten perusteella maksetut vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan.

Rahoitusleasingisopimukset on merkitty taseeseen määrään, joka on yhtä suuri kuin hyödykkeen käypä arvo sopimuksen alkamisajan-kohtana tai sitä alempana vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Hyödykkeet poistetaan vastaavasti kuin muut käyttöomaisuushyödykkeet ja niistä kirjataan mahdolliset arvonalentumistappiot. Poistot tehdään joko taloudellisena pitoaikana tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan aikana.

Konserni vuokralle antajana

Rahoitusleasingisopimuksilla vuokralle annetut kohteet on merkitty taseeseen saamisina määrään, joka on yhtä suuri kuin nettosijoitus vuokrasopimukseen. Rahoitusleasingisopimuksista johtuvat vuokratuotot kirjataan tuloslaskelmaan siten, että jäljellä olevan nettosijoituksen tuottoaste on samansuuruinen kultakin tilikaudelta. Muilla kuin rahoitusleasingisopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Niistä tehdään poistot taloudellisena vaikutusaikana, kuten vastaavissa omassa käytössä olevista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Vuokratuotot kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoa tai sitä alempana nettorealisoituarvoon. Hankintameno määritetään noudattaen

pääosin standardikustannuslaskentaa, joka vastaa fifo-periaatteen (first-in, first-out) mukaisesti laskettua todellista hankintamenoa. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenoon sisällytetään raaka-aineiden ostomenot, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät valmistusmenot sekä osuus valmistuksen yleiskustannuksista ilman vieraan pääoman menoja. Nettorealisointiarvo on arvioitu tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava myyntihinta vähennettynä tuotteen valmiiksi saattamisesta johtuvilla menoilla ja arvioiduilla myynnin toteuttamiseksi välttämättömillä menoilla.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset on merkitty taseeseen alkuperäisen laskutetun määrän mukaisesti (ja valuuttamääräiset erät Euroopan Keskuspankin ilmoittamaan tilinpäätöspäivän kurssiin arvostettuina) vähennettynä epävarmoilla saamisilla ja palautuksista aiheutuneilla hyvityksillä. Epävarmat saamiset perustuvat tapauskohtaiseen avoinna olevien myyntisaamisten arviointiin sekä historialliseen kokemukseen siitä osuudesta, mitä konserni ei tule saamaan alkuperäisin ehdoin.

Toteutuneet ja arvioidut luottotappiot kirjataan tuloslaskelman liiketoiminnan muihin kuluihin.

Osinko

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamasta osingosta ei tilinpäätöksessä ole tehty kirjausta, vaan osingot otetaan huomioon vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Oma pääoma

Konsernin hankkimien omien osakkeiden hankintameno vähennetään omasta pääomasta. Kun nämä osakkeet myydään, osakkeista saatu vastike, josta on vähennetty suorat transaktiokustannukset sekä tuloverojen vaikutus, merkitään omaan pääomaan.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varaukset voivat liittyä toimintojen uudelleenjärjestelyihin, tappiollisiin sopimuksiin, ympäristövelvoitteisiin, oikeudenkäynteihin ja veroriskihin. Takuuvaraukset sisältävät tuotteiden korvaamisesta aiheutuvat kustannukset takuuajana. Varaukset ovat tilinpäätöshetken

parhaita arvioita ja perustuvat kokemukseen takuukulujen tasosta.

Ehdolliset velat ja ehdolliset varat

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Ehdollinen vara on vastaavasti aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen omaisuuserä, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Mikäli taloudellisen hyödyn toteutuminen on todennäköistä, ehdollinen vara esitetään liitetiedoissa.

Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet

Konserniyrityksillä on eri maissa useita eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin. Nämä eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuusperusteiseksi järjestelyiksi. Maksu- pohjaisista eläkejärjestelyistä suoritettavat maksut kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat. Konsernin kaikki olennaiset eläkejärjestelyt ovat maksu- pohjaisia.

Osakeperusteiset maksut

Optio-oikeudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden syntymisajanjakson aikana. Vastaavat määrät kirjataan suoraan oman pääoman lisäykseksi. Myöntämishetkellä määritetty kulu pohjautuu konsernin arvioon optioiden määrästä, johon oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Käyvän arvon määrittämiseen käytetään Black-Scholes -optiohinnoittelumallia. Ei-markkinaperusteisten ehtojen (esim. kannattavuus ja tietty tuloksen kasvutavoite) vaikutuksia ei sisällytetä option käypään arvoon, vaan ne huomioidaan lopullisessa optioiden määrästä, johon oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Konserni päivittää oletuksen lopullisesta määrästä jokaisena tilinpäätöspäivänä. Arvioiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Kun optio-oikeuksia käytetään, osakemerkintöjen perusteella saaduista rahasuoritukset (mahdollisilla transaktiomenoilla oikais-

tuina) kirjataan sijoitettuun vapaan oman pääoman rahastoon (2010 ja 2013 optiot).

Osakepalkkiot arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden syntymisajanjakson aikana. Osakkeina maksettava määrä kirjataan suoraan oman pääoman lisäykseksi. Myöntämishetkellä määritetty kulu pohjautuu konsernin arvioon osakkeiden määrästä, johon oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Ei-markkinaperusteisten ehtojen (esim. liikevaihto ja -voitto) vaikutuksia ei sisällytetä osakkeen käypään arvoon, vaan ne huomioidaan lopullisessa osakkeiden määrästä, johon oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Konserni päivittää oletuksen lopullisesta määrästä jokaisena tilinpäätöspäivänä. Käteisvaroina maksettavan määrän käypä arvo päivitetään samoin jokaisena tilinpäätöspäivänä ja kirjataan velaksi. Sekä osakkeina että käteisvaroina maksettavien määrien arvioiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Muut optio- ja kannustinohjelmat

Muita optio- ja kannustinohjelmia ei ollut käytössä vuoden 2016 aikana.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikainen omaisuuserä tai luovutettavien erien ryhmä luokitellaan myytävänä olevaksi, jos sen kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiallisesti omaisuuserän myynnistä sen sijaan että se kertyisi omaisuuserän jatkuvasta käytöstä. Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät sekä lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä ja myynnin toteutumisen katsotaan olevan erittäin todennäköistä.

Lopetettu toiminto on yhteisön osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka edustaa erillistä keskeistä liiketoiminta-aluetta tai maantieteellistä toiminta-aluetta.

Konsernin vuosien 2016 ja 2015 tilinpäätöksissä ei ole myytävänä olevia pitkäaikaisia omaisuuseriä eikä lopetettuja toimintoja.

1. Toimintasegmentit

Konsernin ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä toimii konsernin johtoryhmä. Segmentti-informaatio esitetään konsernin liiketoiminnallisen segmenttijaon mukaisesti. Toimintasegmentit perustuvat konsernin sisäiseen organisaatorakenteeseen ja taloudelliseen raportointiin.

Toimintasegmentit koostuvat liiketoiminnoista, jotka tuottavat erilaisia tuotteita ja palveluita ja joita johdetaan erillisinä yksiköinä.

Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan ja niiden tulokellisuuden arviointi sekä segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat segmenttien tulokseen ennen korkoja ja veroja.

Segmenttien varat ja velat ovat liiketoiminnan eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Kohdistamattomat erät sisältävät veroja rahoituseriä sekä koko konsernille yhteisiä eriä. Investoinnit koostuvat aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä, joita käytetään yhtä useammalla tilikaudella.

Konsernin raportoivat segmentit ovat:

Henkilöautorenkaat-liiketoimintayksikkö kehittää, valmistaa ja myy kesä- ja talvirenkaita henkilö- ja jakeluautoihin.

Raskaat Renkaat -liiketoimintayksikköön kuuluvat metsäkonerenkaat, maatalouden erikoisrenkaat ja työkoneiden renkaat sekä pinoitustoiminnot ja kuorma-autorenkaat -liiketoiminta.

Vianor-rengasketju myy henkilö- ja jakeluautorenkaita sekä kuorma-autorenkaita. Sen tuotevalikoimaan kuuluu Nokian-merkisten renkaiden lisäksi myös muita johtavia rengasmerkkejä sekä erilaisia autoiluun liittyviä tuotteita ja palveluita.

Muut toiminnot sisältää liiketoiminnan kehittämisen ja konsernijohdon, joita ei kohdisteta liiketoiminnoille.

Eliminoinnit käsittää eri segmenttien väliset eliminoinnit.

Maantieteellisiä alueita koskevat liitetiedot

Konsernin segmentit toimivat seitsemällä tarkasteltavalla maantieteellisellä alueella, jotka ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Venäjä ja IVY, muu Eurooppa, Pohjois-Amerikka sekä muu maailma.

Maantieteellisten alueiden liikevaihto esitetään asiakkaiden sijainnin ja varat niiden sijainnin mukaan.

Toimintasegmentit							
2016	Henkilöauton-	Raskaat		Muut			
milj. euroa	renkaat	Renkaat	Vianor	toiminnot	Eliminoinnit	Konserni	
Liikevaihto myynnistä konsernin ulkopuolelle	915,8	128,3	334,0	13,0	0,0	1 391,2	
Palvelut			79,4			79,4	
Tavaroiden myynti	915,8	128,3	254,6	13,0	0,0	1 311,7	
Konsernin sisäinen liikevaihto	65,3	27,0	0,8	0,7	-93,8		
Liikevaihto	981,1	155,3	334,8	13,7	-93,8	1 391,2	
Liiketulos	305,8	28,2	-8,1	-14,5	-1,0	310,5	
% liikevaihdosta	31,2 %	18,2 %	-2,4 %	-105,5 %		22,3 %	
Rahoitustuotot ja -kulut						-11,8	
Voitto ennen veroja						298,7	
Verokulut						-46,9	
Tilikauden voitto						251,8	
Varat	1 071,2	115,9	180,6	31,4	-7,8	1 391,4	
Kohdistamattomat varat						584,3	
Varat yhteensä						1 975,7	
Velat	127,6	26,8	46,6	5,3	-3,2	203,0	
Kohdistamattomat velat						314,2	
Velat yhteensä						517,2	
Investoinnit	71,5	8,2	21,8	4,0	0,0	105,6	
Poistot	69,1	8,6	6,4	0,7	0,0	84,7	
Maksutapahtumaa sisältämättömät kulut	23,6	2,0	4,5	1,5	0,0	31,7	
2015	Henkilöauton-	Raskaat		Muut			
milj. euroa	renkaat	Renkaat	Vianor	toiminnot	Eliminoinnit	Konserni	
Liikevaihto myynnistä konsernin ulkopuolelle	891,3	127,4	326,9	14,6	0,0	1 360,1	
Palvelut			72,1			72,1	
Tavaroiden myynti	891,3	127,4	254,8	14,6	0,0	1 288,1	
Konsernin sisäinen liikevaihto	60,3	27,9	0,7	0,8	-89,7		
Liikevaihto	951,5	155,3	327,6	15,4	-89,7	1 360,1	
Liiketulos	285,5	28,7	-1,9	-13,9	-2,5	296,0	
% liikevaihdosta	30,0 %	18,5 %	-0,6 %	-90,4 %		21,8 %	
Rahoitustuotot ja -kulut						-21,8	
Voitto ennen veroja						274,2	
Verokulut						-33,5	
Tilikauden voitto						240,7	
Varat	955,2	109,9	183,5	22,7	-7,9	1 263,3	
Kohdistamattomat varat						491,4	
Varat yhteensä						1 754,8	
Velat	99,5	18,3	46,7	2,5	2,5	169,5	
Kohdistamattomat velat						343,6	
Velat yhteensä						513,2	
Investoinnit	63,3	6,5	22,3	9,7	0,0	101,7	
Poistot	68,2	8,2	6,2	0,1	0,0	82,6	
Maksutapahtumaa sisältämättömät kulut	13,1	2,1	0,5	2,1	0,0	17,9	

**Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot
2016**

milj. euroa	Suomi	Ruotsi	Norja	Venäjä ja IVY	Muu Eurooppa	Pohjois- Amerikka	Muu maailma	Konserni
Liikevaihto	220,2	200,8	178,8	223,1	407,5	149,8	11,0	1 391,2
Palvelut	30,5	21,2	23,6	0,2	1,6	2,4		79,4
Tavaroiden myynti	189,8	179,5	155,3	222,9	405,9	147,5	11,0	1 311,7
Varat	432,9	86,0	54,4	561,7	119,8	85,7	3,1	1 343,7
Kohdistamattomat varat								632,0
Varat yhteensä								1 975,7
Investoinnit	55,5	7,4	5,1	36,3	0,7	0,5	0,0	105,6

2015

milj. euroa	Suomi	Ruotsi	Norja	Venäjä ja IVY	Muu Eurooppa	Pohjois- Amerikka	Muu maailma	Konserni
Liikevaihto	226,4	198,2	172,6	238,2	353,8	159,7	11,4	1 360,1
Palvelut	25,9	21,9	20,3	0,2	1,5	2,3		72,1
Tavaroiden myynti	200,5	176,3	152,2	238,0	352,3	157,4	11,4	1 288,1
Varat	429,4	97,2	57,2	454,8	117,1	84,6	1,8	1 242,2
Kohdistamattomat varat								512,6
Varat yhteensä								1 754,8
Investoinnit	70,0	1,6	3,0	26,4	0,2	0,6	0,0	101,7

2. Hankitut liiketoiminnot

Yrityshankinnat ja muut muutokset vuonna 2016

Vianor-ketjussa on kuluvalle kaudella toteutettu useita pieniä liiketoimintojen yhdistämissä Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Yhdysvalloissa.

milj. euroa	2016
Luovutettu vastike	
Käteinen raha	12,8
Ehdollinen vastike	0,1
Kokonaishankintameno	12,9

Konserni on sitoutunut maksamaan ehdollisina vastikkeina yhteensä 0,1 miljoonaa euroa, mikäli hankittujen liiketoimintojen liikevaihdot ja liikevoitot hankintavuotta kolmen seuraavan vuoden aikana ylittävät kullekin asetetut tavoitteet (liikevaihdot yhteensä 0,3 miljoonaa euroa ja liikevoitot yhteensä 0,1 miljoonaa euroa).

Hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen arvot hankintahetkellä olivat seuraavat:

milj. euroa	Liite	2016
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	(12)	3,8
Vaihto-omaisuus		2,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset		1,2
Rahavarat		1,0
Varat yhteensä		8,7
Laskennalliset verovelat	(18)	0,3
Rahoitusvelat		2,1
Muut velat		0,3
Velat yhteensä		2,7
Nettovarallisuus		6,0
Liikearvon syntyminen hankinnassa		
Luovutettu vastike		12,9
Hankittujen kohteiden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		6,0
Liikearvo	(14)	6,9
Rahana maksettu kauppahinta		12,8
Hankittujen tytäryritysten rahavarat		1,0
Rahavirtavaikutus		11,7

Liikearvon muodostumiseen vaikuttivat lisääntyneen asiakaskannan tuoman myynnin kasvun odotukset sekä tulevaisuuden odotukset entistä paremmasta markkina-alueen peitosta ja sen tuomasta myynnin kasvusta.

Koska nämä tiedot eivät ole olennaisia yksitellen, kaikki tiedot on esitetty yhdistettyinä. Hankittujen yritysten tulokset, yht. 0,4 miljoonaa euroa, sisältyvät konsernin laajaan tuloslaskelmaan. Hankittujen yritysten liiketoimintojen hankinta-ajankohdat ja luonne huomioiden niiden yhdistelyllä ei ole olennaista merkitystä konsernin liikevaihtoon ja tulokseen, vaikka ne kaikki olisi yhdistelty tilikauden alusta lukien.

Hankintoihin liittyvät kulut 0,0 miljoonaa euroa on kirjattu tulosvaikutteisesti myynnin ja markkinoinnin kuluihin. Hankintoihin ei ole sisällynyt muita erillisinä käsiteltäviä liiketoimia. Luovutetut vastikkeet on maksettu rahana, eikä niihin sisälly merkittäviä ehdollisia vastikkeita. Hankintoihin ei jäänyt määräysvallattomia omistajia. Hankitut yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon. Liikearvo on muodostunut luovutetun vastikkeen ja hankittujen yksilöitävissä olevien varojen erotuksena. Se ei ole vähennyskelpoinen verotuksessa.

Yrityshankinnat ja muut muutokset vuonna 2015

Vianor-ketjussa on kuluvalle kaudella toteutettu useita pieniä liiketoimintojen yhdistämissä Suomessa (mm. Kumielo Oy 1.1.2015 alkaen), Ruotsissa ja Norjassa.

milj. euroa	2015
Luovutettu vastike	
Käteinen raha	7,1
Ehdollinen vastike	0,7
Kokonaishankintameno	7,8

Konserni on sitoutunut maksamaan ehdollisina vastikkeina yhteensä 0,7 miljoonaa euroa, mikäli hankittujen liiketoimintojen liikevaihdot ja liikevoitot hankintavuotta kolmen seuraavan vuoden aikana ylittävät kullekin asetetut tavoitteet (liikevaihdot yhteensä 9,9 miljoonaa euroa ja liikevoitot yhteensä 0,8 miljoonaa euroa).

Hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen arvot hankintahetkellä olivat seuraavat:

milj. euroa	Liite	2015
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	(12)	0,6
Vaihto-omaisuus		1,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset		1,0
Rahavarat		0,5
Varat yhteensä		3,9
Laskennalliset verovelat	(18)	0,0
Rahoitusvelat		-0,2
Muut velat		-0,9
Velat yhteensä		-1,1
Nettovarallisuus		2,8
Liikearvon syntyminen hankinnassa		
Luovutettu vastike		7,8
Hankittujen kohteiden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus		-2,8
Liikearvo	(14)	5,1
Rahana maksettu kauppahinta		7,1
Hankittujen tytäryritysten rahavarat		0,5
Rahavirtavaikutus		6,6

Liikearvon muodostumiseen vaikuttivat lisääntyneen asiakaskannan tuoman myynnin kasvun odotukset sekä tulevaisuuden odotukset entistä paremmasta markkina-alueen peitosta ja sen tuomasta myynnin kasvusta.

Koska nämä tiedot eivät ole olennaisia yksitellen, kaikki tiedot on esitetty yhdistettyinä. Hankittujen yritysten tulokset, yht. 1,0 miljoonaa euroa, sisältyvät konsernin laajaan tuloslaskelmaan. Hankittujen yritysten liiketoimintojen hankinta-ajankohdat ja luonne huomioiden niiden yhdistelyllä ei ole olennaista merkitystä konsernin liikevaihtoon ja tulokseen, vaikka ne kaikki olisi yhdistelty tilikauden alusta lukien.

Hankintoihin liittyvät kulut 0,0 miljoonaa euroa on kirjattu tulosaikataulun mukaisesti myynnin ja markkinoinnin kuluihin. Hankintoihin ei ole sisällytetty muita erillisinä käsiteltäviä liiketoimia. Luovutetut vastikkeet on maksettu rahana, eikä niihin sisälly merkittäviä ehdollisia vastikkeita. Hankintoihin ei jäänyt määräysvallattomia omistajia. Hankitut yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu

käypään arvoon. Liikearvo on muodostunut luovutetun vastikkeen ja hankittujen yksilöitävissä olevien varojen erotuksena. Se ei ole vähennyskelpoinen verotuksessa.

3. Myytyjä suoritteita vastaavat kulut

milj. euroa	2016	2015
Raaka-aineet	321,2	348,4
Kauppatavarat	122,2	129,7
Hankinnan ja valmistuksen palkat sosiaalikuluihin	37,7	43,1
Muut kulut	100,0	122,8
Tuotannon poistot	63,1	60,8
Myyntirahdit	46,9	46,1
Varastojen muutos	33,0	-17,1
Yhteensä	724,2	733,7

4. Liiketoiminnan muut tuotot

milj. euroa	2016	2015
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	0,7	1,5
Muut tuottoerät	3,2	2,2
Yhteensä	3,9	3,7

5. Liiketoiminnan muut kulut

milj. euroa	2016	2015
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot ja romutukset	0,0	0,1
Tuloslaskelmaan kuluksi kirjatut tutkimus- ja kehittämismenot	20,3	18,7
Laadun valvonta	2,9	3,1
Kulukirjaukset luottotappioista ja varauksista	19,0	17,7
Muut kuluerät	1,2	3,0
Yhteensä	43,4	42,6

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyy rahavirran suojausina käytettävien sähköjohdannaisien tehon osuus -0,6 miljoonaa euroa (2,2 miljoonaa euroa vuonna 2015).

6. Poistot ja arvonalentumiset

milj. euroa	2016	2015
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat oikeudet	5,3	5,0
Muut aineettomat hyödykkeet	1,7	1,3
Rakennukset	9,8	8,1
Koneet ja kalusto	66,5	66,9
Muut aineelliset hyödykkeet	1,4	1,3
Yhteensä	84,7	82,6
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Muut aineettomat hyödykkeet	3,6	-
Yhteensä	3,6	-
Toimintokohtaiset poistot		
Tuotanto	63,1	60,8
Myynti ja markkinointi	12,6	12,7
Hallinto	6,9	7,2
Muu liiketoiminta	2,0	2,0
Yhteensä	84,7	82,6
Toimintokohtaiset arvonalentumiset		
Hallinto	3,6	-
Yhteensä	3,6	-

7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

milj. euroa	2016	2015
Palkat ja palkkiot	160,5	153,3
Eläkekulut - maksupohjaiset	23,4	22,2
Osakeperusteiset maksut	15,0	9,1
Muut henkilösivukulut	20,2	20,0
Yhteensä	219,0	204,6

Tiedot lähimpiin luettavan johdon työsuhde-etuuksista ja lainoista esitetään liitetiedossa 34 Lähipiiritapahtumat.

henkilöä	2016	2015
Henkilöstö keskimäärin		
Tuotanto	1 825	1 940
Myynti ja markkinointi	2 392	2 179
Muut	216	302
Yhteensä	4 433	4 421

8. Rahoitustuotot

milj. euroa	2016	2015
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	2,5	0,9
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	0,0	0,0
Valuuttakurssivoitot ja käyvän arvon muutokset		
Lainat ja muut saamiset	31,4	130,6
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät valuuttajohdannaiset	105,6	67,4
Muut rahoitustuotot	0,5	1,9
Yhteensä	140,1	200,9

9. Rahoituskulut

milj. euroa	2016	2015
Korkokulut jaksotettuun hankintamenuon arvostetuista rahoitusveloista	-6,6	-8,1
Korkokulut korkojohdannaisista		
Suojausiksi määritetyt	-0,6	-0,6
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	-	0,0
Valuuttakurssitappiot ja käyvän arvon muutokset		
Lainat ja muut saamiset	-33,0	-131,9
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät valuuttajohdannaiset	-107,9	-77,2
Muut rahoituskulut	-3,9	-4,9
Yhteensä	-151,8	-222,7

Muihin rahoituskuluihin vuonna 2015 sisältyy 2,7 miljoonan euron tarjouspremio liittyy joukkovelkakirjalainan takaisinostoon, sekä nettotuottona 1,0 miljoonaa euroa lisäverojen viivästyskorkojen peruutuksia.

10. Verokulut

milj. euroa	2016	2015
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-46,1	-42,5
Edellisten tilikausien verot	2,8	5,1
Laskennalliset verot	-3,6	3,9
Yhteensä	-46,9	-33,5

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla (2016: 20,0 %, 2015: 20,0 %) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

milj. euroa	2016	2015
Tulos ennen veroja	298,7	274,2
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla	-59,7	-54,8
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	7,0	18,2
Verovapaat tulot ja kulut	-1,1	-1,1
Tuloveroihin vaikuttamattomat tappiot	-1,0	-1,8
Edellisten tilikausien verot	7,8	5,1
Muut erät	0,1	0,8
Verokulut tuloslaskelmassa	-46,9	-33,5

Muihin laajan tuloksen eriin sisältyvät verot:

milj. euroa	2016		
	Ennen veroja	Verot	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	-0,3	0,1	-0,3
Muuntoerot	121,8		121,8
	121,5	0,1	121,6

milj. euroa	2015		
	Ennen veroja	Verot	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	-0,4	0,1	-0,3
Muuntoerot	-55,2		-55,2
	-55,6	0,1	-55,5

11. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla tilikauden tulos tilikauden aikana ulkona olleiden osakkeiden keskimääräisellä painotetulla lukumäärällä. Laimennetun osakekohtaisen tuloksen laskemiseen käytetyssä keskimääräisessä painotetussa osakkeiden lukumäärässä otetaan huomioon kauden aikana ulkona olevien optioiden laimentava vaikutus.

milj. euroa	2016	2015
Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden tulos	251,8	240,7
Tilikauden tulos laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi	251,8	240,7
Osakkeet, 1 000 kpl		
Keskimääräinen painotettu lukumäärä	134 855	133 626
Osakeoptioiden vaikutus	707	118
Laimennettu keskimääräinen painotettu lukumäärä	135 562	133 744
Osakekohtainen tulos, euroa		
Laimentamaton	1,87	1,80
Laimennettu	1,86	1,80

12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

milj. euroa	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	3,0	250,0	774,7	16,8	42,9		1 087,4
Lisäykset	0,6	1,2	32,3	0,7	72,0		106,7
Liiketoimintojen yhdistäminen			0,6				0,6
Vähennykset		-7,7	-18,3	-0,3	-22,8		-49,1
Siirrot erien välillä	0,5	7,9	36,3	0,1	-33,1		11,6
Muut muutokset	3,4				-3,6		-0,2
Kurssierot		-12,7	-30,4	-0,4	-2,3		-45,7
Hankintameno 31.12.2015	7,5	238,6	795,2	16,8	53,0		1 111,2
Kertyneet poistot 1.1.2015	3,4	-69,2	-506,7	-12,1			-584,6
Poistot		-8,1	-58,4	-1,3			-67,8
Vähennykset			3,1	0,2			3,3
Muut muutokset	-3,4	6,2	3,7				6,6
Kurssiero		1,7	14,5	0,4			16,5
Kertyneet poistot 31.12.2015	0,0	-69,4	-543,9	-12,8			-626,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	7,5	169,2	251,3	4,0	53,0		485,0
Hankintameno 1.1.2016	7,5	238,6	795,2	16,8	53,0		1 111,2
Lisäykset	0,3	13,3	34,3	1,2	57,0		106,2
Liiketoimintojen yhdistäminen							0,0
Vähennykset	-0,1	-0,1	-6,3	-0,3	-13,6		-20,4
Siirrot erien välillä		7,3	36,8	0,1	-44,2		0,0
Muut muutokset		1,8	1,3	-1,7	-12,6		-11,1
Kurssierot	0,4	30,6	72,0	1,7	4,3		109,0
Hankintameno 31.12.2016	8,2	291,5	933,3	17,9	43,9		1 294,8
Kertyneet poistot 1.1.2016	0,0	-69,4	-543,9	-12,8			-626,2
Poistot		-9,8	-67,3	-1,4			-78,6
Vähennykset			1,8	0,2			2,0
Muut muutokset		-2,0	-1,5	1,5			-2,0
Kurssiero		-7,3	-39,1	-1,4			-47,8
Kertyneet poistot 31.12.2016	0,0	-88,6	-649,9	-13,9			-752,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	8,2	202,9	283,4	3,9	43,9		542,3

13. Rahoitusleasingsopimukset

milj. euroa	Rakennukset	Koneet ja kalusto
Hankintameno 1.1.2015	7,7	0,1
Vähennykset/lisäykset	-7,7	-
Kertyneet poistot	-	-0,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	-	0,1
Hankintameno 1.1.2016	-	0,1
Vähennykset/lisäykset	-	-
Kertyneet poistot	-	-0,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	-	0,0

14. Aineettomat hyödykkeet

milj. euroa	Liikearvo	Muut			milj. euroa	Liikearvo	Muut		
		Aineettomat oikeudet	aineettomat hyödykkeet	Yhteensä			Aineettomat oikeudet	aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	73,3	51,4	15,8	140,4	Hankintameno 1.1.2016	79,2	52,8	17,3	149,2
Lisäykset		0,3	0,2	0,5	Lisäykset		21,3	2,4	23,7
Tytäryritysten hankinta	5,2			5,2	Tytäryritysten hankinta	7,5			7,5
Vähennykset		-4,0		-4,0	Vähennykset				-
Siirrot erien välillä		5,4	1,9	7,3	Siirrot erien välillä			0,0	0,0
Muut muutokset		-0,3		-0,3	Muut muutokset				-
Kurssiero	0,7		-0,6	0,1	Kurssiero	-0,2		1,8	1,6
Hankintameno 31.12.2015	79,2	52,8	17,3	149,2	Hankintameno 31.12.2016	86,5	74,1	21,4	182,0
Kertyneet poistot 1.1.2015		-36,8	-10,6	-47,4	Kertyneet poistot 1.1.2016		-39,0	-11,7	-50,7
Poistot		-5,0	-1,3	-6,3	Poistot		-5,3	-1,7	-7,0
Vähennykset				-	Vähennykset				-
Muut muutokset		2,8		2,8	Muut muutokset				-
Kurssiero			0,2	0,2	Kurssiero			-0,9	-0,9
Kertyneet poistot 31.12.2015	-	-39,0	-11,7	-50,7	Kertyneet poistot 31.12.2016	-	-44,3	-14,1	-58,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	79,2	13,8	5,6	98,5	Kirjanpitoarvo 31.12.2016	86,5	29,8	7,3	123,6

Arvonalentumistappiot

Vianor-yksikössä on kirjattu tilikauden 2016 aikana arvonalentumistappioita yhteensä 3,6 miljoonaa euroa, jotka kohdistuivat muihin aineettomiin hyödykkeisiin. Tappiot syntyivät muutaman tietojärjestelmäprojektin läpivientien epäonnistumisista ja käyttöönottojen hylkäämisistä. Nämä projektit on kokonaisuudessaan kirjattu tappioihin, jotka on raportoitu hallinnon kuluina.

Tilikauden 2015 aikana ei ole kirjattu arvonalennustappioita.

Liikearvojen arvonalentumistestaukset

Liikearvo on allokoitu konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka on määritetty liiketoimintaorganisaation mukaan.

Liikearvon jakautuminen

milj. euroa	
Henkilöautonrenkaat	54,8
Vianor	31,8
Liikearvo yhteensä	86,5

Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvolaskelmiin. Näissä laskelmissa käytetyt rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Arvioituiden myynti- ja tuotantomäärät perustuvat olemassa olevan omaisuuden kuntoon ja laajuuteen. Suunnitelmien keskeiset oletukset ovat tuotevalikoima, maakohtainen myyntijakauma ja tuotteista saatava kate sekä niiden aiemmat toteumat. Suunnitteluoletukset perustuvat lisäksi yleisesti käytettyihin markkinatutkimuslaitosten kasvu-, kysyntä- ja hintaennusteisiin.

Diskonttokorkona on käytetty konsernille määritettyä pääoman tuottovaatimusta (WACC) ennen veroja. Tuottovaatimuksen laskentakomponentit ovat riskitön tuotto prosentti, markkinariskipremio, toimialakohtainen betakerroin, vieraan pääoman kustannus ja testaushetken pääomarakenne markkina-arvoin. Käytetty diskonttokorko on henkilöautonrenkaissa 5,4 % (v. 2015 7,2 %) ja Vianorin osalta 4,8–9,1 % (v. 2015 6,3–11,9 %) sijaintimaittain vaihdellen. Johdon hyväksymän

ennustejakson jälkeiset rahavirrat on kapitalisoitu päätearvoksi käyttämällä tasaista 2 %:n kasvutekijää ja diskontattu edellä mainitulla diskonttokorolla.

Arvonalentumistestausten perusteella ei ole ollut tarvetta arvonalentumiskirjauksiin. Laskelmien perusteella Vianorin kerrytettävissä oleva rahamäärä ylitti kirjanpitoarvon 57 miljoonalla eurolla (70 miljoonalla eurolla v. 2015). Keskeisistä oletamista Vianor on herkin kysyntäennusteisiin pohjautuvan bruttokatteen todelliseen toteutumistasoon. Bruttokatteen pelkkä 0,6 %-yksikön jättämä tavoitetasosta tulevina vuosina voisi aiheuttaa alakirjaustarpeen. Henkilöautonrenkaiden kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää merkittävästi (huomattavasti yli 100 %) rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvon eikä pienillä kate- tai myyntivolyymien muutoksilla ole vaikutusta arvonalentumistestauksen tuloksiin. Mahdolliseen arvonalentumiseen vaaditaan esimerkiksi liikevaihdon vuosittainen yli 20 % vähennys tai bruttokatteen pysyvä heikkeneminen yli puolella nykyisestä tasosta.

15. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot

milj. euroa	Liite	2016			2015				
		Kirjanpito-arvo	Käypä arvo			Kirjanpito-arvo	Käypä arvo		
			Taso 1	Taso 2	Taso 3		Taso 1	Taso 2	Taso 3
Rahoitusvarat									
		Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat							
		Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset							
	(30)	17,6	-	17,6	-	8,9	-	8,9	-
	(21)	16,0	-	16,0	-	6,0	-	6,0	-
		Lainat ja muut saamiset							
		Muut pitkäaikaiset saamiset							
	(17)	10,4	-	8,6	-	8,8	-	6,8	-
	(20)	375,1	-	375,8	-	360,1	-	360,7	-
	(21)	497,3	-	497,3	-	423,3	-	423,3	-
		Myytavissä olevat rahoitusvarat							
		Noteeraamattomat osakesijoitukset							
	(16)	0,7	-	-	0,7	0,3	-	-	0,3
	(30)	9,8	-	9,8	-	19,9	-	19,9	-
		Suojauksiksi määritetyt johdannaissopimukset							
		926,8	-	925,0	0,7	827,2	-	825,5	0,3
		Rahoitusvarat yhteensä							
		Rahoitusvelat							
		Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat							
		Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset							
	(30)	9,4	-	9,4	-	15,4	-	15,4	-
		Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat							
		Korolliset rahoitusvelat							
	(26)	225,8	-	228,5	-	219,6	-	224,2	-
	(28)	78,0	-	78,0	-	55,7	-	55,7	-
	(30)	6,9	-	6,9	-	5,5	-	5,5	-
		Suojauksiksi määritetyt johdannaissopimukset							
		320,1	-	322,7	-	296,1	-	300,8	-

Rahoitusvarojen kirjanpitoarvo vastaa niihin liittyvän luottoriskin enimmäismäärää tilinpäätöshetkellä.

Käyvän arvon erät on luokiteltu käyttäen käyvän arvon hierarkiaa, joka kuvastaa käypiä arvoja määritettäessä käytettävien syöttötietojen merkittävyyttä. Käyvän arvon hierarkia sisältää seuraavat tasot:

Taso 1: Identtisten omaisuuserien tai velkojen noteeratut hinnat toimivilla markkinoilla.

Taso 2: Muut syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on todettavissa joko suoraan (ts. hintoina) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).

Taso 3: Omaisuuserää tai velkaa koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (ei-todettavissa olevat syöttötiedot).

Se käyvän arvon hierarkian taso, jolle tietty käyvän arvon erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella.

Kaikki käypään arvoon arvostetut erät on luokiteltu käyvän arvon hierarkian tasoon 2. Tähän tasoon kuuluvat konsernin johdannaissopimukset ja rahamarkkinasijoitukset. Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä käytetään yleisesti hyväksytyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot perustuvat merkittäviltä osin todennettaviin markkinatietoihin.

Rahoitusvarat ja -velat, joita ei arvosteta käypään arvoon taseessa, mutta joille käypä arvo voidaan määrittää, sijoittuvat käyvän arvon hierarkian tasoihin 2 ja 3. Tasolla 2 ovat lainat ja muut saamiset ja jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat. Niiden käyvät arvot pohjautuvat tilinpäätöshetken markkinakorolla diskontattuihin tuleviin rahavirtoihin. Tasolla 3 puolestaan ovat noteeraamattomat osakesijoitukset, joiden hankintamenoon arvioidaan kuvastavan niiden käypää arvoa.

Tilikauden aikana ei tapahtunut siirtoja käypien arvojen hierarkian eri tasojen välillä.

16. Osuudet osakkuusyrietyksissä ja myytävissä olevat rahoitusvarat

milj. euroa	Osuudet osakkuusyrietyksissä	Noteeraamattomat osakesijoitukset
Hankintameno 1.1.2016	0,1	0,3
Vähennykset/Lisäykset	-	0,4
Hankintameno 31.12.2016	0,1	0,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	0,1	0,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	0,1	0,3

17. Muut pitkäaikaiset saamiset

milj. euroa	2016	2015
Lainasaamiset	10,4	8,8
Rahoitusleasingsaamiset	-	-
Yhteensä	10,4	8,8

Rahoitusleasingsaamisten erääntyminen

milj. euroa	2016	2015
Rahoitusleasingsaamiset - bruttosijoitus		
Alle 1 vuoden kuluessa erääntyvät	-	2,6
1-5 vuoden kuluessa erääntyvät	-	-
Yli 5 vuoden kuluessa erääntyvät	-	-
	-	2,6
Rahoitusleasingsaamiset - nettosijoitus		
Alle 1 vuoden kuluessa erääntyvät	-	2,5
1-5 vuoden kuluessa erääntyvät	-	-
Yli 5 vuoden kuluessa erääntyvät	-	-
	-	2,5
Tulevaisuudessa kertyvät rahoitustuotot	-	0,1
Rahoitusleasingsaamiset	-	2,5

Nokian Renkailla ei ollut 31.12.2016 rahoitusleasingsaamisia (2,5 milj. euroa 2015) eikä muuttuvia vuokria (0,0 milj. euroa 2015). Vuokralle antajan hyväksi tulevaa takaamatonta jäännösarvoa ei ollut 31.12.2016 (2,5 milj. euroa 2015).

18. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

milj. euroa	31.12. 2014	Kirjattu		Ostetut/ myytyt tytäryri- tykset	31.12. 2015
		Kirjattu tulos- laskel- maan	muihin laajan tuloksen eriin Kurs sierot		
Laskennalliset verosaamiset					
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	10,4	2,6			13,0
Varaukset	0,3	0,1			0,4
Vahvistetut tappiot	0,1	0,0			0,0
Rahavirran suojaukset	0,6		-0,6		0,1
Muut erät	9,8	-0,4		-0,2	9,2
Yhteensä	21,2	2,3	-0,6	-0,2	22,8
Netotettu laskennallisia verovelkoja vastaan	-12,1	-3,2			-15,3
Laskennalliset verosaamiset taseessa	9,1	-0,9	-0,6	-0,2	7,5
Laskennalliset verovelat					
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	17,6	0,4		-0,6	17,4
Verottomat varaukset	0,7	-0,1			0,6
Vaihtovelkakirjalaina	0,1	-0,1			0,0
Tytäryritysten jakamattomat voittovarot	20,2	1,0			21,2
Muut erät	0,2	1,7			1,9
Yhteensä	38,8	2,8	-	-0,6	41,1
Netotettu laskennallisia verosaamisia vastaan	-12,1	-3,2			-15,3
Laskennalliset verovelat taseessa	26,7	-0,4	-	-0,6	25,7

milj. euroa	31.12.2015	Kirjattu		Ostetut/ myytyt tytäryri- tykset	31.12. 2016
		Kirjattu tulos- laskel- maan	muihin laajan tuloksen eriin Kurs sierot		
Laskennalliset verosaamiset					
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	13,0	0,4			13,4
Varaukset	0,4	0,4			0,8
Vahvistetut tappiot	0,0	0,0			0,0
Rahavirran suojaukset	0,1		-0,3		-0,3
Muut erät	9,2	4,3		0,2	13,7
Yhteensä	22,8	5,0	-0,3	0,2	27,7
Netotettu laskennallisia verovelkoja vastaan	-15,3	0,0			-15,3
Laskennalliset verosaamiset taseessa	7,5	5,0	-0,3	0,2	12,4
Laskennalliset verovelat					
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	17,4	1,0		-0,1	18,3
Verottomat varaukset	0,6	-0,1			0,6
Tytäryritysten jakamattomat voittovarot	21,2	8,6			29,8
Muut erät	1,9	15,4			17,3
Yhteensä	41,1	25,0	-	-0,1	65,9
Netotettu laskennallisia verosaamisia vastaan	-15,3	0,0			-15,3
Laskennalliset verovelat taseessa	25,7	25,0	-	-0,1	50,6

Laskennallisia verosaamisia ja -velkoja on netotettu, kun on olemassa laillinen oikeus netottaa tuloverosaamisia ja -velkoja ja kun laskennallinen vero kohdistuu samaan veronsaajaan.

Konsernilla oli 31.12.2016 kertyneitä tappioita 4,4 miljoonaa euroa (2,4 miljoonaa euroa vuonna 2015), joista ei ole kirjattu verosaamista. Näistä ei konsernille todennäköisesti kerry verotettavaa tuloa, jota vastaan tappiot pystyttäisiin hyödyntämään, ennen kyseisten tappioiden vanhenemista vuoteen 2023 mennessä. Konsernissa on hyödynnetty aikaisempina vuosina kirjaamattomia verotappioita 0,0 miljoonaa euroa (0,0 miljoonaa euroa vuonna 2015).

Ulkomaisten tytäryritysten jakamattomista voittovaroista, 44,5 miljoonaa euroa vuonna 2016 (57,6 miljoonaa euroa vuonna 2015), ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa, sillä varat on sijoitettu kyseisiin maihin pysyvästi.

19. Vaihto-omaisuus

milj. euroa	2016	2015
Aineet ja tarvikkeet	103,1	89,8
Keskeneräinen tuotanto	6,9	6,2
Valmiit tuotteet	194,3	175,3
Yhteensä	304,3	271,3

Tilikausittain vaihto-omaisuuden yksittäisiin arvoihin kohdistetaan kulukirjaus, jotta vaihto-omaisuuden arvot vastaisivat maksimissaan niiden todennäköisiä nettorealisoitiarvoja. Vuonna 2016 kirjattiin kuluksi 0,0 miljoonaa euroa, jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alennettiin vastaamaan sen nettorealisoitiarvoa (1,0 miljoonaa euroa vuonna 2015).

20. Myyntisaamiset ja muut saamiset

milj. euroa	2016	2015
Myyntisaamiset	374,3	356,9
Lainasaamiset	0,8	3,2
Siirtosaamiset	22,0	13,1
Johdannaissovimukset		
Suojauksiksi määritetyt	10,0	19,8
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	17,7	8,9
Muut saamiset	27,8	39,2
Yhteensä	452,6	441,1

Myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvo vastaa niihin liittyvän luottoriskin enimmäismäärää tilinpäätöshetkellä.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvo on kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta.

Konserni on kirjannut luottotappioita myyntisaamisten tase-arvosta 58,6 miljoonaa euroa (35,9 miljoonaa euroa vuonna 2015).

Tilikauden aikana luottotappioita on kirjattu 18,6 miljoonaa euroa (17,7 miljoonaa euroa vuonna 2015).

Siirtosaamiin sisältyvät oleelliset erät

milj. euroa	2016	2015
Vuosialennukset, ostot	1,9	2,8
Rahoituserät	3,6	1,1
Sosiaalimaksut	5,3	6,8
Vakuutusmaksut	0,2	0,1
Matkalla olevat suoritukset	2,1	1,9
Muut erät	8,9	0,4
Yhteensä	22,0	13,1

Muihin saamiin sisältyvät olennaiset erät

milj. euroa	2016	2015
Arvonlisäverosaamiset	24,1	33,7
Muut erät	3,6	5,5
Yhteensä	27,8	39,2

21. Rahavarat

milj. euroa	2016	2015
Käteinen raha ja pankkitilit	497,3	423,3
Rahamarkkinainstrumentit	16,0	6,0
Yhteensä	513,2	429,3

22. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Osakkeiden lukumäärien täsmäytyslaskelma

milj. euroa	Osakkeiden lukumäärä (1 000 kpl)	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Yhteensä
1.1.2015	133 171	25,4	181,4	100,3	-8,6	298,5
Osakeoptioiden käyttö	1 220	-	-	33,3	-	33,3
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-	-	-
Muut muutokset	-	-	-	-0,7	-	-0,7
31.12.2015	134 391	25,4	181,4	133,0	-8,6	331,2
1.1.2016	134 391	25,4	181,4	133,0	-8,6	331,2
Osakeoptioiden käyttö	1 221	-	-	35,9	-	35,9
Omien osakkeiden hankinta/luovutus	67	-	-	-	-	-
Muut muutokset	-	-	-	-	1,9	1,9
31.12.2016	135 679	25,4	181,4	168,9	-6,7	369,1

Osakkeiden nimellisarvo poistettiin vuonna 2008 eikä konsernilla siten ole enää enimmäisosakepääomaa. Kaikki liikeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysmääräisesti.

Seuraavassa on esitetty oman pääoman rahastojen kuvaukset:

Ylikurssirahasto

Ennen osakkeiden nimellisarvon poistoa ylikurssirahastoon kirjattiin osakeannissa ja osakeoptioilla tehdyn osakemerkinnän yhteydessä yhtiölle tullut nimellisarvon ylittävä määrä.

Muuntoerot-rahasto

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksiköiden tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Myös ulkomaisiin yksiköihin tehdystä nettosijoituksista ja niiden suojauksista syntyvät voitot ja tappiot sisältyvät muuntoeroihin, kun suojauslaskennan edellytykset ovat täyttyneet.

Arvonmuutosrahasto

Arvonmuutosrahasto sisältää kaksi alarahastoa: käyvän arvon rahaston myytävissä oleville rahoitusvaroilta ja suojausrahaston rahavirran suojausena käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvon muutoksille.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Osakkeiden nimellisarvon poiston jälkeen osakeoptioilla tehdyt osakemerkinnät kirjataan kokonaisuudessaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Omat osakkeet

Konserni tai emoyritys eivät itse suoraan omista omia osakkeita.

Konserni on solminut sopimuksen ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa avainhenkilöiden osakepalkkiojärjestelmän hallinnoinnista. Osana hallinnointisopimusta palveluntuottaja ostaa ja hallinnoi osakkeita osakepalkkiojärjestelmästä aiheutuvan kassavirtaris-

kin hallitsemiseksi ja järjestelmän toteuttamiseksi. Osakkeet ovat ulkopuolisen omaisuutta kunnes osakkeet kannustinjärjestelmän puitteissa luovutetaan sen osallistujille. Menettelyn juridisesta muodosta riippumatta se on konsernitilinpäätöksessä käsitelty ikään kuin konserni olisi hankkinut omia osakkeita. Vuoden 2014 aikana on hankittu 300 000 osaketta. Tilikauden 2016 lopussa osakkeita oli 232 792 (2015: 300 000), mikä on 0,2 % (2015: 0,2 %) kaikista yrityksen osakkeista.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 1,53 euroa osakkeelta (1,50 euroa vuonna 2015).

Voitonjakokelpoiset varat

Voitonjakokelpoinen oma pääoma 31.12.2016 on 608,6 miljoonaa euroa (575,6 miljoonaa euroa 31.12.2015). Laskenta perustuu emon taseeseen ja suomalaiseseen lainsäädäntöön.

23. Osakeperusteiset maksut

Optio-ohjelmat

Henkilöstön optiojärjestelmä 2010

Vuonna 2010 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti optio-oikeuksien liikkeeseen laskemisesta osana konsernin henkilöstön kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää, myös myöhemmin konsernin palveluksessa oleville tai palvelukseen rekrytoitaville henkilöille. Hallitus jakoi optiot keväällä 2010 (2010A-optiot), 2011 (2010B-optiot) ja 2012 (2010C-optiot).

Optioita myönnettiin Nokian Renkaat -konserniin voimassa olevassa työ- tai toimisuhteessa olleelle henkilöstölle ja Nokian Renkaiden kokonaan omistamalle tytäryhtiölle, Direnic Oy:lle. Mikäli optionomistajan työ- tai toimisuhteeseen päättyi ennen oikeuksien vapautumista muusta syystä kuin työntekijän kuoleman tai lakisääteiselle, työsopimuksen mukaiselle tai yhtiön muuten määrittelemän eläkkeelle siirtymisen johdosta, oli hänen viipymättä tarjottava yhtiölle tai yhtiön määräämälle vastikkeetta sellaiset optio-oikeudet, joiden osalta ehtojen mukainen osakemerkinnän aika ei työ- tai toimisuhteen päättymispäivänä ollut alkanut.

Henkilöstön optiojärjestelmä 2013

Vuonna 2013 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti optio-oikeuksien liikkeeseen laskemisesta osana konsernin henkilöstön kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää, myös myöhemmin konsernin palveluksessa oleville tai palvelukseen rekrytoitaville henkilöille. Hallitus jakoi optiot keväällä 2013 (2013A-optiot), 2014 (2013B-optiot) ja 2015 (2013C-optiot).

Optioita myönnettiin Nokian Renkaat -konserniin voimassa olevassa työ- tai toimisuhteessa olleelle henkilöstölle ja Nokian Renkaiden kokonaan omistamalle tytäryhtiölle, Direnic Oy:lle. Mikäli optionomistajan työ- tai toimisuhteeseen päättyi ennen oikeuksien vapautumista muusta syystä kuin työntekijän kuoleman tai lakisääteiselle, työsopimuksen mukaiselle tai yhtiön muuten määrittelemän eläkkeelle siirtymisen johdosta, on hänen viipymättä tarjottava yhtiölle tai yhtiön määräämälle vastikkeetta sellaiset optio-oikeudet, joiden osalta ehtojen mukainen osakemerkinnän aika ei työ- tai toimisuhteen päättymispäivänä ollut alkanut.

Tarkemmat tiedot optioista on esitetty alla olevassa taulukossa.

PERUSTIEDOT	Optio-oikeudet 2010	Optio-oikeudet 2013			Yhteensä
	2010C	2013A	2013B	2013C	
Yhtiökokouspäivä	8.4.2010	11.4.2013	11.4.2013	11.4.2013	
Optioita enintään, kpl	1 340 000	1 150 000	1 150 000	1 150 000	6 130 000
Merkittäviä osakkeita per optio, kpl	1	1	1	1	
Alkuperäinen merkintähinta, euroa	35,30	32,26	29,54	24,42	
Osinko-oikaisu	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä	
Nykyinen merkintähinta, euroa	-	27,86	26,59	22,92	
Alkuperäinen allokaatiopäivä	8.5.2012	29.4.2013	5.5.2014	7.5.2015	
Vapautuspäivä	1.5.2014	1.5.2015	1.5.2016	1.5.2017	
Raukeamispäivä	31.5.2016	31.5.2017	31.5.2018	31.5.2019	
Enimmäisvoimassaoloaika, vuosia	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1 *
Voimassaoloaikaa jäljellä, vuosia	0,0	0,4	1,4	2,4	1,1 *
Henkilöitä tilikauden päättyessä	rauennut	890	1 428	3 156	
Maksun suoritus tapa	osakkeina				
Oikeuden syntymisehto	työssäolovelvoite oikeuden vapautuspäivään asti				

* Painotettu keskiarvo

TILIKAUDEN TAPAHTUMAT	Optio-oikeudet 2010	Optio-oikeudet 2013			Toteutushinta, painotettu keskiarvo, euroa	Yhteensä
	2010C	2013A	2013B	2013C		
1.1.2016						
Kauden alussa ulkona olleet	1 269 310	1 090 384	989 936	1 013 065	26,90	4 362 695
Kauden alussa varastossa olleet	70 610	59 496	160 064	136 935	26,10	427 105
Tilikauden muutokset						
Kaudella myönnettyt	0	0	140 000	138 400	24,80	278 400
Kaudella menetetyt	0	0	19 187	109 010	23,50	128 197
Kaudella toteutetut	1 220 036	340	185		29,40	1 220 561
Toteutushinnan painotettu keskiarvo toteuttamisjakson aikana, euroa	29,45	27,86	26,59		29,40	
Osakkeen painotettu keskiarvo toteuttamisjakson aikana, euroa *	30,74	31,73	32,55		31,67	
Kaudella rauenneet	119 884				29,50	119 884
31.12.2016						
Kauden loppuun mennessä toteutetut	1 220 116	460	185		29,40	1 220 761
Kauden lopussa ulkona olevat	0	1 090 044	1 110 564	1 042 455	25,80	3 243 063
Kauden lopussa toteutettavissa olevat	0	1 090 044	1 110 564		27,20	2 200 608
Varastossa kauden lopussa	0	59 496	39 251	107 545	25,00	206 292

* Nokian Renkaat Oyj:n osakkeen vaihdolla painotettu keskiarvo ajalta, millä kyseistä optiota on voinut merkitä tilikaudella 2016.

Käyvän arvon määrittäminen

Optioiden käypä arvo on määritetty Black-Scholes -optiohinnoittelumallilla. Optioille määritellään niiden myöntämishetkelle käypä arvo, joka kirjataan henkilöstökuluihin optioiden sitouttamisajalle. Myöntämishetki on hallituksen päätöspäivä.

Black-Scholes -mallin keskeisimmät oletukset tilikaudella myönnettyille optioille	2013B	2013C
Osakekurssi myöntämishetkellä, euroa	30,86	31,36
Osakekurssi tilikauden lopussa, euroa	35,42	35,42
Toteutushinta, euroa	26,59	24,42
Odotettu volatilitteetti, % *	26,96	29,05
Voimassaoloaika, vuotta	1,6	2,6
Riskitön korko, %	-0,65	-0,52
Odotetut osingot, euroa	0,00	0,00
Option käypä arvo myöntämishetkellä, euroa	6,23	9,87
Käypä arvo yhteensä 31.12.2016, miljoonaa euroa	0,9	1,2

* Odotettu volatilitteetti on arvioitu osakkeen historiallisesta kurssivaihtelusta käyttäen kuukausittaisia havaintoja option jäljellä olevaa voimassaoloaika vastavaltajalta.

milj. euroa	2016	2015
Vaikutus tilikauden tulokseen ja taloudelliseen asemaan		
Tilikauden kulut	5,6	8,3
Tilikauden kulut, osakkeina toteutettavat	5,6	8,3
Maksuista aiheutuva velka 31.12.	-	-

Osakepalkkiojärjestelmät

Avainhenkilöstön osakepalkkiojärjestelmä 2013

Vuonna 2013 hallitus päätti uudesta konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Sen tarkoituksena oli yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukyinen yhtiön osakkeiden ansaintaan perustuva palkkiojärjestelmä.

Järjestelmässä oli kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2013, 2014 ja 2015. Yhtiön hallitus päätti järjestelmän ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa.

Palkkioita myönnettiin Nokian Renkaat -konsernin avainhenkilöstölle. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimosuhde päättyi ennen maksettuutta, palkkiota ei pääsääntöisesti maksettu. Palkkiona maksettuja osakkeita ei saa luovuttaa osakkeille asetetun noin kahden vuoden mittaisen rajoitusjakson aikana.

PERUSTIEDOT	Osakepalkkiot 2013 Ansaintajakso 2015	Osakepalkkiot 2016 Ansaintajakso 2016	Yhteensä
Liikkeeseenlaskupäivä	5.2.2013	23.2.2016	
Yhtiökokouspäivä	11.4.2013	12.4.2016	
Osakkeiden enimmäismäärä, kpl	200 000	515 000	715 000
Osinko-oikaisu	ei	ei	
Alkuperäinen allokaatiopäivä	7.5.2015	23.2.2016	
Ansaintajakso alkaa	1.1.2015	1.1.2016	
Ansaintajakso päättyy	31.12.2015	31.12.2016	
Osakkeiden vapautuminen	31.12.2018	31.3.2018	
Oikeuden syntymisehdot	liikevaihto ja -voitto	liikevaihto ja -voitto	
Enimmäisvoimassaoloaika, vuosia	3,7	2,1	2,9*
Voimassaoloaika jäljellä, vuosia	2,0	1,2	1,6*
Henkilöitä tilikauden päättyessä	36	188	
Maksun suoritustapa	osakkeina ja käteisenä	osakkeina ja käteisenä	
*Painotettu keskiarvo			
TILIKAUDEN TAPAHTUMAT			
1.1.2016			
Kauden alussa ulkona olleet	172 800	0	172 800
Tilikauden muutokset			
Kaudella myönnettyt	0	508 675	508 675
Kaudella menetetyt	8 800	88 100	96 900
Kaudella ansaitut (brutto)	119 395		119 395
Kaudella maksetut (netto)	67 208		67 208
31.12.2016			
Kauden lopussa ulkona olevat	164 000	420 575	584 575

Avainhenkilöstön osakepalkkiojärjestelmä 2016

Vuonna 2016 hallitus päätti uudesta konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Sen tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukyinen yhtiön osakkeiden ansaintaan perustuva palkkiojärjestelmä. Järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2016, 2017 ja 2018. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa.

Palkkioita myönnetään Nokian Renkaat -konsernin avainhenkilöstölle. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimosuhde päättyy ennen rajoitusjakson päättymistä, palkkiota ei pääsääntöisesti luovuteta. Palkkiona maksettuja osakkeita ei saa luovuttaa osakkeille asetetun noin vuoden mittaisen rajoitusjakson aikana. Johtoryhmän jäsenten on pidettävä omistuksessaan 25 % saamastaan brutto-osakemäärästä kunnes osakeomistus vastaa henkilön kiinteää bruttovuosipalkkaa.

Tarkemmat tiedot osakepalkkioista on esitetty vasemmalla olevassa taulukossa.

Käyvän arvon määrittäminen

Tilikaudella 2016 myönnettyjen osakepalkkioiden käyvän arvon keskeiset parametrit on esitetty painotettuina keskiarvoina alla olevassa taulukossa. Käypä arvo yhteensä perustuu yhtiön 31.12.2016 tekemään arviointiin vapautuvien kannustimien määrästä.

Osakepalkkiot 2016

Osakekurssi myöntämishetkellä, euroa	33,24
Osakekurssi tilikauden lopussa, euroa	35,42
Odotetut osingot, euroa	1,50
Osakkeen käypä arvo myöntämishetkellä, euroa	31,74
Käypä arvo yhteensä 31.12.2016, milj. euroa	13,3

milj. euroa	2016	2015
-------------	------	------

Vaikutus tilikauden tulokseen ja taloudelliseen asemaan

Tilikauden kulut	9,4	0,8
Tilikauden kulut, osakkeina toteutettavat	4,2	0,2
Maksuista aiheutuva velka 31.12.	4,4	0,6

24. Eläkeveloitteet

Konsernin kaikki olennaiset eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia.

25. Varaukset

milj. euroa	Takuuvaraus	Uudelleenjärjestelyvaraus	Yhteensä
1.1.2016	3,1	0,2	3,3
Varausten lisäykset	1,3	-	1,3
Käytetyt varaukset	-0,9	0,0	-1,0
31.12.2016	3,5	0,1	3,6

milj. euroa	2016	2015
Pitkäaikaiset varaukset	0,1	0,5
Lyhytaikaiset varaukset	3,5	2,8

Takuuvaraus

Yrityksen myymillä tuotteilla on normaali takuu-aika. Sen lisäksi tietyillä markkinoilla on tietyille tuotteille käytössä ns. Hakka-turva-takuu, mikä korvaa renkaan ostohetkestä vuoden ajan ja tiettyyn kulutusnormiin asti normaalin takuuvälvoitteen ulkopuolelle jääviä renkaiden rikkoutumisia. Näiden takuiden aikana tuotteissa havaitut viat korjataan yrityksen kustannuksella tai asiakkaalle annetaan vastaava uusi tuote. Varaukset perustuvat näiden takuiden kattamien renkaiden myyntivolyymeihin ja tilastollisiin korvausmääriin. Takuuvaraukset odotetaan käytettävän 1-2 vuoden aikana.

Uudelleenjärjestelyvaraus

Taloudellisen epävarmuuden vuoksi Henkilöautonrenkaat ja Ras-kaat Renkaat -tulosyksiköiden Nokian-tehtaan tuotantoa sopeutettiin supistuneeseen tilauskantaan vuonna 2015 eripituisin lomauksin, irtisanomisin ja eläkejärjestelyin.

Sopeuttamistoimenpiteiden kuluvaikutuksista 0,2 miljoonaa euroa on kirjattu vuodelle 2015. Niistä on jäljellä sekä lyhyt- että pitkäaikaisina varauksina irtisanottujen todennäköisten lisäpäivärahojen arvioidut omavastuuosuudet, jotka Työttömyysvakuutusra-hasto aikanaan perii. Jäljellä olevaa varausta odotetaan käytettävän tasaisesti vuosina 2017-2018.

26. Korolliset rahoitusvelat

milj. euroa	2016	2015
Pitkäaikaiset		
Rahalaitos- ja eläkelainat	137,0	112,1
Joukkovelkakirjalainat	-	87,6
Rahoitusleasingvelat	-	0,0
	137,0	199,7
Lyhytaikaiset		
Yritystodistuslainat	-	-
Joukkovelkakirjalainat	87,7	-
Pitkäaikaisten rahalaitos- ja eläkelainojen lyhennykset	1,1	19,8
Rahoitusleasingvelkojen lyhennykset	0,0	0,0
	88,8	19,9

Korolliset rahoitusvelat valuutoittain

milj. euroa	2016	2015
Valuutta		
EUR	200,9	199,7
RUB	24,9	19,8
Yhteensä	225,8	219,6

Korollisten rahoitusvelkojen efektiiviset korkokannat

milj. euroa	2016	
	Ilman suojauksia	Suojausten kanssa
Rahalaitos- ja eläkelainat	2,3 %	3,0 %
Joukkovelkakirjalainat	3,4 %	3,4 %
Rahoitusleasingvelat	4,5 %	4,5 %
Yritystodistuslainat	-	-
Yhteensä	2,7 %	3,1 %

milj. euroa	2015	
	Ilman suojauksia	Suojausten kanssa
Rahalaitos- ja eläkelainat	2,6 %	3,1 %
Joukkovelkakirjalainat	3,4 %	3,4 %
Rahoitusleasingvelat	4,5 %	4,5 %
Yritystodistuslainat	-	-
Yhteensä	2,9 %	3,2 %

Korollisten rahoitusvelkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 15.

27. Rahoitusleasingvelkojen erääntyminen

milj. euroa	2016	2015
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Alle 1 vuoden kuluessa erääntyvät	-	0,0
1-5 vuoden kuluessa erääntyvät	-	-
Yli 5 vuoden kuluessa erääntyvät	-	-
	-	0,0
Vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Alle 1 vuoden kuluessa erääntyvät	-	0,0
1-5 vuoden kuluessa erääntyvät	-	-
Yli 5 vuoden kuluessa erääntyvät	-	-
	-	0,0
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	-	0,0
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä	-	0,0

Nokian Renkailla oli 31.12.2016 rahoitusleasing sopimuksia koneisiin ja kalustoon, joiden arvot 0,0 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa euroa 31.12.2015) sisältyivät taseessa aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Tilikaudella 2016 muuttuvien vuokrien määrä oli +0,0 miljoonaa euroa (+0,0 miljoonaa euroa 2015). Rahoitusleasing sopimusten vuokria ei ole sidottu viitekorkoihin.

28. Ostovelat ja muut velat

milj. euroa	2016	2015
Ostovelat	78,0	55,7
Siirtovelat	92,6	71,7
Ennakkomaksut	0,6	1,0
Johdannaissopimukset		
Suojauksiksi määritetyt	6,9	4,4
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	9,5	15,4
Muut velat	31,9	94,3
Yhteensä	219,4	242,4

Ostovelkojen ja muiden velkojen tasearvo on kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta.

Muut velat 2015 sisältää vuosilta 2007-2010 kirjatut verotuksen oikaisupäätöksen mukaiset erät, yhteensä 51,0 miljoonaa euroa.

Siirtovelkoihin sisältyvät oleelliset erät

milj. euroa	2016	2015
Palkat ja sosiaalimaksut	36,5	29,5
Vuosialennukset, myynti	33,4	30,2
Rahoituserät	1,6	5,0
Komissiot	4,7	1,5
Osakeperusteiset maksut	4,4	0,6
Laskuttamattomat toimitukset	0,6	0,8
Muut	11,4	4,2
Yhteensä	92,6	71,7

29. Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on konsernin suunnitellun tuloskehityksen turvaaminen rahoitusmarkkinoiden epäsuotuisilta liikkeiltä. Konsernin rahoitusriskien hallinnan periaatteet ja tavoitteet määritellään rahoituspolitiikassa, joka päivitetään ja hyväksytetään hallituksella. Rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty emoyrityksen Group Treasury -toimintoon, joka suorittaa varainhankinnan ja riskien hallinnan vaatimat transaktiot sekä palvelee liiketoimintayksiköitä rahoituksessa, valuuttakaupassa ja kassanhallinnassa. Konsernin luottokomitea vastaa luottopolitiikasta ja tekee luottopäätökset, jotka vaikuttavat merkittävästi luottoriskin määrään.

Valuutariski

Nokian Renkaat -konserni muodostuu Suomessa toimivasta emoyrityksestä, myyntiyhtiöistä Venäjällä, Ruotsissa, Norjassa, Yhdysvalloissa, Kanadassa, Tsekin tasavallassa, Sveitsissä, Ukrainassa, Kazakstanissa, Valko-Venäjällä ja Kiinassa sekä rengasketjusta Suomessa,

Ruotsissa, Norjassa, Venäjällä, Sveitsissä ja Yhdysvalloissa. Rengas- tehtaata sijaitsevat Suomessa Nokialla ja Venäjällä Vsevolozhskissa.

Transaktioriski

Konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti emoyrityksen ja tytäryritysten väliset transaktiot toteutetaan ensisijaisesti tytäryrityksen koti- valuutassa, jolloin transaktioriski kohdistuu emoyritykseen ja merkittävä transaktioriskiä ei synny ulkomaisiin tytäryrityksiin. Poikkeuksen tähän pääsääntöön tekevät tytäryritykset, joihin liiketoiminnan luonteesta johtuen syntyy ei-kotivaluuttamäärisiä eriä. Tällöin emoyrityksen ja tytäryrityksen väliset transaktiot toteutetaan konsernin valuutta-aseman kannalta tarkoituksenmukaisessa valuutassa. Emoyritys hallinnoi näiden tytäryritysten transaktioriskiä ja tekee tytäryrityksille tarvittavat suojaukset, jotta tytäryritysten valuutta-asetat on suojattu konsernin suojausperiaatteiden mukaisesti.

Suojausperiaatteita ei kuitenkaan sovelleta Ukrainan ja Valko-Venäjän myyntiyhtiöiden valuutta-asemaan. Ukrainan myyntiyhtiön ja emoyhtiön väliset transaktiot toteutetaan euromääräisinä ja Valko-Venäjän myyntiyhtiön ja emoyrityksen väliset transaktiot Venäjän

ruplamääräisinä Ukrainan hryvnian ja Valko-Venäjän ruplan ollessa ei-vapaasti vaihdettavia valuuttoja.

Emoyrityksen ja ei-kotivaluuttaeriä omaavien tytäryritysten avoin valuutta-asema koostuu valuuttamääräisistä saamisista ja veloista sekä sitovista osto- ja myyntisopimuksista (transaktiopo- sitio), joihin lisätään arvioidut valuuttamääräiset kassavirrat siten, että tarkasteluperiodi kattaa tulevat 12 kuukautta (budjettipositio). Suojauspolitiikan mukaisesti jokaisen valuuttaparin merkittävä transaktiopo- sitio suojataan siten, että 20 %:n yli- ja alisuojaukset ovat sallittuja, jos +/- 10 %:n valuuttakurssimuutoksella ei ole yli yhden miljoonan euron vaikutusta tuloslaskelmaan. Lisäksi konsernin positiovaluuttojen samanaikainen +/- 10 %:n valuuttakurssimuutos euroa vastaan saa aiheuttaa tuloslaskelmaan enintään viiden miljoonan euron suuruisen vaikutuksen. Poikkeuksena pääsääntöön ovat ei-vapaasti vaihdettavat valuutat, joilla ei ole toimivia suojaus- markkinoita. Budjettipositiota suojataan markkinatilanteen mukaan. Suojausaste voi nousta maksimissaan 70 %:iin budjettipositioista. Suojausinstrumentteina käytetään valuuttatermiinejä, valuuttaop- tioita sekä koron- ja valuuttavaihtosopimuksia.

Transaktioriski milj. euroa

	31.12.2016								31.12.2015							
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	CZK	UAH	RUB	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	CZK	UAH	RUB
Toimintavaluutta	EUR	NOK	RUB	SEK	USD	EUR	EUR	EUR	CAD	NOK	RUB	SEK	USD	EUR	EUR	EUR
Vieras valuutta	CAD	NOK	RUB	SEK	USD	EUR	EUR	EUR	CAD	NOK	RUB	SEK	USD	EUR	EUR	EUR
Myyntisaamiset	7,8	16,0	19,7	27,8	21,0	81,0	0,0	50,5	6,7	14,6	19,9	25,1	23,0	87,2	0,0	59,8
Lainat ja muut saamiset	10,3	36,0	118,5	55,3	9,9	4,6	0,0	0,0	6,2	29,8	97,3	151,0	13,2	12,9	0,0	0,0
Valuuttatulot yhteensä	18,1	52,0	138,2	83,2	30,9	85,7	0,0	50,5	12,8	44,3	117,2	176,1	36,2	100,1	0,1	59,8
Ostovelat	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,5	-46,2	0,0	-5,4	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,4	-50,7	-2,0	-3,0
Lainat	0,0	-35,5	-241,4	-9,8	-20,8	-37,0	-6,9	-45,0	-1,7	-29,9	-145,3	0,0	-0,5	-47,8	-3,6	-55,3
Valuuttamenot yhteensä	0,0	-35,5	-241,5	-9,8	-21,3	-83,1	-6,9	-50,4	-1,7	-29,9	-145,4	0,0	-0,9	-98,5	-5,6	-58,3
Valuuttajohdannaiset	-15,5	-14,3	101,4	-70,7	-9,5	-12,6	0,0	0,0	-9,9	-11,5	28,1	-173,0	-33,0	-2,5	0,0	0,0
Sitovat myyntisopimukset	4,3	2,1	2,4	2,1	3,9	33,4	0,0	0,0	7,7	3,4	1,7	3,7	4,0	58,4	0,0	0,0
Sitovat ostosopimukset	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,3	-27,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,7	-50,3	0,0	0,0
Tulevat korkoerät	0,0	0,5	-4,4	0,3	0,1	-0,4	0,0	-0,3	0,0	0,5	-9,8	0,3	0,0	-0,4	-0,3	-0,4
Nettoriski	7,0	4,8	-3,9	5,2	0,9	-3,9	-7,0	0,2	8,9	6,9	-8,1	7,1	3,6	7,2	-5,8	1,5

Translaatoriski

Tilinpäätöksessä sijoitukset ulkomaisiin tytäryrityksiin muunnetaan tilinpäätöspäivän Euroopan Keskuspankin kurssiin ja valuuttakurssimuutokset näkyvät muuntoeroina muissa laajan tuloksen erissä sekä oman pääoman muuntoerot -rahastossa. Kazakstanin tytäryrityksessä olevien konsernin sisäisten lainojen takaisinmaksu ei ole todennäköistä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa, joten IAS 21 'Valuuttakurssien muutosten vaikutukset' -standardin mukaisesti lainat käsitellään ulkomaiseen yksikköön tehtynä nettosijoituksena. Tilikauden aikana Ukrainan tytäryrityksen aiemmin nettosijoituksena käsitellyt konsernin sisäiset lainat konvertoitiin omaan pääomaan. Sijoituksia ulkomaisiin tytäryrityksiin ei ole suojattu hallituksen vuonna 2013 tekemän päätöksen mukaisesti.

Konsernin laajaa tulosta paransi 121,8 miljoonaa euroa (-55,2 miljoonaa euroa 2015) ulkomaisiin yksiköihin liittyvät muuntoerot, joista -1,3 miljoonaa euroa (-13,7 miljoonaa euroa vuonna 2015) liittyi konsernin sisäisiin lainoihin, jotka käsitellään ulkomaiseen yksikköön tehtynä nettosijoituksena.

Tytäryrityksestä oman pääoman muuntoerot -rahastoon laajan tuloksen kautta kirjatut muuntoerot kirjataan omasta pääomasta tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota, jos tytäryritys myydään osittain tai kokonaan.

Valuutariskin herkkyyshanalyysi

Viereinen taulukko havainnollistaa, miten perusvaluutan kohtuullisen mahdollinen muutos hintavaluuttaan nähden, muiden muuttujien pysyessä vakiona, vaikuttaa konsernin tulokseen ennen veroja ja omaan pääomaan rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen muutoksen seurauksena. Kohtuullisen mahdolliseksi muutokseksi oletetaan perusvaluutan 10 %:n vahvistuminen tai heikentyminen hintavaluuttaan nähden. Muun suuruisen muutoksen vaikutuksen voi myös arvioida kohtuullisen tarkasti, koska vaikutus on likimain lineaarinen.

Translaatoriski

milj. euroa	31.12.2016			31.12.2015		
	Nettosijoitus	Suojaus	Suojausaste	Nettosijoitus	Suojaus	Suojausaste
Nettosijoituksen valuutta						
CZK	19,9	-	- %	3,5	-	- %
EUR *	-	-	- %	27,5	-	- %
KZT **	2,4	-	- %	6,0	-	- %
NOK	37,3	-	- %	29,6	-	- %
RUB	635,6	-	- %	460,2	-	- %
SEK	14,8	-	- %	16,5	-	- %
UAH	4,0	-	- %	-25,4	-	- %
USD	100,9	-	- %	100,3	-	- %

* Ukrainan tytäryritys TOV Nokian Shinalle myönnetty EUR-määräinen laina, joka käsiteltiin ulkomaiseen yksikköön tehtynä nettosijoituksena.

** Luku sisältää Kazakstanin tytäryritys TOO Nokian Tyresille myönnetyn KZT-määräisen lainan, joka käsitellään ulkomaiseen yksikköön tehtynä nettosijoituksena.

milj. euroa	31.12.2016				31.12.2015			
	Perusvaluutta				Perusvaluutta			
	10 % vahvempi		10 % heikompi		10 % vahvempi		10 % heikompi	
	Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma
Perusvaluutta/Hintavaluutta								
EUR/CZK	-1,0	-	1,0	-	-0,1	-	0,1	-
EUR/KZT	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-
EUR/NOK	-0,2	-	0,2	-	-0,3	-	0,3	-
EUR/RUB	0,2	-	-0,2	-	0,2	-	-0,2	-
EUR/SEK	-0,3	-	0,3	-	-0,3	-	0,3	-
EUR/UAH	-0,7	-	0,7	-	-0,6	-	0,6	-
EUR/USD	0,0	-	0,0	-	-0,1	-	0,1	-

Korkoriski

Konsernin korkoriski muodostuu pääosin lainanotosta, joka on hajautettu vaihtuva- ja kiinteäkorkoisiin instrumentteihin. Vuoden vaihteessa korollisista rahoitusveloista vaihtuvakorkoisia oli 31,0 miljoonaa euroa (24,8 miljoonaa euroa 2015) ja kiinteäkorkoisia 194,8 miljoonaa euroa (194,7 miljoonaa euroa 2015) korkojohdannaiset huomioiden. Konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti pitkäaikaisista korollisista rahoitusveloista vähintään puolet pyritään pitämään kiinteäkorkoisina. Korkoriskin hallinnassa käytetään tarvittaessa korkojohdannaisia. Tilikauden päättyessä pitkäaikaisten kiinteäkorkoisten rahoitusvelkojen osuus oli 78 % (98 % vuonna 2015) ja konsernin korollisten rahoitusvelkojen keskimääräinen korkosidonnaisuusaika oli 21 kuukautta (34 kuukautta 2015) korkojohdannaiset mukaan lukien. Pääsääntöisesti konserni soveltaa avoimiin korkojohdannaisiin rahavirran suojauslaskentaa.

Sähkön hintariski

Konserni ostaa Suomessa sähköä markkinahintaan pohjoismaisesta sähköpörssistä, mikä aiheuttaa altistumisen sähkön hintariskille. Vuosittainen sähkönhankinta on suuruudeltaan noin 90 GWh. Hankintapolitiikan mukaisesti sähkönhankintaa suojataan sähkøjohdannaisilla ennalta määritettyjen suojausasteiden asettamissa rajoissa tulevien viiden vuoden periodilla. Raportointipäivänä sähkøjohdannaisien määrä oli 260 GWh (200 GWh 2015).

Sähkön hintariskin herkkyyshanalyysi

Viereinen taulukko havainnollistaa, miten sähkön hinnan kohtuullisen mahdollinen muutos, muiden muuttujien pysyessä vakiona, vaikuttaa konsernin tulokseen ennen veroja ja omaan pääomaan sähkøjohdannaisien käyvän arvon muutosten seurauksena. Kohtuullisen mahdolliseksi muutokseksi oletetaan sähkömarkkinahintojen 5 EUR/MWh:n nousu tai lasku. Muun suuruisen muutoksen vaikutuksen voi myös arvioida kohtuullisen tarkasti, koska vaikutus on likimain lineaarinen.

Korkoriskin herkkyyshanalyysi

Seuraava taulukko havainnollistaa, miten korkojen kohtuullisen mahdollinen muutos, muiden muuttujien pysyessä vakiona, vaikuttaa konsernin tulokseen ennen veroja vaihtuvakorkoisten lainojen korkokustannusten ja tulosvaikutteisesti kirjattavien korkosuojausten käyvän arvon muutosten seurauksena ja konsernin omaan pääomaan

rahavirtasuojauksen käyvän arvon muutoksen seurauksena. Kohtuullisen mahdolliseksi muutokseksi oletetaan markkinakorkojen 1 %-yksikön nousu tai lasku. Muun suuruisen muutoksen vaikutuksen voi myös arvioida kohtuullisen tarkasti, koska vaikutus on likimain lineaarinen.

	31.12.2016				31.12.2015			
	Korko				Korko			
	1 %-yksikön korkeampi		1 %-yksikön matalampi		1 %-yksikön korkeampi		1 %-yksikön matalampi	
milj. euroa	Tulos- laskelma	Oma pääoma	Tulos- laskelma	Oma pääoma	Tulos- laskelma	Oma pääoma	Tulos- laskelma	Oma pääoma
Korkomuutoksen vaikutus	-1,2	2,7	1,2	-2,7	-1,1	4,4	1,1	-4,4

	31.12.2016				31.12.2015			
	Sähkön hinta				Sähkön hinta			
	5 EUR/MWh korkeampi		5 EUR/MWh matalampi		5 EUR/MWh korkeampi		5 EUR/MWh matalampi	
milj. euroa	Tulos- laskelma	Oma pääoma	Tulos- laskelma	Oma pääoma	Tulos- laskelma	Oma pääoma	Tulos- laskelma	Oma pääoma
Sähkön hintamuutoksen vaikutus	0,4	0,9	-0,4	-0,9	0,4	0,6	-0,4	-0,6

Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriski

Rahoituspolitiikan mukaisesti Group Treasury -toiminto vastaa konsernin maksuvalmiudesta, rahoituksen riittävydestä ja tehokkaasta kassanhallinnasta. Komitoidut luottolimiitit kattavat kaikki tiedossa olevat rahoitustarpeet, kuten liikkeessä olevat yritystodistukset, muut lyhytaikaiset lainat ja operatiivisesta liiketoiminnasta aiheutuvat käyttöpääoman vaihtelut sekä investoinnit.

Jälleerahoitusriskiä hallitaan hajauttamalla lainojen ja luottolimiittien maturiteettia. Toukokuussa 2016 konserni korvasi 100 miljoonan euron määräisen monivaluuttalainan 100 miljoonan euron määräisellä kansainvälisen pankkisyndikaatin valmiusluotolla, joka erääntyy 2021, jollei kahden vuoden jatko-optiota käytetä. Konsernilla on kotimainen 350 miljoonan euron määräinen yritystodistusohjelma. Lyhytaikaisilla limiiteillä ja yritystodistusohjelmalla rahoitetaan varastoja, saatavia ja jakelukanavina toimivia tytäryrityksiä sekä hallitaan Nokian Renkailla tyypillinen säännöllinen kassavaihtelujen kausivaihtelu.

Tärkeimmät rahoituskovenantit raportoidaan velkojille neljännesvuosittain. Jos konserni rikkoo rahoituskovenanteja, velkoja voi vaatia lainojen nopeutettua takaisinmaksua. Tilikauden aikana konserni on täyttänyt kaikki lainoihin liittyvät kovenanttiehdot, jotka liittyvät lähinnä omavaraisuusasteeseen. Johto tarkkailee kovenanttiehtojen täyttymistä säännöllisesti. Konsernin rahoitussopimukset sisältävät ehtoja, joiden mukaan sopimuksen voimassaolo voi päättyä, jos määräsvalta emoyrityksessä vaihtuu julkisen ostotarjouksen seurauksena.

Vuoden vaihteessa konsernin likvidien varojen määrä oli 513,2 miljoonaa euroa (429,3 miljoonaa euroa 2015). Vuoden 2016 lopussa konsernilla oli lyhytaikaisia, käyttämättömiä luottolimiittejä 506,6 miljoonaa euroa (506,6 miljoonaa euroa 2015), joista komitoidujen limiittien osuus oli 155,7 miljoonaa euroa (155,7 miljoonaa euroa 2015). Käyttämättömien pitkäaikaisten komitoidujen limiittien määrä oli 150,0 miljoonaa euroa (0,0 miljoonaa euroa 2015).

Konsernin korollisten rahoitusvelkojen määrä vuoden vaihteessa oli 225,8 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 219,6 miljoonaa euroa. Korollisista rahoitusveloista 89 % oli euromääräisiä. Korollisten rahoitusvelkojen kesikorko oli 3,1 %. Lyhytaikaisten korollisten rahoitusvelkojen osuus, joka sisältää vuoden sisällä tapahtuvat lainojen lyhennykset, oli 88,8 miljoonaa euroa (19,9 miljoonaa euroa 2015).

Rahoitusvelkojen sopimuksiin perustuvat erääntymisajat	2016							
	Tasearvo	Sopimuksiin perustuvat erääntymisajat*						Yhteensä
milj. euroa	2017	2018	2019	2020	2021	2022–		
Rahoitusvelat pl. johdannaisvelat								
Rahalaitos- ja eläkelainat								
Kiinteäkorkoiset	7,1	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-0,6	-4,9	-8,3
Vaihtuvakorkoiset	130,7	-3,3	-3,3	-131,6	0,0	0,0	0,0	-138,3
Joukkovelkakirjalainat	87,7	-90,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-90,5
Yritystodistuslainat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoitusleasingvelat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Osto- ja muut velat	78,0	-78,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-78,0
Pankkilimiitit	0,3	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,3
Johdannaisvelat								
Korkojohdannaiset								
Suojauksiksi määritetyt	2,2	-0,9	-0,9	-0,3	0,0	0,0	0,0	-2,2
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valuuttajohdannaiset								
Suojauksiksi määritetyt								
Suoritettava rahavirta	3,7	-6,3	-5,5	-67,3	0,0	0,0	0,0	-79,1
Saatava rahavirta	-9,5	0,9	1,0	68,6	0,0	0,0	0,0	70,5
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat								
Suoritettava rahavirta	9,4	-562,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-562,6
Saatava rahavirta	-17,6	568,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	568,6
Sähköjohdannaiset								
Suojauksiksi määritetyt	0,7	-0,3	-0,3	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,7
Yhteensä	292,7	-173,4	-9,8	-131,4	-0,7	-0,7	-4,9	-320,9

* Luvut ovat diskonttaamattomia ja sisältävät sekä korkomaksut että pääoman takaisinmaksut.

Rahoitusvelkojen sopimuksiin perustuvat erääntymisajat	2015							Yhteensä
	Tasearvo	Sopimuksiin perustuvat erääntymisajat*						
milj. euroa		2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Rahoitusvelat pl. johdannaisvelat								
Rahalaitos- ja eläkelainat								
Kiinteäkorkoiset	7,1	-0,2	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	-5,6	-8,4
Vaihtuvakorkoiset	124,8	-21,9	-1,0	-1,0	-105,6	0,0	0,0	-129,4
Joukkovelkakirjalainat	87,6	-2,9	-90,6	0,0	0,0	0,0	0,0	-93,4
Yritystodistusslainat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoitusleasingvelat	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Osto- ja muut velat	55,7	-55,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-55,7
Pankkilimiitit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Johdannaisvelat								
Korkojohdannaiset								
Suojauksiksi määritetyt	2,4	-0,8	-0,8	-0,6	-0,1	0,0	0,0	-2,4
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valuuttajohdannaiset								
Suojauksiksi määritetyt								
Suoritettava rahavirta	0,0	-5,7	-5,1	-5,0	-54,4	0,0	0,0	-70,1
Saatava rahavirta	-19,8	1,1	1,1	1,2	69,0	0,0	0,0	72,3
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat								
Suoritettava rahavirta	15,4	-540,0	-30,7	0,0	0,0	0,0	0,0	-570,7
Saatava rahavirta	-8,9	534,8	30,9	0,0	0,0	0,0	0,0	565,7
Sähköjohdannaiset								
Suojauksiksi määritetyt	3,0	-1,4	-0,8	-0,6	-0,2	0,0	0,0	-3,0
Yhteensä	267,3	-92,7	-97,6	-6,6	-92,1	-0,7	-5,6	-295,2

* Luvut ovat diskonttaamattomia ja sisältävät sekä korkomaksut että pääoman takaisinmaksut.

Luottoriski

Konserni altistuu luottoriskille asiakkaiden myyntisaamisissa sekä talletuksissa ja johdannaistransaktioissa rahoituslaitosten ja -instituutioiden kanssa.

Asiakkaiden luottoriskien hallinnan periaatteet on dokumentoitu konsernin luottoriskipolitiikkaan. Konsernin luottokomitea tekee kaikki merkittävät luottopäätökset. Luottokelpoisuuden arvioinnissa käytetään luottotietopalveluiden keräämiä luottotietoja ja maksutapakäyttötymistä. Asiakkaiden luottokelpoisuutta tarkastellaan konserniyrityksissä säännöllisesti luottoriskipolitiikan mukaisesti. Tämän lisäksi maaliskuuta seurataan jatkuvasti ja luotosta rajoitetaan maissa, joissa poliittinen tai taloudellinen ympäristö on epävakaa. Myyntisaamisten luottoriskien hallinnassa käytetään pankkitakauksia, remburseja ja erityisiä maksuehtoja. Eräntyneisiin myyntisaamisiin sovitaan aina maksuohjelma, jota asiakas sitoutuu noudattamaan. Myyntisaamisiin liittyvää arvonalentumista arvioidaan merkittävien saamisten osalta vastapuolikohtaisesti sekä portfoliotasolla mahdollisen arvonalentumistappion osalta. Myyntisaamisiin ei sisälly muita yli 15 %:n asiakas- tai maaliskikeskittymiä, kuin venäläisten asiakkaiden lähes 37 %:n osuus vuodenvaihteen myyntisaamisista (vuonna 2015 lähes 31 %).

Rahoitustransaktioiden luottoriskiä hallitaan toimimalla vain sellaisten rahoituslaitosten ja -instituutioiden kanssa, joilla on korkeat luottoluokitukset. Konsernin sijoitukset ovat lyhytaikaisia ja varoja voidaan sijoittaa vain vakavaraisiin kotimaisiin pörssiyrityksiin tai julkisyhteisöihin. Hallitus hyväksyy sijoituspolitiikan vuosittain.

Myyntisaamisten ikäjakauma

milj. euroa	2016	2015
Eräntymättömät	318,7	271,7
Alle 30 päivää sitten eräntyneet	39,6	72,6
30–90 päivää sitten eräntyneet	3,7	4,1
Yli 90 päivää sitten eräntyneet	12,3	8,6
Yhteensä	374,3	356,9

Pääoman hallinta

Pääoman hallinnassa konsernin tavoitteena on tehokkaan pääomarakenteen avulla varmistaa konsernin toimintaedellytykset pääomamarkkinoilla kaikissa olosuhteissa konsernin liiketoiminnan kausiluontoisuudesta riippumatta. Konserni seuraa pääomarakenteen kehitystä tunnusluvulla nettovelka/käyttökate (EBITDA) ja omavaraisuusasteella. Omavaraisuusasteen on oltava rahoituskovenanttien mukaan vähintään 30 %. Omavaraisuusastetta laskettaessa oma pääoma on jaettu taseen loppusummalla ennakkomaksuja lukuun ottamatta.

Nettovelka / käyttökate (EBITDA)

milj. euroa	2016	2015
Keskimääräinen korollinen velka	223,9	262,9
Vähennetään: Keskimääräiset likvidit varat	273,5	275,1
Keskimääräinen nettovelka	-49,7	-12,2
Liikevoitto	310,5	296,0
Lisätään: Poistot	84,7	82,6
Käyttökate (EBITDA)	395,2	378,6
Nettovelka / käyttökate (EBITDA)	-0,13	-0,03

Omavaraisuusaste

milj. euroa	2016	2015
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	1 458,5	1 241,6
Lisätään: Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0
Oma pääoma yhteensä	1 458,5	1 241,6
Taseen loppusumma	1 975,7	1 754,8
Vähennetään: Ennakkomaksut	0,6	1,0
Oikaistu taseen loppusumma	1 975,2	1 753,8
Omavaraisuusaste	73,8 %	70,8 %

30. Johdannaissopimusten käyvät arvot

milj. euroa	2016			2015		
	Nimellis- arvo	Käypä arvo Varat	Käypä arvo Velat	Nimellis- arvo	Käypä arvo Varat	Käypä arvo Velat
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat johdannaissopimukset						
Valuuttajohdannaiset						
Valuuttatermiinit	545,3	17,6	9,3	497,9	8,9	15,4
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	20,0	0,0	0,0	20,0	0,0	0,0
Rahavirtaa suojaavat johdannaissopimukset						
Valuuttajohdannaiset						
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	67,5	9,5	3,7	67,5	19,8	0,0
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	100,0	0,0	2,2	100,0	0,1	2,5
Sähköjohdannaiset						
Sähkötermiinit	7,7	0,3	1,0	7,0	0,0	3,0

Johdannaiset erääntyvät seuraavien 12 kuukauden kuluessa lukuun ottamatta koron- ja valuutanvaihtosopimuksia, koronvaihtosopimuksia ja sähkötermiineitä.

Valuuttatermiinisopimusten käypä arvo on laskettu tilinpäätöshetken termiinkursseilla. Valuuttatoptioiden käypä arvo on puolestaan laskettu käyttäen optioiden arvonmääritysmallia.

Koron- ja valuutanvaihtosopimusten ja korkojohdannaisten käyvät arvot määritetään tulevien rahavirtojen nykyarvona tilinpäätöshetken markkinakorkoihin perustuen.

Sähköjohdannaisten käyvät arvot perustuvat toimivilla markkinoilla noteerattuihin markkinahintoihin tilinpäätöspäivänä.

31. Muut vuokrasopimukset

milj. euroa	2016	2015
Konserni vuokralle ottajana		
Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat		
Alle 1 vuoden kuluessa erääntyvät	20,3	20,3
1–5 vuoden kuluessa erääntyvät	49,8	53,1
Yli 5 vuoden kuluessa erääntyvät	1,1	9,3
	71,2	82,7

Konserni on vuokrannut useita käyttämiään toimisto- ja varastotiloja sekä myyntipisteitä. Vuokrasopimusten pituudet vaihtelevat muutamasta vuodesta viiteentoista vuoteen. Taloudellisen raportoinnin kannalta merkittävimmät muihin vuokrasopimuksiin luokiteltuun erään sisältyvät Vianorin toimipisteet.

Vuoden 2016 tuloslaskelmaan sisältyy muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja vuokratuloja 55,2 miljoonaa euroa (34,9 miljoonaa euroa vuonna 2015).

Konserni vuokralle antajana

Vianor vuokraa tavanomaisin vuokrasopimuksin kuorma-autonrenkaiden runkoja ja pintoja lyhytaikaisilla vuokrasopimuksilla. Niihin ei liity lunastusoptioita eikä jatkokauden mahdollisuutta.

Vuokratuottojen merkitys ei ole olennainen.

32. Ehdolliset velat ja varat sekä hankintasuoritukset

milj. euroa	2016	2015
Omasta velasta		
Kiinteistökiinnitykset	1,0	1,0
Pantit	4,7	4,8
Muut omat vastuut		
Takaukset	10,9	5,2
Lunastussuoritukset	-	1,6

33. Riita-asiat, oikeusprosessit ja lähiajan riskit

Suomen Verohallinto on tehnyt konsernin liiketoimintaan liittyviä verotuksen oikaisupäätöksiä vuodesta 2007 alkaen ja vaatii runsaat 105 miljoonaa euroa lisäveroja, veronkorotuksia ja korkoja. Keväällä 2015 huomattavimmat päätökset palautettiin Verohallinnolle uudelleen toimitettaviksi, mutta joulukuussa 2015 tulleet uudet päätökset muuttuivat vain hiukan - vaatimukset pienenevät runsaat 6 miljoonaa euroa. Marraskuussa 2016 Oikaisulautakunta pienensi pääasiassa veronkorotuksia vielä 5 miljoonaa euroa. Yhtiö on kirjannut verottajan vaatimat summat sellaisinaan vuosien 2013 ja 2014 tilinpäätöksiin ja tuloksiin, ja viimeisimmät pienennykset vuonna 2015 ja 2016. Yhtiö pitää päätöksiä virheellisinä ja on hakenut muutosta niihin jättämällä valituksen hallinto-oikeuteen. Yhtiö tulee myös tarvittaessa vaatimaan toimivaltaisia viranomaisia neuvottelemaan oikaisuista seuraavan kahdenkertaisen verotuksen poistamisesta. Yhtiö on lisäksi käynnistänyt erillisen prosessin Verohallinnon ja verotarkastajien verotarkastuksessa käyttämien menettelytapojen laillisuuden selvittämiseksi kokonaisuudessaan. Oikeusprosessien odotetaan kestävän useita vuosia. Vuoden 2011 vastaava siirtohinnoittelutarkastus on kesken.

Yhtiö kertoi helmikuussa 2016, että yhtiön toimintatavat rengastesteissä eivät ole aina aikaisemmin vastanneet Nokian Renkaiden vastuullisia toimintatapoja. Yhtiö korostaa, että sen renkaat ovat aina olleet turvallisia, siitä ei ole missään tilanteessa tingitty. Asiaan liittyviä oikeusprosesseja ei ole vireillä.

Lisäksi konsernilla on joitain liiketoimintaan liittyviä riita-asioita ja oikeusprosesseja, joilla ei odoteta olevan merkittäviä vaikutuksia konsernitilinpäätökseen.

Venäjän taloudessa esiintyvä epävarmuus syntyy öljyn hinta-, korkotas- ja investointikehityksestä sekä Ukrainan kriisin pakotteista. Venäjän talouden kasvun odotetaan kuitenkin kääntyvän positiiviseksi vuonna 2017. Yhdysvaltain presidentin valintaan liittyvät mahdolliset vaikutukset nähdään tulevana kuukausina. Ukrainan kriisin kärjistyminen voisi aiheuttaa vakavaa häiriötä, uusien talouspakotteita ja talouskehityksen heikkenemistä Venäjällä ja Suomessa. Brexit ei käytännössä vaikuta Nokian Renkaiden liiketoimintaan. Muut epävarmuustekijät liittyvät renkaiden haastavaan hinnoitteluympäristöön raaka-aineiden hintakehityksen kanssa.

34. Lähipiiritapahtumat

Konsernin emo- ja tytäryhtyysuhteet ovat seuraavat:

	Kotipaikka	Kotimaa	Konsernin omistus-osuus %	Osuus äänivallasta %	Emoyhtyksen omistus-osuus %
Emoyhtyys					
Nokian Renkaat Oyj	Nokia	Suomi			
Konserniyhtykset					
Nokian Raskaat Renkaat Oy	Nokia	Suomi	100	100	100
Nokian Däck AB		Ruotsi	100	100	100
Nokian Dekk AS		Norja	100	100	100
Nokian Reifen GmbH		Saksa	100	100	100
Nokian Reifen AG		Sveitsi	100	100	100
Nokian Tyres U.S. Holdings Inc.		USA	100	100	100
Nokian Tyres Inc.		USA	100	100	
Nokian Tyres Canada Inc.		Kanada	100	100	100
Nokian Tyres s.r.o.		Tsekin tasavalta	100	100	100
TOV Nokian Shina		Ukraina	100	100	100
TOO Nokian Tyres		Kazakstan	100	100	100
000 Nokian Shina	Vsevolozhsk	Venäjä	100	100	100
TAA Nokian Shina Belarus		Valko-Venäjä	100	100	99
Nokian Renkaat Holding Oy	Nokia	Suomi	100	100	99
000 Nokian Tyres	Vsevolozhsk	Venäjä	100	100	
000 Hakkapeliitta Village	Vsevolozhsk	Venäjä	100	100	
Nokian Tyres Trading (Shanghai) Co Ltd		Kiina	100	100	
NT Tyre Machinery Oy	Nokia	Suomi	100	100	100
Direnic Oy	Nokia	Suomi	100	100	100
Hakka Invest Oy	Nokia	Suomi	100	100	100
000 Hakka Invest	Vsevolozhsk	Venäjä	100	100	
Koy Nokian Nosturikatu 18	Nokia	Suomi	100	100	100
Koy Nokian Rengaskatu 4	Nokia	Suomi	100	100	100
Nokian Tyres Spain S.L.U.	Madrid	Espanja	100	100	100
Nokianvirran Energia Oy	Nokia	Suomi	32,3	32,3	32,3
Vianor Holding Oy	Nokia	Suomi	100	100	100
Vianor Oy	Lappeenranta	Suomi	100	100	
Kymen Rengaskeskus Oy	Hamina	Suomi	100	100	
Öljyhetki Oy	Kotka	Suomi	100	100	
Vianor Russia Holding Oy	Nokia	Suomi	100	100	
000 Vianor SPb	Pietari	Venäjä	100	100	
Vianor Fleet Solution Oy	Nokia	Suomi	100	100	
Posiber Oy	Nokia	Suomi	100	100	
Vianor AB		Ruotsi	100	100	
Nordicwheels AB		Ruotsi	100	100	
Vianor AS		Norja	100	100	
Dekkspecialisten AS	Oslo	Norja	100	100	
Vianor AG		Sveitsi	100	100	
Vianor Inc.		USA	100	100	
Osakkuusyhtykset					
Sammaliston Sauna Oy	Nokia	Suomi	33	33	33

Ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen yhtiön luonteen ja vähäisen vaikutuksen vuoksi.

Nokianvirran Energia Oy on kolmen osapuolen yhteinen toiminto, mikä toimittaa Nokian rengastehtaalle tuotannossa käytettävää höyryä. Yhtiön osapuolet käyttävät yhteistä määräysvaltaa noudattaen ns. Mankala-periaatetta, missä yhtiön ei ole tarkoitus tehdä voittoa ja järjestelyn osapuolet ovat sitoutuneet käyttämään koko tuotoksen. Yhtiö yhdistellään konserniyhtyksenä suhteellisella konsolidointimenetelmällä rivi riviltä 32,3 % omistuosuuden mukaisesti.

Konsernin lähipiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja muu johto läheisine perheenjäsenineen.

Liiketoimet ja avoimet saldot huomattavan vaikutusvallan omaavien tahojen kanssa

1 000 euroa	2016	2015
Johto		
Työsuhde-etuudet		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	4 842,1	3 904,4
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	-162,3	145,2
Irtisanomisen yhteydessä suoritettut etuudet	112,0	-
Osakeperusteiset maksut	6 170,3	2 018,7
Yhteensä	10 962,1	6 068,4
Palkat ja palkkiot		
Ari Lehtoranta, toimitusjohtaja	1 484,7	1 210,2
josta lisäpalkkioina raportointivuodelta	731,2	522,3
Hallituksen jäsenet		
Petteri Walldén	91,4	89,0
Heikki Allonen	36,0	-
Hille Korhonen	51,4	49,0
Tapio Kuula	49,6	36,0
Raimo Lind	50,8	49,0
Veronica Lindholm	33,0	-
Inka Mero	50,2	48,4
Hallituksen aiemmat jäsenet		
Hannu Penttilä	16,0	49,0
Kim Gran	-	13,1
Risto Murto	-	13,0
Yhteensä	378,4	346,5
Hallituksen jäsenille ei ole maksettu lisäpalkkioita.		
Muu johto	3 016,0	2 274,8
josta lisäpalkkioina	987,7	610,2

Hallituksen jäsenille ei ole myönnetty ehdoiltaan erityisiä eläkesitoumuksia eikä heidän palkkioista kerry lakisääteistä eläkekulua. Toimitusjohtaja Lehtorannan lakisääteinen eläkekulu v. 2016 oli 270 tuhatta euroa (v. 2015 225 tuhatta euroa) ja hänen irtisanouduttua kaikki lisäeläkesopimuksen talletukset palautuvat ja siten kuluu puuntuu 176 tuhatta euroa (v. 2015 kuluu oli 132 tuhatta euroa). Eläkeiäksi oli sovittu 63 vuotta. Toimitusjohtajan eläkekapitalisatiosopimuksen vuosittaiset maksut talletustilille on pantattu eläkelupauksesta kirjatun velan vakuudeksi. Eläke oli maksupohjainen.

Lähipiirille ei ole myönnetty lainoja, takauksia tai vakuuksia. Yrityksen toimitusjohtajalle ja muulle johdolle myönnettyt osakkeet ja optiot. Johdon optio-oikeuksissa on samanlaiset ehdot kuin muun henkilökunnan optioissa.

	2016	2015
Myönnetty (kpl)		
Osakkeita	303 875	128 600
Osakeoptioita	48 025	233 400
Hallussa (kpl)	42 735	42 369
Osakkeita	362 442	111 800
Osakeoptioita	334 325	634 800
joista toteutettavissa	168 900	229 700

Hallituksen jäsenille ei ole myönnetty osake- tai optiopalkkioita.

35. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Tilinpäätöspäivän jälkeisillä tapahtumilla ei ole merkittäviä vaikutuksia tilinpäätökseen.

milj. euroa 1.1.–31.12.	Viite	2016	2015
Liikevaihto	(1)	651,8	687,8
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	(2)(3)	-507,2	-560,8
Bruttokate		144,6	127,0
Myyntin ja markkinoinnin kulut	(2)(3)	-28,5	-26,8
Hallinnon kulut	(2)(3)(4)	-24,8	-17,4
Liiketoiminnan muut kulut	(2)(3)	-17,6	-19,9
Liiketoiminnan muut tuotot		0,3	1,3
Liikevoitto		74,1	64,2
Rahoitustuotot ja -kulut	(5)	138,8	160,9
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		212,9	225,1
Poistoeron muutos	(6)	0,4	-1,4
Tuloverot	(7)	-16,5	-7,5
Tilikauden voitto		196,7	216,2

milj. euroa 31.12.	Viite	2016	2015
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	(8)	16,1	13,7
Aineelliset hyödykkeet	(8)	131,5	128,8
Osuudet saman konsernin yrityksissä	(9)	133,0	132,0
Osuudet osakkuusyhteisöissä	(9)	4,3	3,0
Muut sijoitukset	(9)	0,6	0,2
Pysyvät vastaavat yhteensä		285,4	277,6
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	(10)	91,5	97,3
Pitkäaikaiset saamiset	(11)	274,1	263,5
Lyhytaikaiset saamiset	(12)	367,6	395,6
Rahat ja pankkisaamiset		482,9	411,9
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		1 216,1	1 168,3
		1 501,6	1 446,0
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	(13)		
Osakepääoma		25,4	25,4
Ylikurssirahasto		182,5	182,5
Omat osakkeet		-5,4	-7,7
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		169,0	133,0
Kertyneet voittovarot		248,3	234,1
Tilikauden voitto		196,7	216,2
Oma pääoma yhteensä		816,5	783,5
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Kertynyt poistoero	(8)	36,8	37,2
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	(14)	102,5	190,4
Lyhytaikainen vieras pääoma	(15)	545,7	434,8
Vieras pääoma yhteensä		648,2	625,3
		1 501,6	1 446,0

milj. euroa 1.1.–31.12.	2016	2015
Tilikauden voitto	196,7	216,2
Oikaisut		
Poistot ja arvonalentumiset	27,7	26,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-138,8	-160,9
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot, muut oikaisut	0,0	-1,3
Tuloverot	16,5	7,5
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	102,1	87,9
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	28,5	-45,1
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	5,9	24,5
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	80,6	-2,8
Käyttöpääoman muutos	114,9	-23,4
Rahoituserät ja verot		
Saadut korot ja muut rahoituserät	20,8	25,4
Maksetut korot ja muut rahoituserät	-18,5	-18,4
Saadut osingot	138,9	172,7
Maksetut tuloverot	-67,0	-21,4
Rahoituserät ja verot	74,2	158,4
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat (A)	291,2	222,9
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-32,9	-33,3
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,0	1,3
Tytäryritysten hankinnat	0,0	0,0
Investoinnit muihin sijoituksiin	-2,7	-1,8
Investointeihin käytetyt nettorahavarat (B)	-35,6	-33,8

milj. euroa 1.1.–31.12.	2016	2015
Rahoituksen rahavirta		
Osakeannista saadut maksut	35,9	32,7
Omien osakkeiden hankkiminen	0,0	0,0
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	0,0	-17,7
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-10,7	49,5
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	80,6	-4,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	-87,9	-62,3
Maksetut konserniavustukset	0,0	0,0
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-202,6	-193,5
Rahoitukseen käytetyt nettorahavarat (C)	-184,6	-195,4
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-) (A+B+C)	71,0	-6,3
Rahavarat tilikauden alussa	411,9	418,2
Rahavarat tilikauden lopussa	482,9	411,9

Rahoituserät ja verot sisältävät vuosien 2007-2010 verotusten kumottujen ja myöhemmin uusittujen oikaisupäätösten lisäveroja ja veron korotuksia, joita maksettiin vuonna 2016 51,0 miljoonaa euroa ja vuonna 2015 6,1 miljoonaa euroa. Lisäksi vuonna 2016 Verohallinto palautti 4,9 miljoonaa euroa veron korotuksia viimeisimmän Verotuksen oikaisulautakunnan päätöksen mukaisesti.

Emoyrityksen tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yleistä

Nokian Renkaat Oyj:n, kotipaikka Nokia, tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolainsäädäntöön perustuvia laskentaperiaatteita noudattaen.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Vaihto-omaisuus esitetään fifo-periaatteen mukaisesti hankintamenon tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä. Valmistetun vaihto-omaisuuden hankintameno luetaan välittömien kustannusten lisäksi myös osuus tuotannon yleiskustannuksista.

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintameno vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Kokonaispoistojen ja suunnitelmapoistojen kertynyt erotus on esitetty erillisenä eränä kohdassa tilinpäätössiirtojen kertymä. Suunnitelmapoistot on laskettu taloudellista pitoaikaa vastaavina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenoista.

Poistoajat ovat:

Aineettomat hyödykkeet	3–10 v.
Rakennukset.....	20–40 v.
Koneet ja kalusto	4–20 v.
Muut aineelliset hyödykkeet	10–40 v.

Maa-alueiden, osakkeiden ja osuuksien arvosta ei tehdä säännönmukaista poistoa.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan liiketoiminnan muiksi kuluiksi sinä tilikautena, jolloin ne syntyvät. Kolmen tai useamman vuoden ajan tuloa kerryttävät merkittävät kehitysmenot on aktivoitu pitkävaikutteisina menoina ja poistetaan vaikutusaikanaan. Poisto aika on 3–5 vuotta.

Eläkkeet ja eläkevastuiden kattaminen

Eläkemenot perustuvat suomalaisten viranomaisten laatimiin ja säännöllisesti tarkistettaviin eläkelaskelmiin ja kirjataan tilikauden kuluksi.

Suomessa eläkejärjestelyt rahoitetaan suorituksina eläkevakuutusyhtiölle.

Oma pääoma

Yhtiön hankkimien omien osakkeiden hankintameno vähennetään omasta pääomasta. Kun nämä osakkeet myydään, osakkeista saatu vastike, josta on vähennetty suorat transaktiokustannukset sekä tuloverojen vaikutus, merkitään omaan pääomaan.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Valuuttamääräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä avoimena olevat valuuttamääräiset tase-erät ja termiinisopimukset arvostetaan Euroopan Keskuksen ilmoittamaan tilinpäätöspäivän kurssiin.

Kaikki rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

Välittömät verot

Tuloslaskelman verot sisältävät verotettavan tuloksen perusteella lasketut välittömät verot sekä jakotuseroihin perustuvan laskennallisen verosaamisen muutoksen. Tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymät esitetään täysimääräisinä taseessa, eikä niihin sisältyvää laskennallisen verovelan osuutta ole käsitelty velkana.

Laskennallinen verovelka sekä laskennalliset verosaamiset on esitetty omina erinään. Verovelkaa ja -saamia laskettaessa on käytetty viimeisintä voimassa olevaa paikallista verokantaa.

1. Liikevaihto toimialoittain ja markkina-alueittain

milj. euroa	2016	2015
Henkilöautonrenkaat	505,2	542,4
Raskaat Renkaat	146,6	145,3
Muu myynti	0,0	0,0
Yhteensä	651,8	687,8
Suomi	124,7	135,4
Muut Pohjoismaat	182,3	178,3
Baltia ja Venäjä	32,1	48,3
Muu Eurooppa	208,4	218,4
Pohjois-Amerikka	93,9	96,8
Muut maat	10,4	10,5
Yhteensä	651,8	687,8

2. Henkilöstökulut

milj. euroa	2016	2015
Palkat ja palkkiot	40,6	43,6
Eläkekulut	7,2	7,7
Muut henkilösivukulut	3,0	2,7
Yhteensä	50,7	54,0
Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan suoriteperusteiset palkat joista lisäpalkkioina	2,3	1,6
	1,2	0,5

Hallituksen jäsenille ei ole myönnetty ehtoiltaan erityisiä eläkesitoumuksia.

Toimitusjohtajan eläkeiäksi oli sovittu 63 vuotta. Ks. myös Konsernitilinpäätöksen liitetietojen kohta 34 Lähipiiritapahtumat.

Henkilöstö keskimäärin

Tuotanto	463	602
Myynti ja markkinointi	73	70
Muut	183	195
Yhteensä	719	867

3. Poistot

milj. euroa	2016	2015
Tase-eräkohtaiset suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat hyödykkeet	4,9	4,3
Rakennukset	2,1	2,0
Koneet ja kalusto	21,1	20,0
Muut aineelliset hyödykkeet	0,1	0,0
Yhteensä	28,1	26,3
Toimintokohtaiset poistot		
Tuotanto	20,8	20,0
Myynti ja markkinointi	0,2	0,2
Hallinto	5,1	4,5
Muu liiketoiminta	2,0	1,6
Yhteensä	28,1	26,3

4. Tilintarkastajan palkkiot

milj. euroa	2016	2015
KHT-Yhteisö KPMG Oy Ab		
Tilintarkastus	0,1	0,1
Veroneuvonta	0,2	0,2
Muut palvelut	0,1	0,1
Yhteensä	0,5	0,4

5. Rahoitustuotot ja -kulut

milj. euroa	2016	2015
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	138,5	172,3
Muilta	0,0	0,0
Yhteensä	138,5	172,3
Korkotuotot pitkäaikaisista lainoista		
Saman konsernin yrityksiltä	17,3	21,2
Muilta	0,0	0,0
Yhteensä	17,3	21,2
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	2,8	3,5
Muilta	0,7	0,8
Yhteensä	3,5	4,2
Kurssierot (netto)	-1,5	-22,9
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-14,0	-5,3
Muille	-4,5	-4,9
Muut rahoituskulut	-0,6	-3,6
Yhteensä	-19,0	-13,8
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	138,8	160,9

Muihin rahoituskuluihin vuonna 2015 sisältyy 2,7 miljoonan euron tarjouspreemio liittyen joukkovelkakirjalainan takaisinostoon, sekä nettotuottona 1,0 miljoonaa euroa lisäverojen viivästyskorkojen peruutuksia.

6. Tilinpäätössiirrot

milj. euroa	2016	2015
Poistoeron muutos		
Aineettomat hyödykkeet	0,3	0,2
Rakennukset	-0,3	0,0
Koneet ja kalusto	-0,4	1,2
Muut aineelliset hyödykkeet	0,0	0,0
Yhteensä	-0,4	1,4

7. Tuloverot

milj. euroa	2016	2015
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-21,5	-12,5
Edellisten tilikausien verot	5,0	5,0
Laskennallisten verojen muutos	0,0	0,0
Yhteensä	-16,5	-7,5

8. Pysyvät vastaavat

milj. euroa	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet				Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat
	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.2016	49,6	3,6	0,7	69,5	405,1	3,8	9,7
Lisäykset	0,3				21,7		25,7
Vähennykset					-18,0		
Siirrot erien välillä	6,9	0,1		0,5	12,4	0,4	-20,3
Hankintameno 31.12.2016	56,8	3,7	0,7	69,9	421,3	4,3	15,1
Kertyneet poistot 1.1.2016	-36,6	-2,9		-31,4	-325,0	-3,6	
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot					3,5		
Tilikauden poisto	-4,7	-0,2		-2,1	-21,1	-0,1	
Kertyneet poistot 31.12.2016	-41,3	-3,0		-33,5	-342,6	-3,6	
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	15,5	0,6	0,7	36,4	78,7	0,6	15,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	13,0	0,7	0,7	38,1	80,1	0,2	9,7
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 31.12.2016	2,8	0,1	-	12,8	16,9	-0,4	
Kokonais- ja sumupoistojen kertynyt erotus 31.12.2015	2,4	0,1	-	17,7	17,3	-0,4	

9. Sijoitukset

milj. euroa	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuusyhteisöissä	Muut sijoitukset
Hankintameno 1.1.2016	132,0	3,0	0,2
Vähennykset	-26,6	-	-
Lisäykset	27,6	1,3	0,4
Hankintameno 31.12.2016	133,0	4,3	0,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	133,0	4,3	0,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	132,0	3,0	0,2

10. Vaihto-omaisuus

milj. euroa	2016	2015
Aineet ja tarvikkeet	47,1	49,8
Keskeneräinen tuotanto	3,0	2,5
Valmiit tuotteet	41,4	45,0
Kirjanpitoarvo yhteensä	91,5	97,3

11. Pitkäaikaiset saamiset

milj. euroa	2016	2015
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	274,0	263,1
Lainasaamiset muilta	0,2	0,3
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	274,1	263,5

Toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille ei ole myönnetty lainoja.

12. Lyhytaikaiset saamiset

milj. euroa	2016	2015
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	129,1	134,3
Lainasaamiset	152,6	166,1
Siirtosaamiset	14,9	24,3
Yhteensä	296,6	324,6
Myyntisaamiset	29,7	28,6
Muut saamiset	5,3	5,2
Siirtosaamiset	35,9	37,2
Yhteensä	71,0	71,0
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	367,6	395,6
Siirtosaamisiin sisältyvät oleelliset erät		
Rahoituserät	32,0	33,2
Sosiaalimaksut	4,7	6,2
Venäjän-tehtaan investoinnit	0,1	7,2
Laskuttamattomat toimitukset ja palvelut, tytäryritys	9,7	13,6
Muut erät	4,3	1,2
Yhteensä	50,8	61,4

13. Oma pääoma

milj. euroa	2016	2015
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	25,4	25,4
Uusmerkinnät	-	-
Osakepääoma 31.12.	25,4	25,4
Ylikurssirahasto 1.1.	182,5	182,5
Emissiovoitot	-	-
Ylikurssirahasto 31.12.	182,5	182,5
Sidottu oma pääoma yhteensä	207,9	207,9
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	133,0	99,6
Emissiovoitot	35,9	33,4
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	169,0	133,0
Kertyneet voittovarot 1.1.	450,3	427,6
Osingonjako	-202,0	-193,5
Kertyneet voittovarot 31.12.	248,3	234,1
Omat osakkeet	-5,4	-7,7
Tilikauden tulos	196,7	216,2
Vapaa oma pääoma yhteensä	608,6	575,6
Oma pääoma yhteensä	816	783,5
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.		
Voitto edellisiltä tilikausilta	248,3	234,1
Omat osakkeet	-5,4	-7,7
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	169,0	133,0
Tilikauden tulos	196,7	216,2
Jakokelpoinen oma pääoma 31.12.	608,6	575,6

Konserni tai emoyritys eivät itse suoraan omista omia osakkeita.

Yritys on solminut sopimuksen ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa avainhenkilöiden osakepalkkiojärjestelmän hallinnoinnista. Osana hallinnointisopimusta palveluntuottaja ostaa ja hallinnoi osakkeita osakepalkkiojärjestelmästä aiheutuvan kassavirtariskin hallitsemiseksi ja järjestelmän toteuttamiseksi. Osakkeet ovat ulkopuolisen omaisuutta kunnes osakkeet kannustinjärjestelmän puitteissa luovutetaan sen osallistujille. Menettelyn juridisesta muodosta riippumatta se on tilinpäätöksessä käsitelty ikään kuin yritys olisi hankkinut omia osakkeita. Vuonna 2014 on hankittu 300 000 osaketta. Tilikauden 2016 lopussa osakkeita oli 232 792 (2015: 300 000), mikä on 0,2 % (2015: 0,2 %) kaikista yrityksen osakkeista.

14. Pitkäaikainen vieras pääoma

milj. euroa	2016	2015
Korolliset		
Joukkovelkakirjalainat	-	87,7
Lainat rahoituslaitoksilta	102,4	102,4
Yhteensä	102,4	190,1
Korottomat		
Siirtovelat	0,1	0,3
Yhteensä	0,1	0,3
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	102,5	190,4

15. Lyhytaikainen vieras pääoma

milj. euroa	2016	2015
Korolliset		
Velat saman konsernin yrityksille		
Rahoituslainat	336,5	256,3
Joukkovelkakirjalainat	87,7	-
Yhteensä	424,2	256,3

Kesäkuussa 2017 kerralla erääntyvän joukkovelkakirjalainan alkuperäinen nimellismäärä oli 150 miljoonaa euroa ja sen vuosittain maksettava kuponkikorko on 3,25%. Yritys osti takaisin joukkovelkakirjalainan lainaosuuksia nimellismäärältään 62,3 miljoonaa euroa syyskuussa 2015.

milj. euroa	2016	2015
Korottomat		
Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	41,4	54,4
Siirtovelat	8,9	2,9
Yhteensä	50,3	57,2
Ostovelat	26,0	18,6
Muut velat	2,1	53,4
Siirtovelat	43,0	49,3
Yhteensä	71,1	121,3
Korottomat yhteensä	121,5	178,5

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä 545,7 434,8

Siirtovelkoihin sisältyvät oleelliset erät		
Palkat ja sosiaalimaksut	11,2	11,6
Vuosialennukset, myynti	4,3	8,7
Verot	4,5	4,0
Rahoituserät	15,3	20,4
Komissiot	4,3	3,1
Laskuttamattomat toimitukset	0,6	0,4
Ennakoidut takuukorvaukset	0,9	0,8
Muut	1,9	3,2
Yhteensä	43,0	52,2

Muut velat 2015 sisältää vuosilta 2007–2010 kirjatut verotuksen oikaisupäätösten mukaiset erät, yhteensä 51,0 miljoonaa euroa.

16. Vastuusitoumukset

milj. euroa	2016	2015
Omasta velasta		
Pantit	-	0,0
Konserni- ja osakkuusyritysten puolesta		
Takaukset	81,4	63,0
Velkojen ja sitoumusten vakuudeksi emoyhtiö on antanut takauksia yhteensä 78,5 miljoonaa euroa (2015: 60,4 miljoonaa euroa).		
Muiden puolesta		
Takaukset	0,2	0,2
Muut omat vastuut		
Takaukset	29,9	22,6
Leasing- ja vuokravastuut		
Maksut vuodelta 2017/2016	4,0	3,4
Maksut seuraavilta vuosilta	8,2	5,3

17. Johdannaisopimukset

milj. euroa	2016	2015
Korkojohdannaiset		
Koronvaihtosopimukset		
Nimellisarvo	100,0	100,0
Käypä arvo	-2,2	-2,4
Valuuttajohdannaiset		
Valuuttatermiinit		
Nimellisarvo	585,8	569,6
Käypä arvo	8,2	-6,8
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset		
Nimellisarvo	87,5	87,5
Käypä arvo	5,8	19,8
Sähköjohdannaiset		
Sähkötermiinit		
Nimellisarvo	7,7	7,0
Käypä arvo	-0,7	-3,0

Korko- ja sähköjohdannaisopimusten realisoitumattomia arvomuutoksia ei kirjata tulosvaikutteisesti. Koronvaihtosopimus suojaa rahalaitoslainaan liittyviä tulevia korkomaksuja ja sähkötermiinit puolestaan tulevaa sähkönhankintahintaa Suomessa. Näiden johdannaisopimusten ehdot ovat yhteneväiset suojauskohteiden kanssa. Koronvaihtosopimuksen rahavirrat toteutuvat seuraavien kolmen vuoden aikana ja sähkötermiinien rahavirrat seuraavien viiden vuoden aikana.

Valuuttatermiinisopimusten käypä arvo on laskettu tilinpäätöshetken termiinikursseilla. Valuuttaoptioiden käypä arvo on puolestaan laskettu käyttäen optioiden arvonmäärittämissä.

Korkojohdannaisten käypä arvo määritetään tulevien rahavirtojen nykyarvona tilinpäätöshetken markkinakorkoihin perustuen.

Sähköjohdannaisten käyvät arvot perustuvat toimivilla markkinoilla noteerattuihin markkinahintoihin tilinpäätöspäivänä.

18. Ympäristövastuut ja -menot

Ympäristöön liittyvät kulut sisältyvät tuotannon kustannuksiin. Yhtiö on hoitanut ympäristöveloitteensa asianmukaisesti eikä sillä ole tiedossa olennaisia ympäristöön liittyviä vastuuta. Vuosikertomuksen ympäristöasioiden lisäksi Nokian Renkaat julkaisi erillisen yritysraportin keväällä 2016.

Tietoa Nokian Renkaiden osakkeesta

Osaketiedot

Markkina	Nasdaq Helsinki
ISIN	FI0009005318
Tunnus	NRE1V
Reuters-tunnus	NRE1V.HE
Bloomberg-tunnus	NRE1V:FH
Lista	OMXH Suuret yhtiöt
Toimiala	Tires & Rubber
Osakkeiden lukumäärä 31.12.2016	135 911 695

Osakepääoma ja osakkeet

Nokian Renkaiden osake noteerattiin ensimmäisen kerran Nasdaq Helsinki Oy:n (Helsingin Pörssi vuoteen 2007) pälistalla 1.6.1995. Yhtiössä on vain yhdenlaisia osakkeita ja jokaisella osakkeella on yksi ääni ja yhtäläinen oikeus osinkoon. Osinkoon oikeuttavien osakkeiden lukumäärä 31.12.2016 oli 135 911 695 kappaletta.

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/osake/tietoa-osakkeesta/

Osakkeiden kurssikehitys ja vaihto vuonna 2016

Vuoden 2016 lopussa Nokian Renkaiden osakkeen kurssi oli 35,42 euroa eli 7,0 % enemmän kuin edellisen vuoden päätöskurssi 33,10 euroa. Vuoden 2016 aikana Nokian Renkaiden osakkeen korkein noteeraus oli 36,74 euroa (2015: 37,57) ja alin noteeraus 27,48 euroa (19,23). Vuoden aikana Nokian Renkaiden osaketta vaihdettiin Nasdaq Helsinki Oy:ssä yhteensä 138 561 065 kappaletta (195 229 321). Osakekannan markkina-arvo vuoden lopussa oli 4 813 992 237 euroa (4 458 277 859).

Nokian Renkaiden osakkeilla käydään kauppaa myös vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla, kuten esimerkiksi Bats CXE:ssä, Turquoisessa ja BATSiissa. Osakkeita vaihdettiin näillä vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla yhteensä 127 537 938 kappaletta vuonna 2016.

Osakkeiden lukumäärä 31.12.2016 oli 135 911 695 kappaletta.

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/osake/osakekurssi/

Osingonjakopolitiikka

Yhtiön hallituksen osingopolitiikkana on ollut esittää yhtiökokouksen hyväksyttäväksi osinkoa, joka noudattelee yhtiön tuloskehitystä.

Osingonjakopolitiikka päivitettiin vuonna 2015.

Nokian Renkaiden osingopolitiikka vuosille 2016–2018: yhtiön tavoitteena on tarjota vakaa tai korkeampi absoluuttinen osinko per osake vuosina 2016–2018 (kolmannen tehtaan investoinneista huolimatta). Yhtiön tavoitteena on maksaa osinkona vähintään 50 % nettovoitosta.

TALOUDELLISET TAVOITTEET 2016–2018*

Markkinoita nopeampi kannattava kasvu

Markkinoita nopeampi kasvu Tavoitteemme on saavuttaa keskimääräinen vuotuinen kasvu, joka on korkeampi kuin kohdemarkkinoiden kasvu. Tämä tarkoittaa, että tavoitteenamme on kasvaa orgaanisesti nopeammin kuin renkaiden jälkimarkkinat. Nykyisillä markkinanäkymillä tästä seuraisi vähintään 4–5 %:n myynnin keskimääräinen vuotuinen kasvu kaudella 2016–2018.

Terve kannattavuus Tavoitteena on säilyttää teollisuudenalan paras liikevoittotaso, minimissään 22 %.

Hyvä tuotto osakkeenomistajille Tavoitteemme on tarjota vakaa tai korkeampi absoluuttinen osinko per osake vuosina 2016–2018 (kolmannen tehtaan investoinneista huolimatta). Osingopolitiikka: Yhtiön tavoitteena on maksaa osinkona vähintään 50 % nettovoitosta

*vakailla valuuttakursseilla

Hallituksen valtuudet

Vuoden 2012 yhtiökokous

Nokian Renkaiden yhtiökokous 12.4.2012 valtuutti hallituksen päättämään enintään 25 000 000 osakkeen antamisesta osakeannilla tai antamalla osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n mukaisia osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia (mukaan lukien vaihtovelkakirjalain ottaminen) yhdessä tai useammassa erässä. Hallitus voi päättää antaa joko uusia osakkeita tai yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutuksen enimmäismäärä vastaa noin 19 % yhtiön kaikista osakkeista.

Valtuutus sisältää oikeuden antaa osakkeita tai erityisiä oikeuksia suunnatusti eli poiketen osakkeenomistajien merkintäoikeudesta laissa määriteltyihin edellytyksiin.

Valtuutuksen perusteella hallituksella on oikeus päättää kaikista osakeannin sekä osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n mukaisten erityisten oikeuksien antamisen ehdoista mukaan lukien osakkeiden tai osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien saajat ja maksettavan vastikkeen määrä. Valtuutus päätettiin antaa käytettäväksi hal-

lituksen päättämiin tarkoituksiin. Uusia osakkeita annettaessa merkintähinta merkitään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Yhtiön omia osakkeita luovutettaessa merkitään osakkeista maksettava määrä sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Valtuutus on voimassa viisi vuotta yhtiökokouksen tekemästä päätöksestä lukien. Samalla mitätöitiin muut voimassaolevat hallituksen valtuutukset osakeannista ja vaihtovelkakirjalainasta päättämisestä.

Vuoden 2016 yhtiökokous

Nokian Renkaiden yhtiökokous 12.4.2016 valtuutti hallituksen päättämään enintään 5 000 000 yhtiön osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Ehdotettu osakemäärä on 3,7 % kaikista yhtiön osakkeista.

Osakkeita voidaan hankkia yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, käytettäväksi yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamisessa, muutoin edelleen luovutettavaksi tai mitätöitäviksi, käytettäväksi yhtiön kannustinjärjestelmissä tai jos se muutoin on hallituksen käsityksen mukaisesti osakkeenomistajien intressissä.

Osakkeiden hankkimisessa maksettavan vastikkeen tulee perustua yhtiön osakkeen hintaan julkisessa kaupankäynnissä. Omien osakkeiden hankkimisen vähimmäisvastike on osakkeen alin julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta valtuutuksen voimassaoloaikana ja enimmäishinta vastaavasti osakkeen korkein julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta valtuutuksen voimassaoloaikana.

Omia osakkeita voidaan hankkia muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankinta).

Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti, kuitenkin enintään 12.10.2017 asti.

Henkilöstön optiojärjestelmä 2010

Nokian Renkaiden 8.4.2010 pidetty yhtiökokous päätti optio-oikeuksien antamisesta Nokian Renkaat -konsernin henkilöstölle ja Nokian Renkaat Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle. Osakkeenomistajien merkintäoikeudesta poiketaan, koska optio-oikeudet on tarkoitettu osaksi konsernin henkilöstön kannustuksen ja sitouttamisjärjestelmää. Optio-oikeuksilla kannustetaan henkilöstöä pitkäjänteiseen työntekoon omistaja-arvon kasvattamiseksi.

Optio-oikeuksien määrä on 4 000 000 kappaletta. Optio-oikeuksista 1 320 000 merkittiin tunnuksella 2010A, 1 340 000 tunnuksella 2010B ja 1 340 000 tunnuksella 2010C. Optio-oikeuksilla voi alkuperäisten ehtojen mukaan merkitä Nokian Renkaat Oyj:n uusia tai

sen hallussa olevia osakkeita yhteensä enintään 4 000 000 kappaletta. Hallitus on jakanut optiot keväällä 2010 (2010A-optiot), 2011 (2010B-optiot) ja 2012 (2010C-optiot).

Osakkeen alkuperäinen merkintähinta oli optio-oikeudella 2010A Nokian Renkaat Oyj:n osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Nasdaq Helsinki Oy:ssä 1.4.–30.4.2010 eli 18,14 euroa, optio-oikeudella 2010B Nokian Renkaat Oyj:n osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Nasdaq Helsinki Oy:ssä 1.4.–30.4.2011 eli 32,90 euroa ja optio-oikeudella 2010C Nokian Renkaat Oyj:n osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Nasdaq Helsinki Oy:ssä 1.4.–30.4.2012 eli 35,30 euroa.

Mikäli yhtiö jakaa osinkoa tai vastaavia varoja vapaan oman pääoman rahastosta, optio-oikeudella merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen tai jaettavan oman pääoman määrällä kunkin osingonjaon tai pääoman palautuksen täsmäytyspäivänä.

Osakkeiden merkintäaika:

optio-oikeudella 2010A 1.5.2012–31.5.2014

optio-oikeudella 2010B 1.5.2013–31.5.2015

optio-oikeudella 2010C 1.5.2014–31.5.2016.

Nokian Renkaat Oyj:n osakkeiden lukumäärä voi nousta vuoden 2010 optio-oikeuksilla tehtävien osakemerkintöjen seurauksena enintään 4 000 000 uudella osakkeella. Osakkeen merkintähinta merkitään yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Optio-oikeuksiin 2010 liittyy osakeomistusoikeusohjelma, jolla konsernin ylin johto veloitetaan hallituksen optio-oikeuksia koskevan jakopäätöksen yhteydessä päättämällä tavalla hankkimaan yhtiön osakkeita osalla optio-oikeuksista saadusta tulosta.

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yrittys/sijoittajat/osake/optio-oikeudet/

Henkilöstön optiojärjestelmä 2013

Nokian Renkaiden 11.4.2013 pidetty yhtiökokous päätti optio-oikeuksien antamisesta Nokian Renkaat -konsernin henkilöstölle ja Nokian Renkaat Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle. Osakkeenomistajien merkintäetu-oikeudesta poiketaan, koska optio-oikeudet on tarkoitettu osaksi konsernin henkilöstön kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Optio-oikeuksilla kannustetaan henkilöstöä pitkäjänteiseen työntekoon omistaja-arvon kasvattamiseksi.

Optio-oikeuksien määrä on yhteensä enintään 3 450 000 kappaletta ja ne annetaan vastikkeetta. Optio-oikeuksista 1 150 000 merkitään tunnuksella 2013A, 1 150 000 merkitään tunnuksella 2013B ja 1 150 000 merkitään tunnuksella 2013C. Optio-oikeudet oikeutavat merkitsemään yhteensä enintään 3 450 000 yhtiön uutta tai sen hallussa olevaa osaketta. Liikkeeseen laskettavien optio-oikeuksien perusteella merkittävien osakkeiden osuus on yhteensä enintään 2,5 % yhtiön kaikista osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä mahdollisen osakemerkinnän jälkeen, jos merkinnässä annetaan uusia osakkeita.

Osakkeen alkuperäinen merkintähinta optio-oikeudella 2013A oli yhtiön osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Nasdaq Helsinki Oy:ssä 1.1.–30.4.2013 eli 32,26 euroa, optio-oikeudella 2013B osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Nasdaq Helsinki Oy:ssä 1.1.–30.4.2014 eli 29,54 euroa ja optio-oikeudella 2013C osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Nasdaq Helsinki Oy:ssä 1.1.–30.4.2015 eli 24,42 euroa. Osakkeen merkintähinta merkitään yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Mikäli yhtiö jakaa osinkoa tai vastaavia varoja vapaan oman pääoman rahastosta, optio-oikeudella merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen tai jaettavan oman pääoman määrällä kunkin osingonjaon tai pääoman palautuksen täsmäytyspäivänä. Tämänhetkinen merkintähinta optio-oikeudella 2013A on 27,86 euroa/osake, optio-oikeudella 2013B 26,59 euroa/osake ja optio-oikeudella 2013C 24,42 euroa/osake.

Osakkeiden merkintäaika:

optio-oikeudella 2013A 1.5.2015–31.5.2017

optio-oikeudella 2013B 1.5.2016–31.5.2018

optio-oikeudella 2013C 1.5.2017–31.5.2019.

Nokian Renkaat Oyj:n osakkeiden lukumäärä voi nousta vuoden 2013 optio-oikeuksilla tehtävien osakemerkintöjen seurauksena enintään 3 450 000 uudella osakkeella. Osakkeen merkintähinta merkitään yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Optio-oikeuksiin 2013 liittyy osakeomistusoikeusohjelma, jolla konsernin ylin johto veloitetaan hallituksen optio-oikeuksia koskevan jakopäätöksen yhteydessä päättämällä tavalla hankkimaan yhtiön osakkeita osalla optio-oikeuksista saadusta tulosta.

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yrittys/sijoittajat/osake/optio-oikeudet/

Optio-oikeudet Nasdaq Helsinki Oy:n päälistalla

Nokian Renkaiden optio-ohjelman 2010 optio-oikeudet 2010C otettiin Nasdaq Helsinki Oy:n päälistalle 1.5.2014 alkaen. 2010C-optioiden ylin noteeraus oli 4,03 euroa ja alin 0,51 euroa ja vaihtoa vuoden aikana yhteensä 612 418 kappaletta.

Nokian Renkaiden optio-ohjelman 2013 optio-oikeudet 2013A otettiin Nasdaq Helsinki Oy:n päälistalle 4.5.2015 alkaen. 2013A-optioiden ylin noteeraus oli 8,77 euroa ja alin 3,22 euroa ja vaihtoa vuoden aikana yhteensä 981 934 kappaletta.

Nokian Renkaiden optio-ohjelman 2013 optio-oikeudet 2013B otettiin Nasdaq Helsinki Oy:n päälistalle 2.5.2016 alkaen. 2013B-optioiden ylin noteeraus oli 10,42 euroa ja alin 5,08 euroa ja vaihtoa vuoden aikana yhteensä 667 359 kappaletta.

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yrittys/sijoittajat/osake/optio-oikeudet/

Osakepalkkiojärjestelmä 2016

Nokian Renkaat Oyj:n hallitus päätti keväällä 2016 konsernin kannustinjärjestelmien uudistamisesta. Uudistuksen tavoitteena on järjestelmien selkiyttäminen ja parantaminen sekä kilpailukykyisen palkkiojärjestelmän tarjoaminen koko henkilöstölle.

Nokian Renkaiden uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä avainhenkilöiden sitouttaminen yhtiöön. Osakepalkkiojärjestelmään kuuluu noin 5 % konsernin henkilöstöstä mukaan lukien johtoryhmän jäsenet.

Osakepalkkiojärjestelmässä on kolme yhden vuoden ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2016, 2017 ja 2018. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet ansaintajakson alussa. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2016 perustuu konsernin liikevoittoon ja liikevaihtoon. Ansaintajaksolta 2016 maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 515 000 Nokian Renkaat Oyj:n osaketta sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2016 maksetaan vuonna 2017 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuude päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta. Palkkiona maksettuja osakkeita ei saa luovuttaa osakkeille asetetun noin yhden vuoden mittaisen rajoitusjakson aikana.

Konsernin johtoryhmän jäsenen on omistettava 25 % koko jär-

jestelmän perusteella ansaitsemiensa brutto-osakkeiden määrästä, kunnes hänen osakeomistuksensa yhteensä vastaa hänen brutto-vuosipalkkansa arvoa. Tämä osakemäärä on omistettava niin kauan kuin jäsenyys konsernin johtoryhmässä jatkuu.

Johdon osakkeenomistus

Nokian Renkaiden hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat 31.12.2016 yhteensä 64 064 Nokian Renkaiden osaketta. Nokian Renkaiden hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja eivät omistaneet 31.12.2016 kaupankäynnin kohteena olevia Nokian Renkaiden optiotodistuksia. Nokian Renkaiden hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat yhteensä 60 000 optiotodistusta, jotka eivät vielä vuonna 2016 olleet kaupankäynnin kohteena. Osakkeiden ja kaupankäynnin kohteina olevien optiotodistusten edustama osuus yhtiön kokonaisäänimäärästä on 0,1 %.

Osakkeen tunnistetiedot

ISIN-koodi.....FI0009005318
Kaupankäyntitunnus..... NRE1V (Nasdaq Helsinki)
Valuutta..... euro

Hallintarekisteröityjen osakkeenomistajien omistusosuusmuutokset vuonna 2016

Nokian Renkaat on vastaanottanut BlackRock, Inc.:lta 11.1.2016, 15.1.2016, 22.1.2016, 16.2.2016, 4.3.2016, 9.3.2016, 10.3.2016, 14.3.2016, 18.3.2016, 22.4.2016, 2.5.2016, ja 3.5.2016 ilmoitukset, joiden mukaisesti yhtiön hallinnoimien rahastojen omistusosuus, tai yhtiön välillinen osakeomistus Nokian Renkaista, on noussut yli 5 %:n rajan 8.1.2016, 14.1.2016, 21.1.2016, 15.2.2016, 3.3.2016, 8.3.2016, 9.3.2016, 11.3.2016, 17.3.2016, 21.4.2016, 29.4.2016, ja 2.5.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena.

Nokian Renkaat on vastaanottanut BlackRock, Inc.:lta 14.1.2016, 21.1.2016, 25.1.2016, 18.2.2016, 7.3.2016, 11.3.2016, 16.3.2016, 21.3.2016, 23.3.2016, ja 25.4.2016 ilmoitukset, joiden mukaisesti yhtiön hallinnoimien rahastojen omistusosuus, tai yhtiön välillinen osakeomistus Nokian Renkaista, laski alle 5 %:n rajan 13.1.2016, 20.1.2016, 22.1.2016, 17.2.2016, 4.3.2016, 10.3.2016, 15.3.2016, 18.3.2016, 22.3.2016, ja 22.4.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena.

Nokian Renkaat on vastaanottanut Sprucegrove Investment Management Ltd:ltä 26.2.2016 ilmoituksen ja 1.3.2016 korjatun ilmoituksen, jonka mukaisesti yhtiön hallinnoimien rahasto-

jen omistusosuus Nokian Renkaista on laskenut alle 5 %:n rajan 25.2.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena. Nokian Renkaiden käsityksen mukaan raja on alittunut jo aiemmin johtuen Nokian Renkaiden kokonaisosakemäärän kasvusta vuoden 2015 aikana.

Nokian Renkaat on vastaanottanut The Capital Group Companies, Inc.:lta 24.3.2016 ilmoituksen, jonka mukaisesti yhtiön hallinnoimien rahastojen osakeomistus Nokian Renkaista laski alle 5 %:n rajan 23.3.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena.

Nokian Renkaat on vastaanottanut The Capital Group Companies, Inc.:lta 9.6.2016 ilmoituksen, jonka mukaisesti yhtiön hallinnoimien rahastojen osakeomistus Nokian Renkaista on noussut yli 5 %:n rajan 8.6.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena.

Nokian Renkaat on vastaanottanut The Income Fund of America:lta (IFA) 15.9.2016 ilmoituksen, jonka mukaisesti yhtiön osakeomistus Nokian Renkaista on noussut yli 5 %:n rajan 14.9.2016 tehtyjen osakekauppojen seurauksena.

Yksityiskohtaisempaa tietoa liputuksista on saatavilla osoitteesta www.nokianrenkaat.fi/yryitys/sijoittajat/osake/liputusilmoitukset/.

Omistajalukumääräjakauma 31.12.2016

Osakkeiden määrä	Omistajien määrä	%-osuus omistajista	Osakemäärä, kpl	%-osuus osakekannasta
1–100	15 812	44,6	850 818	0,6
101–500	13 224	37,3	3 488 636	2,6
501–1000	3 263	9,2	2 561 980	1,9
1 001–5 000	2 702	7,6	5 682 770	4,2
5 001–10 000	256	0,7	1 856 888	1,4
10 001–50 000	167	0,5	3 307 520	2,4
50 001–100 000	24	0,1	1 628 006	1,2
100 001–500 000	26	0,1	5 918 050	4,4
500 001–	9	0,0	110 617 027	81,4
Yhteensä	35 483	100,0	135 911 695	100,0

Suurimmat Suomessa rekisteröidyt osakkeenomistajat 31.12.2016

Suurimmat Suomessa rekisteröidyt omistajat	Osakkeiden lukumäärä	Osuus (%)
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	3 772 007	2,8
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	2 815 947	2,1
Odin Norden	1 031 217	0,8
Valtion Eläkerahasto	773 000	0,6
Schweizerische Nationalbank	758 639	0,6
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	600 000	0,4
OP-rahastot	522 417	0,4
Nordea	508 573	0,4
Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.	494 700	0,4
Barry Staines Linoleum Oy	430 000	0,3
Yhteensä	11 706 500	8,6
Ulkomaiset omistajat ¹⁾	104 496 414	76,9
Bridgestone Corporation ²⁾	20 000 000	14,7

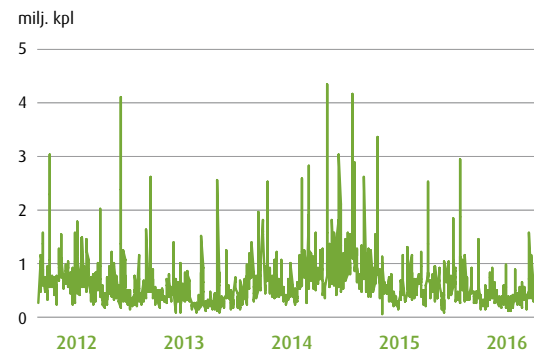
¹⁾ pitää sisällään myös hallintarekisteröidyt

²⁾ hallintarekisteröity

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yrittys/sijoittajat/osake/suurimmat-omistajat/

Osakkeen omistus omistajaryhmittäin 31.12.2016

	Osakkeiden määrä	%-osuus osakekannasta
Ulkomaiset ja hallintarekisteröidyt	104 496 414	76,9
Kotitaloudet yhteensä	14 110 156	10,4
Julkisyhteisöt	7 997 622	5,9
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset yhteensä	3 136 824	2,3
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	3 541 280	2,6
Yhtiöt	2 629 399	1,9
Yhteensä	135 911 695	100,0

Osakkeen vaihto
Nasdaq Helsingissä
1.1.2012–31.12.2016Osakekurssin kehitys
Nasdaq Helsingissä
1.1.2012–31.12.2016

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yrittys/sijoittajat/osake/osakekurssi/

Tilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen allekirjoitukset

Nokialla helmikuun 2. päivänä 2017

Petteri Walldén

Heikki Allonen

Hille Korhonen

Tapio Kuula

Raimo Lind

Veronica Lindholm

Inka Mero

Andrei Pantioukhov, Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Nokian Renkaat Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Nokian Renkaat Oyj:n (y-tunnus 0680006-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laa-
timisperiaateista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitiilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätöksen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällytetty arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA
KESKEISET SEIKATKUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA
KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA**Myyntituotot ja myyntisaamisten arvostaminen**
(Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet sekä liitetiedot 20 ja 29)

■ Myyntisaamisten määrä konsernin taseessa 31.12.2016 on yhteensä 374,3 miljoonaa euroa. ■ Toimialalle on tyypillistä, että myynti on kausiluonteista, ja asiakkaille myönnettävät maksuajat ovat pitkiä. ■ Konsernin merkittävän markkina-alueen Venäjän epävarman taloustilanteen johdosta saamisten perintäympäristö Venäjällä on ollut haasteellinen.	Olemme suorittaneet muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet: ■ Olemme arvioineet ja testanneet mm. myyntitapahtumien rekisteröimiseen ja kirjaamiseen, asiakastietojen ylläpitämiseen sekä hintamuutosten hyväksymiseen liittyviä sisäisiä kontroleja. ■ Olemme arvioineet konsernin luotonvalvontaprosessia ja perehtyneet siihen liittyvään ohjeistukseen ja muuhun dokumentaatioon sekä konsernitason tasolla että konsernin eri yhtiöissä. ■ Olemme arvioineet luottotappioriskin sekä kirjattujen luottotappiovarausten tasoa perustuen tietoihin konsernin myyntisaamisista ja asiakkaista.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen
(Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetieto 19)

■ Vaihto-omaisuuden arvo konsernin taseessa 31.12.2016 on yhteensä 304,3 miljoonaa euroa. ■ Konsernin myynti on kausiluonteista, minkä vuoksi sesongin päättyessä saattaa olla tarve tehdä arvonalentumiskirjauksia vaihto-omaisuudesta. ■ Konserniyhtiöissä on käytössä erilaisia varaston hallintaan liittyviä tietojärjestelmiä. Vaihto-omaisuuden kokonaisarvon laskentaan liittyy myös manuaalisia toimenpiteitä.	Olemme suorittaneet muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet: ■ Olemme arvioineet konsernin käyttämiä vaihto-omaisuuden arvostusmenetelmien yhdenmukaisuutta suhteessa konsernin soveltamiin tilinpäätösperiaatteisiin. ■ Olemme arvioineet vaihto-omaisuuden kirjanpitokäsittelyn käytäntöjä konsernitason tasolla ja erillisyyhtiöissä sekä arvioineet ja testanneet vaihto-omaisuuden hallintaan liittyviä kontrollitoimenpiteitä.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA
KESKEISET SEIKATKUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA
KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA**Valuuttakurssiriskit**
(Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet sekä liitetiedot 1 ja 29)

■ Konsernin myynnistä merkittävä osa tapahtuu Venäjällä, ja ruplan vaihtokurssi suhteessa euroon saattaa vaihdella merkittävästi. ■ Konserni on investoinut merkittävästi Venäjälle rakentamalla sinne tuotantolaitoksen. Konsernin venäläisillä yhtiöillä on merkittävä määrä omaa pääomaa, jonka euromääräiseen arvoon ruplan valuuttakurssikehityksellä saattaa olla merkittävä vaikutus.	Olemme suorittaneet muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet: ■ Olemme perehtyneet konsernin keskitettyyn rahoitustoimintoon ja talousjohdon käyttämiin menettelytapoihin valuuttakurssiriskien hallitsemiseksi. ■ Olemme arvioineet ulkomaanrahan määräraisten erien arvostamisen asianmukaisuutta tilinpäätöksessä.

Tuloverotukseen liittyvät kysymykset
(Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet sekä liitetiedot 10 ja 33)

■ Konsernissa on ollut verovuosiin 2007–2010 kohdistuva verotarkastus. Tarkastuksen perusteella emoyhtiölle on määrätty maksettavaksi merkittäviä jälkiveroja, jotka liittyvät pääasiassa Venäjän ja Suomen väliseen konsernin sisäisen kaupan siirtohinnoitteluun. Yhtiön käsityksen mukaan Suomen Verohallinnon lisäveroesitykset ovat perusteettomia. Verotarkastukseen liittyvät oikaisu- ja korjausprosessit ovat kesken ja voivat viedä useita vuosia. ■ Konsernin kokonaisveroaste on alhaisella tasolla pääasiassa Venäjällä saatavista verohuojennuksista johtuen.	Olemme suorittaneet muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet: ■ Olemme perehtyneet yhteistyössä KPMG:n veroasiantuntijoiden kanssa Verohallinnon lisäverotusta koskeviin päätöksiin ja sille annettuihin vastineisiin. Olemme myös arvioineet asiaa koskevien konsernin kirjausperiaatteiden asianmukaisuutta ja annetun tilinpäätösinformaation oikeellisuutta ja riittävyyttä. ■ Olemme perehtyneet Venäjän veroviranomaisten kanssa tehtyihin verohuojennuksia koskeviin sopimuksiin. Lisäksi olemme arvioineet konsernin soveltamien verohuojennuksia koskevien kirjausperiaatteiden asianmukaisuutta sekä asiaa koskevia tilinpäätöstietoja.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa
Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnitteleme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviin tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituvaa yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksen. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonne ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastuksessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme toimintakertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys tilinpäätöksen osoittamien jakokelpoisten varojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamamme tilikaudelta.

Helsinki 27. helmikuuta 2017

KPMG Oy Ab

Lasse Holopainen

KHT

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

I Johdanto

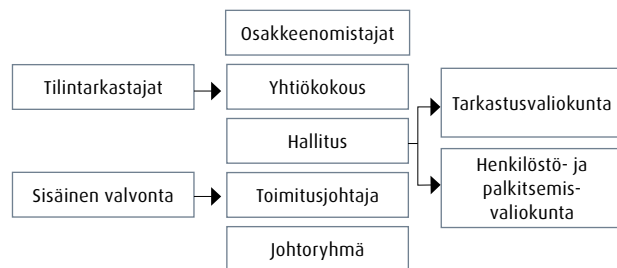
Nokian Renkaat Oyj (jäljempänä yhtiö) noudattaa 1.1.2016 voimaan tullutta suositusta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodista (Corporate Governance 2015) eikä yhtiöllä ole poikkeamia hallinnointikoodin suosituksista. Koodi on kokonaisuudessaan saatavilla internet-osoitteesta www.cgfinland.fi. Yhtiö noudattaa Suomen osakeyhtiölakia, Suomen arvopaperimarkkinalakia, tilintarkastus- ja kirjanpitolakia sekä EU-tasoisia säännöksiä, Nasdaq Helsingin sääntöjä ja Finanssivalvonnan määräyksiä ja ohjeita.

Yhtiö julkaisee selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä erillisenä dokumenttina sekä osana toimintakertomusta. Selvitys sisältää myös Palkka- ja palkkioselvityksen.

Yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmän perustana on yhtiökokouksen, yhtiöjärjestyksen, hallituksen sekä toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän, edellä mainitun lainsäädännön ja sääntelyn sekä konsernin toimintapolitiikkojen, ohjeistusten ja toimintatapojen muodostama kokonaisuus. Yhtiön hallitus on hyväksynyt selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Yhtiön tilintarkastajien mukaan selvitys ja siihen liittyvät kuvaukset raportointiin liittyvistä sisäisistä kontrolloista ja riskien hallinnasta vastaavat taloudellista raportointiprosessia. Selvitystä ei päivitetä tilikauden aikana, mutta ajantasaisia tietoja päivitetään yhtiön verkkosivuille www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/.

II Hallinnointia koskevat kuvaukset

Nokian Renkaiden hallintorakenne

Yhtiökokous ja yhtiöjärjestys

Yhtiössä ylintä päättäntävaltaa käyttää yhtiökokous, jonka tehtävät ja menettelytavat on määritelty osakeyhtiölaissa ja yhtiöjärjestyksessä. Varsinaisessa yhtiökokouksessa päätetään muun muassa yhtiön tilinpäätöksen vahvistamisesta, voitonjaosta sekä vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Varsinaisessa yhtiökokouksessa valitaan hallituksen jäsenet ja tilintarkastaja sekä päätetään heidän palkkioistaan. Yhtiökokouksessa voidaan myös päättää esimerkiksi yhtiöjärjestykseen tehtävistä muutoksista, osakeanneista, optio-oikeuksien antamisesta ja omien osakkeiden hankkimisesta.

Ylimääräinen yhtiökokous kutsutaan koolle, kun hallitus katsoo sen aiheelliseksi tai jos tilintarkastaja tai osakkeenomistajat, joilla on yhteensä vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista, vaativat sitä kirjallisesti tietyn asian käsittelyä varten.

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain toukokuun loppuun mennessä, yhtiön hallituksen määräämänä päivänä joko yhtiön kotipaikassa tai Tampereen tai Helsingin kaupungissa. Yhtiöjärjestyksen mukaan kutsu yhtiökokoukseen on julkaistava yhdessä valtakunnallisessa ja yhdessä Tampereen seudulla ilmestyvässä päivälehdessä. Tämän lisäksi yhtiö julkaisee yhtiökokouskutsun pörssitiedotteena sekä kotisivuillaan internetissä. Kutsussa kerrotaan kokouksessa käsiteltävät asiat. Hallituksen ehdotukset kokoukselle ovat nähtävillä yhtiön verkkosivuilla ennen kokousta.

Yhtiön yhtiöjärjestys on nähtävillä yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/.

Vuoden 2016 varsinainen yhtiökokous pidettiin 12.4.2016 Tampere-talossa Tampereella. Kokous vahvisti konsernitiilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tilivuodelta 2015. Kaikki yhtiökokoukseen liittyvät asiakirjat löytyvät yhtiön internetsivuilta www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/.

Vuoden 2017 varsinainen yhtiökokous pidetään Tampereella 10.4.2017 klo 16.

Osakkeenomistajan oikeudet

Osakkeenomistajalla on lain mukaan oikeus saada yhtiökokoukselle kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

Osakkeenomistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen, jos hänet on merkitty osakkeenomistajaksi yhtiön osakasluetteloon 8 päivää ennen yhtiökokousta (täsmäytyspäivä). Osakkeenomistaja voi myös valtuuttaa asiamiehen toimimaan puolestaan yhtiökokouksessa.

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja voidaan merkitä tilapäisesti osakasluetteloon yhtiökokoukseen osallistumista varten.

Yhtiökokouksessa osakkeenomistaja saa äänestää täsmäytyspäivänä omistamiensa osakkeiden koko äänimäärällä. Osakkeenomistajalla on kyselyoikeus sellaisen asian osalta, joka on yhtiökokouksen asialistalla. Osakkeenomistajalla on myös oikeus tehdä päätösehdotuksia yhtiökokoukselle kuuluissa ja asialistalla olevissa asioissa.

Hallituksen toiminta

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä osakeyhtiölain ja muun säännösten mukaisesti. Hallituksella on yleistoimivalta niissä yhtiötä koskevissa asioissa, jotka eivät lainsäädännön tai yhtiöjärjestyksen mukaan kuulu yhtiön muille toimielimille. Hallituksen toimintaperiaatteet ja keskeiset tehtävät on määritelty osakeyhtiölaissa, yhtiöjärjestyksessä ja hallituksen työjärjestyksessä. Näistä keskeisimpiä ovat:

- konsernitiilinpäätös, puolivuotiskatsaus ja osavuositarkastukset
- yhtiökokoukselle esitettävät asiat
- toimitusjohtajan nimittäminen ja erottaminen
- taloudellisen valvonnan järjestäminen.

Lisäksi hallitus käsittelee ja päättää kokouksissaan konsernin kannalta taloudellisesti, liiketoiminnallisesti tai periaatteellisesti merkittävistä asioista, joihin kuuluvat muun muassa:

- konserni- ja tulosyksikköstrategiat
- konsernin toiminta-, budjetti- ja investointisuunnitelmat
- konsernin riskienhallinta- ja raportointimenettelyt
- konsernirakennetta ja -organisaatiota koskevat päätökset
- merkittävät yksittäiset investoinnit, yritysostot, myynnit tai yritysjärjestelyt
- konsernin vakuutus- ja rahoituspolitiikat
- konsernin johdon palkitsemis- ja kannustinjärjestelmät
- hallituksen valiokuntien nimittäminen sekä
- toimitusjohtajan toiminnan seuraaminen ja arvioiminen.

Yhtiöllä on erillinen tarkastusvaliokunta sekä henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta.

Nokian Renkaiden toimitusjohtaja huolehtii siitä, että hallituksen jäsenillä on tarpeelliset ja riittävät tiedot yhtiön toiminnasta.

Hallitus arvioi toimintaansa ja työskentelytapojaan tekemällä itsearvioinnin kerran vuodessa. Hallituksen jäsen ei osallistu sellaisen päätöksen tekemiseen, jonka osalta hänen on lain mukaan jäätävä itsensä eturistiriidan vuoksi.

Hallituksen kokoonpano

Nokian Renkaiden yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu vähintään kolme ja enintään kahdeksan jäsentä. Hallituksen jäsenten lukumäärän ja hallituksen kokoonpanon on mahdollistettava hallituksen tehtävien tehokas hoitaminen ottaen huomioon yhtiön toiminnan asettamat vaatimukset ja yhtiön kehitysvaihe. Hallituksen jäseniksi valittavalla on oltava tehtävän edellyttämä pätevyys ja mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen. Hallitukseen kuuluu vähintään kaksi molempien sukupuolien edustajaa. Hallituskokoonpanoa koskevan ehdotuksen yhtiökokoukselle valmistelee Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta. Hallituksessa tulee olla vähintään kaksi kummankin sukupuolen edustajaa. Nykyisessä hallituksessa tavoite on saavutettu. Hallituksen valintaa ja monimuotoisuutta koskevat periaatteet ovat nähtävillä yhtiön internetsivuilla www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/.

Hallituksen jäsenet valitsee varsinainen yhtiökokous yhden vuoden mittaiseksi toimikaudeksi, joka alkaa valinnan suorittaneen yhtiökokouksen päätyttyä ja päättyy seuraavan yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan. Varsinainen yhtiökokous päättää myös hallituksen jäsenten palkkioista.

Hallitus päättää vuosittain järjestäytymiskokouksessaan valiokunnista ja niiden puheenjohtajista ja jäsenistä. Vuonna 2016 toimivat henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta sekä tarkastusvaliokunta.

Hallituksen kokoukset pidetään pääsääntöisesti Helsingissä. Hallitus vieraillee myös konsernin pääyksiköissä ja pitää kokouksensa siellä. Tarvittaessa järjestetään myös puhelinkokouksia. Talousjohtaja ja muut konsernin johtoryhmän jäsenet sekä sisäinen tarkastaja osallistuvat hallituksen kokouksiin tarpeen mukaan. Tilintarkastaja osallistuu vuosittain tilinpäätöstä ja tilintarkastussuunnitelmaa käsitteleviin kokouksiin. Yhtiön lakiasiaintoimintajohdaja toimii hallituksen sihteerinä.

Hallituksen jäsenten tiedot

Yhtiökokouksessa 12.4.2016 hallitukseen valittiin 7 jäsentä. Jäsenistä valittiin uudelleen Petteri Walldén, Hille Korhonen, Tapio Kuula, Raimo Lind ja Inka Mero. Uusina jäseninä valittiin Heikki Allonen ja Veronica Lindholm. 12.4.2016 saakka hallitukseen kuului edellä mainitun kokoonpanon lisäksi Hannu Penttilä.

Petteri Walldén, hallituksen puheenjohtaja (s. 1948)

Hallituksen jäsen vuodesta 2005. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen.
Koulutus: diplomi-insinööri.

Keskeinen työkokemus:

2007–2010 Alteams Oy, toimitusjohtaja;
2001–2005 Onninen Oy, toimitusjohtaja;
1996–2001 Ensto Oy, toimitusjohtaja;
1990–1996 Nokia Kaapeli Oy, toimitusjohtaja;
1987–1990 Sako Oy, toimitusjohtaja.

Keskeisimmät luottamustehtävät:

Hallituksen puheenjohtaja: Savonlinnan Oopperajuhlat
Hallituksen varapuheenjohtaja: Tikkurila Oyj
Hallituksen jäsen: Efla Oy, Kuusakoski Group Oy ja Staffpoint Holding Oy.

Heikki Allonen (s. 1954)

Hallituksen jäsen vuodesta 2016. Tarkastusvaliokunnan jäsen.

Koulutus: diplomi-insinööri.

Keskeinen työkokemus:

2008–2016 Patria Oyj, toimitusjohtaja;
2004–2008 Fiskars Oyj, toimitusjohtaja;
2001–2004 SRV Oyj, toimitusjohtaja;
1992–2001 Wärtsilä Oy (Metra Oy Ab), johtokunnan jäsen;
1991–1992 Metra Oy Ab, kehitysjohtaja;
1986–1991 Oy Lohja Ab, yritysuunnittelujohtaja / apulaisjohtaja.

Keskeisimmät luottamustehtävät:

Hallituksen varapuheenjohtaja: VR Group Oy
Hallituksen jäsen ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja: Detection Technology Oyj
Hallituksen jäsen: Nammo AS
Hallintoneuvoston jäsen: Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen

Hille Korhonen (s. 1961)

Hallituksen jäsen vuodesta 2006. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen.

Päätoimi: toimitusjohtaja, Alko Oy

Koulutus: tekniikan lisensiaatti.

Keskeinen työkokemus:

2008–2012 Fiskars Oyj Abp, tuotanto-, hankinta- ja logistiikkajohtaja;
2003–2007 Iittala, Group Director, Operations;
1996–2003 Nokia Oyj, logistiikan johtotehtävät;
1993–1996 Outokumpu Copper, päällikkö, logistiikka ja markkinoinnin kehitys.

Keskeisimmät luottamustehtävät:

Hallituksen jäsen: Kaupan Liitto ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen

Tapio Kuula (s. 1957)

Hallituksen jäsen vuodesta 2015. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja.

Koulutus: taloustieteiden maisteri, diplomi-insinööri, ekonomi. tekniikan kunniatohtori (Lappeenrannan teknillinen yliopisto).

Keskeinen työkokemus:

2009–2015 Fortum Oyj, toimitusjohtaja;
2000–2009 Fortum Power and Heat Oy, toimitusjohtaja;
2005–2009 Fortum Oyj, johtaja;
2000–2005 Fortum Oyj, Sähkö ja lämpö -sektorin johtaja;
1999–2000 Fortum Power and Heat Oy, varatoimitusjohtaja;
1997–1998 Imatran Voima Oy, johtaja, johtokunnan ja hallituksen jäsen;
1996–1997 Imatran Voima Oy, verkkoliiketoiminnan johtaja;
1995–1996 Länsivoima Oyj, varatoimitusjohtaja;
1993–1996 Jyllinkosken Sähkö Oyj, toimitusjohtaja;
1989–1993 Koillis-Pohjan Sähkö Oy, toimitusjohtaja;
1988–1989 Seinäjoen kaupungin energialaitos, toimitusjohtaja;
1986–1988 Stuart Edgar Ltd. (G A Serlachius) Englanti, System Development Manager;
1984–1986 G A Serlachius, järjestelmäkehittäjä;
1980–1984 Koillis-Pohjan Sähkö Oy; tutkimuspäällikkö.
Keskeisimmät luottamustehtävät:
Co-chairman: Northern Dimension Business Council
Hallituksen jäsen: Fortum Oyj

Raimo Lind (s. 1953)

Hallituksen jäsen vuodesta 2014. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja.

Koulutus: kauppatieteiden maisteri.

Keskeinen työkokemus:

2005–2013 Wärtsilä Oyj Abp, CFO, varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen;
1998–2004 Wärtsilä Oyj Abp, CFO;
1992–1997 Tamrock, Coal liiketoiminnan johtaja, huoltoliiketoiminnan johtaja, CFO;
1990–1991 Scantrailer Ajoneuvoteollisuus Oy, toimitusjohtaja;
1976–1989 Wärtsilä Oyj Abp, huollon apulaisjohtaja; Wärtsilä Singapore Ltd, toimitusjohtaja; Wärtsilä Diesel -divisioona, talousjohtaja.
Keskeisimmät luottamustehtävät:
Hallituksen puheenjohtaja: Elisa Oyj, Evac Group Oy, Nest Capital
Hallituksen jäsen: HiQ AB

Veronica Lindholm (s. 1970)

Hallituksen jäsen vuodesta 2016.

Koulutus: kauppatieteiden maisteri.

Päätoimi: Finnkino Oy, toimitusjohtaja

Keskeinen työkokemus:

2015– Finnkino Oy, toimitusjohtaja;

2013–2015 Mondelez Finland, toimitusjohtaja;

2009–2013 Walt Disney Company Nordic, VP, Chief Marketing Officer;

2008–2009 Walt Disney Studios, Head of Digital Distribution EMEA;

2000–2008 Walt Disney International Nordic, Marketing Director.

Keskeisimmät luottamustehtävät:

Hallituksen puheenjohtaja: Forum Cinemas SIA ja Forum Cinemas UAB

Hallituksen jäsen: PALTA ja Suomen Filmikamari

Hallintoneuvoston jäsen: Forum Cinemas AS

Inka Mero (s. 1976)

Hallituksen jäsen vuodesta 2014. Tarkastusvaliokunnan jäsen.

Päätoimi: Perustajajäsen ja puheenjohtaja, Pivot5 Oy

Koulutus: kauppatieteiden maisteri.

Keskeinen työkokemus:

2016– Pivot5 Oy, perustajajäsen ja puheenjohtaja;

2008– KoppiCatch Oy, perustajajäsen ja puheenjohtaja;

2006–2008 Playforia Oy, toimitusjohtaja;

2005–2006 Nokia Oyj, johtaja;

2001–2005 Digia Oyj, johtaja, myynti ja markkinointi;

1996–2001 Sonera Oyj, liiketoiminnan kehitys- ja investointipäällikkö.

Keskeisimmät luottamustehtävät:

Hallituksen puheenjohtaja: IndoorAtlas Oy, KoppiCatch Oy ja Pivot5 Oy

Hallituksen jäsen: Fiskars Oyj, KMX Holding Oy, StartupSauna Säätiö ja YIT Oyj

Hannu Penttilä (s. 1953)

Hallituksen jäsen 24.3.1999–12.4.2016.

Koulutus: varatuomari.

Keskeinen työkokemus:

2001–2014 Stockmann Oyj Abp, toimitusjohtaja;

1994–2001 Stockmann Oyj Abp, varatoimitusjohtaja;

1992–2001 Stockmann Oyj Abp, tavarataloryhmän johtaja;

1986–1991 Stockmann Oyj Abp, Helsingin tavaratalon johtaja;

1985–1986 Stockmann Oyj Abp, Tapiolan tavaratalon päällikkö;

1978–1984 Stockmann Oyj Abp, yhtiön lakimies;

1976–1978 Työvoimaministeriö, tarkastaja, nuorempi hallitussihteeri.

Hallituksen jäsenten riippumattomuus

Hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallitusjäsenten Nokian Renkaat -omistukset

Yhtiön nykyisen hallituksen jäsenten ja heidän lähipiirinsä Nokian Renkaat -omistukset	Osakkeita, kpl
Petteri Walldén, puheenjohtaja	18 456
Heikki Allonen, jäsen	663
Hille Korhonen, jäsen	7 927
Tapio Kuula, jäsen	6 359
Raimo Lind, jäsen	2 056
Veronica Lindholm, jäsen	663
Inka Mero, jäsen	2 056
	38 180

Hallitusjäsenten osallistuminen kokouksiin

Hallitus kokoontui vuonna 2016 yhteensä 14 kertaa.

Yhtiön hallituksen jäsenten osallistuminen kokouksiin 2016	Osallistuminen/kokoukset
Petteri Walldén, puheenjohtaja	14/14
Heikki Allonen, jäsen (12.4.2016 lähtien)	7/7
Hille Korhonen, jäsen	14/14
Tapio Kuula, jäsen	13/14
Raimo Lind, jäsen	14/14
Veronica Lindholm, jäsen (12.4.2016 lähtien)	6/7
Inka Mero, jäsen	13/14
Hannu Penttilä, jäsen (12.4.2016 saakka)	7/7

Hallituksen valiokunnat

Hallitus asettaa valiokunnat vuosittain järjestäytymiskokouksessaan, joka pidetään yhtiökokouksen jälkeen. Hallitus valitsee keskuudestaan valiokunnan jäsenet ja valiokunnan puheenjohtajan. Valiokunnassa on oltava vähintään kolme jäsentä, joilla on oltava valiokunnan tehtävien edellyttämä asiantuntemus ja kokemus. Tarkastusvaliokunnan jäsenten on oltava riippumattomia yhtiöstä ja vähintään yhden jäsenen on oltava riippumaton merkittävistä

osakkeenomistajista. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenistä enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia. Toimitusjohtaja tai yhtiön muuhun johtoon kuuluva henkilö ei saa olla henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen.

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta

Valiokunta valmistelee hallituksen ehdotuksen yhtiökokoukselle yhtiön hallitukseen valittavista jäsenistä ja heille maksettavista palkkioista. Tämän lisäksi valiokunta valmistelee hallitukselle ehdotuksen yhtiön toimitusjohtajasta ja hänelle maksettavasta palkasta ja palkkioista. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta tekee hallitukselle ehdotuksen myös henkilöstöä koskevien optio-ohjelmien ja osakepalkkiojärjestelmän allokatioista ja niiden perusteista sekä muista kannustepalkkioista. Valiokunnalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee päätöksensä kollektiivisesti ja on vastuussa valiokunnalle osoittamiensa tehtävien hoitamisesta.

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokuntaan kuuluivat vuonna 2016 Petteri Walldén (puheenjohtaja 12.4.2016 saakka), Hille Korhonen, Tapio Kuula (puheenjohtaja 12.4.2016 lähtien) ja Hannu Penttilä (12.4.2016 saakka).

Valiokunta kokoontui kuusi kertaa.

Kaikki jäsenet ovat riippumattomia sekä yhtiöstä että yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta sille kuuluvan valvontatehtävän hoitamisessa ja raportoi toiminnastaan hallitukselle. Valiokunnalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee päätöksensä kollektiivisesti ja on vastuussa valiokunnalle osoittamiensa tehtävien hoitamisesta.

Hallituksen määrittämän työjärjestyksen mukaisesti valiokunnan tehtävänä on valvoa, että yhtiön kirjanpito, taloushallinto, rahoitus, sisäinen tarkastus, tilitarkastus sekä riskien hallinta on asianmukaisesti järjestetty. Valiokunta seuraa tilinpäätösraportoinnin prosessia ja merkittäviä muutoksia kirjausperiaatteissa sekä taseeseen arvosetuissa erissä. Tämän lisäksi valiokunta käsittelee yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavaan selvitykseen sisältyvää kuvausta taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä. Valiokunta seuraa tilinpäätöksen ja konsernitalinpäätöksen lakisäätteistä tilintarkastusta sekä arvioi lakisäätteen tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta. Valiokunta valmistelee tilintarkastajan valintaa koskevan päätösehdotuksen.

Tarkastusvaliokuntaan kuuluivat vuonna 2016 Raimo Lind (puheenjohtaja), Inka Mero, Heikki Allonen (12.4.2016 alkaen) ja Tapio Kuula (12.4.2016 saakka). Yhtiön päävastuullinen tilitarkastaja osallistuu valiokunnan kokouksiin.

Valiokunta kokoontui viisi kertaa vuonna 2016.

Kaikki jäsenet ovat riippumattomia sekä yhtiöstä että yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Yhtiön hallituksen jäsenten osallistuminen valiokuntien kokouksiin 2016

	Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta	Tarkastusvaliokunta
Petteri Walldén	6/6	
Heikki Allonen (12.4.2016 alkaen)		4/4
Hille Korhonen	6/6	
Tapio Kuula	3/3	1/1
Raimo Lind		5/5
Inka Mero		5/5
Hannu Penttilä (12.4.2016 saakka)	3/3	

Toimitusjohtaja ja hänen tehtävänsä

Toimitusjohtaja johtaa konsernin liiketoimintaa sekä hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten sekä osakeyhtiölain mukaisesti. Hän saa ryhtyä yhtiön toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen epätavallisiin tai laajakantoisiin toimiin vain hallituksen valtuuttamana. Toimitusjohtaja vastaa yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä. Toimitusjohtajan valitsee yhtiön hallitus. Diplomi-insinööri Ari Lehtoranta toimi yhtiön toimitusjohtajana 31.12.2016 saakka.

Ari Lehtoranta (s. 1963)

Koulutus: Diplomi-insinööri, sähkötekniikka

Asema: toimitusjohtaja 1.9.2014–31.12.2016

Keskeinen työkokemus: 2010–31.8.2014 Johtaja, Keski- ja Pohjois-Euroopan liiketoiminta, Kone Oy;

2008–2010 Johtaja, Suurprojekti-toiminta, Kone Oyj;

2005–2008 Johtaja, Radio Access -liiketoiminta, Nokia Siemens Networks;

2003–2005 Johtaja, Operatiivinen henkilöstöhallinto, Nokia Oyj; 1999–2003 Johtaja eri yksiköissä: Broadband Division, Systems Integration, Asiakaspalvelu (Eurooppa), Nokia Networks; 1985–1999 Useita tehtäviä Nokia Oyj:ssä, mm. Italian maajohtajuus, Nokia Telecommunications.

Keskeisimmät luottamustehtävät:

Hallituksen puheenjohtaja: Kumiteollisuus ry

Hallituksen varapuheenjohtaja: Kemianteollisuus ry

Hallituksen jäsen: East Office of Finnish Industries

Hallituseuvoston jäsen: Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen

Muu johto

Konsernin johtoryhmän tehtävänä on avustaa toimitusjohtajaa yhtiön strategian valmistelussa ja operatiivisessa johtamisessa sekä käsitellä asioita, joihin liittyy merkittäviä taloudellisia tai muita vaikutuksia mm. yritysjärjestelyjä ja organisaatiomuutoksia. Konsernin kokouskäytännön mukaisesti ns. Management Workshop kokoontuu kerran kuukaudessa. Kokouksiin osallistuvat toimitusjohtajan lisäksi tulosityksikkö- ja palvelufunktiijohto, Venäjän toiminnoista vastaava johtaja sekä sisäinen tarkastaja (CAE). Tarkemmat tiedot konsernin johtoryhmästä esitetään www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/hallinto-ja-ohjausjarjestelma/konsernin-johtoryhma/.

Toimitusjohtajan ja hänen lähipiirinsä Nokian Renkaat -omistukset ja optio-omistukset 31.12.2016	Osakkeita	Optiojärjestelmä 2013 2013A	Optiojärjestelmä 2013 2013B	Optiojärjestelmä 2013 2013C
Ari Lehtoranta, toimitusjohtaja	25 882	-	-	60 000
Yhtiön johtoryhmän jäsenten ja heidän lähipiirinsä Nokian Renkaat -omistukset ja optio-omistukset 31.12.2016	Osakkeita	Optiojärjestelmä 2013 2013A	Optiojärjestelmä 2013 2013B	Optiojärjestelmä 2013 2013C
Esa Eronen, johtaja, Hankinta, tuotanto ja toimitusketjun hallinta	5 424	-	15 000	15 000
Teppo Huovila, johtaja, Laatu, vastuullisuus ja ICT	4 779	-	6 700	6 700
Anna Hyvönen, johtaja, Vianor ja partner-jakelu	-	-	6 700	6 700
Tarja Kaipio, Henkilöstöjohtaja	-	-	-	3 400
Anne Leskelä, Talousjohtaja ja IR	5 772	-	20 000	20 000
Andrei Pantioukhov, johtaja, Venäjän toiminnot ¹⁾	14 472	15 000	20 000	30 000
Juha Pirhonen, johtaja, Tutkimus ja kehitys	1 077	-	19 200	15 325
Manu Salmi, johtaja, Nokian Raskaat Renkaat Oy	2 886	-	15 000	15 000
Pontus Stenberg, Myyntijohtaja	2 624	-	15 000	15 000
Timo Tervolin, johtaja, Strategia ja yrityskaupat	-	-	-	10 000
Antti-Jussi Tähtinen, Markkinointi- ja viestintäjohtaja	1 886	3 000	10 000	10 000
Alexej von Bagh, Prosessinkehitysjohtaja	6 165	-	20 000	15 000

¹⁾ Yhtiön väliaikainen toimitusjohtaja 1.1.2017 lähtien

III Kuvaukset sisäisen valvonnan menettelytavoista ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä

Sisäinen valvonta

Konsernin sisäisen valvonnan järjestelmien tarkoituksena on varmistaa, että yhtiön julkaisemat taloudelliset raportit antavat olennaisesti oikeat tiedot konsernin taloudellisesta tilasta. Konsernissa on määritelty alla mainituille toiminnan keskeisille yksiköille konsernin laajuisesti noudatettavat ohjeet ja toimintapolitiikat, joiden tarkoituksena on varmistaa, että yhtiön toiminta on tehokasta ja tuloksellista.

Konsernin liiketoiminnot koostuvat kahdesta kokonaisuudesta; valmistustoiminnasta ja rengasketjusta. Valmistustoiminta on jaettu liiketoimintayksiköihin, joita ovat Henkilöautonrenkaat, Raskaat Renkaat (Raskaat Renkaat eriytettiin omaksi yhtiökseen 1.1.2006 alkaen) sekä Muu liiketoiminta. Yksiköt vastaavat liiketoiminta-alueittensa toiminnasta, sen tuloksesta, riskienhallinnasta, taseesta ja investoinneista eri palvelufunktioiden tukemana. Konserniin kuuluvat myyntiyhtiöt ovat osa myyntifunktiota, ja ne toimivat tuotteiden jakelukanavana paikalliselle markkina-alueelle. Rengasketju on organisoitu omaksi alakonsernikseen. Alakonsernin emoyhtiö on Vianor Holding Oy, josta emoyhtiö Nokian Renkaat Oyj omistaa 100 %. Alakonserniin kuuluvat eri maissa toimivat rengasliikkeet.

Yhtiön tytäryhtiöiden toiminnan operatiivisesta johtamisesta vastaa kunkin tytäryhtiön toimitusjohtaja. Myyntiyhtiöiden toimitusjohtajat raportoivat konsernin myyntijohtajalle, ja Vianorin yhtiöiden toimitusjohtajat raportoivat Vianor-yksikön johtajalle.

Sisäisen valvonnan toimivuudesta vastaa hallitus, sitä ohjaa johto ja toteuttaa koko organisaatio. Sisäinen valvonta ei ole erillinen toiminto vaan kiinteä osa kaikkea toimintaa ja se toimii konsernin kaikilla tasoilla. Päävastuu valvonnasta on operatiivisella johdolla. Jokainen esimies on velvollinen järjestämään vastuullaan olevassa toiminnassa riittävän valvonnan ja seuraamaan sen toimivuutta jatkuvasti. Talousjohtaja vastaa taloushallinnon ja raportoinnin prosessin sekä niiden sisäisen valvonnan järjestämisestä. Konsernin sisäisen ja ulkoisen laskennan vastuut on keskitetty emoyhtiön talousfunktioon, joka vastaa liiketoiminta-alueiden talousinformaation tuottamisesta ja sen oikeellisuudesta.

Konsernitilinpäätöksen (IFRS) laatimisprosessi, valvontatoimenpiteet sekä raportointiprosessiin liittyvät toimenkuvat ja vastualueet on määritelty. Yhtiön talousosasto tuottaa konsernita-

son ja liiketoiminta-alueiden konsolidoinnit ja informaation. Kukin konsernin juridinen yhtiö tuottaa yhtiön talousosaston valvonnassa oman informaationsa laadittuja ohjeita ja paikallista lainsäädäntöä noudattaen. Konsernin ja liiketoimintayksiköiden liikevaihtoa ja tulosta analysoidaan ja konsernin tulosta verrataan johdon näkemukseen liiketoiminnan kehittymisestä ja operatiivisista järjestelmistä saatuun tietoon. Tilinpäätösstandardien tulkinta ja soveltaminen on keskitetty konsernin emoyhtiön talousfunktioon, joka myös valvoo näiden standardien noudattamista.

Tehokas sisäisen valvonnan järjestelmä vaatii riittävää, oikea-aikaista ja luotettavaa tietoa, jotta johto pystyy seuraamaan tavoitteiden saavuttamista ja valvonnan toimivuutta. Tämä kattaa sekä taloudellisen että muun informaation, tietojärjestelmien kautta saatavan tiedon sekä muuten sisäisesti ja ulkoisesti välitettävän tiedon. Taloushallinnon ohjeistus ja muu ohjeistus on jaettu intranetissä niitä tarvitseville, ja henkilöstölle järjestetään tarvittaessa koulutusta ohjeistukseen liittyen. Kommunikointi liiketoimintayksiköiden kanssa on jatkuvaa. Yhtiön tulosta seurataan sisäisesti kuukausiraportoinnilla, jota täydennetään rullaavilla ennusteilla. Tuloksesta tiedotetaan henkilöstölle välittömästi virallisten pörsstitiedotteiden julkaisemisen jälkeen.

Viestintä

Nokian Renkaiden sijoittajasuhteiden tavoitteena on välittää osakemarkkinoille säännöllisesti ja johdonmukaisesti olennaista, oikeaa, riittävää ja ajantasaista tietoa Nokian Renkaiden osakkeen arvomäärityksen perustaksi. Periaatteina ovat tasapuolisuus, avoimuus, täsmällisyys ja hyvä palvelu.

Riskienhallinta

Konsernissa on hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka, joka tukee strategisten tavoitteiden saavuttamista ja varmistaa liiketoiminnan jatkuvuutta. Konsernin riskienhallintapolitiikka keskittyy sekä liiketoiminnan mahdollisuuksiin liittyvien riskien että konsernin tavoitteiden saavuttamista uhkaavien riskien hallintaan muutuvassa toimintaympäristössä.

Riskit on luokiteltu strategisiin, toiminnallisiin, rahoituskellisiin ja vahinkoriskeihin. Strategiset liiketoimintariskit liittyvät asiakassuhteisiin, kilpailijoiden toimintaan, poliittisiin riskeihin, maariskeihin, brändiin, tuotekehitykseen sekä investointeihin. Toiminnalliset riskit liittyvät joko puutteisiin tai virheisiin yhtiön prosesseissa, henkilöstön toiminnassa tai järjestelmissä, tai ulkoisiin tapahtu-

miin, kuten esimerkiksi lainsäädäntöön, oikeusjärjestelmän tai viranomaisten ennalta arvaamattomiin päätöksiin tai raaka-ainehintojen muutoksiin. Rahoitusriskit (liitetieto 29) liittyvät korko- ja valuuttamarkkinoiden liikkeisiin, jälleenrahoitukseen sekä vasta- ja saatavariskeihin. Vahinkorismit voivat aiheuttaa tapaturmia, omaisuusvahinkoja, tuotantokatkoja, ympäristövaikutuksia tai korvausvelvoitteita.

Nokian Renkaiden toimintaan kohdistuvia merkittävimpiä riskejä ovat Venäjän liiketoimintaympäristöön liittyvät maarismit, maieriskit, veroriskit (erityisesti Suomessa), tuotteisiin ja tuotekehitykseen liittyvät riskit, tuotannon keskeytysriskit, valuutta- ja saatavariskit sekä yhtiön ohjausjärjestelmään, tietoturvaan ja tietohallintoon kohdistuvat riskit. Yrityksen tuotestrategiasta johtuen myös markkinointiin ja logistiikkaan liittyvät keskeytysriskit voivat olla merkittäviä erityisesti sesonkimyyntin osalta. Vuonna 2016 tehdystä riskianalysissä kiinnitettiin huomiota erityisesti yhteiskuntavastuuriskeihin, joista merkittävimiksi nousivat maineeseen ja tuotteen laatuun liittyvät riskit.

Riskienhallinnan prosessissa riskit pyritään tunnistamaan ja arvioimaan, jonka jälkeen suunnitellaan ja toteutetaan käytännössä toimenpiteet kunkin riskin osalta. Toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi riskin välttäminen, pienentäminen eri keinoin tai riskin siirtäminen vakuutuksin tai sopimuksin. Valvontatoiminoilla tai -toimenpiteillä tarkoitetaan varmistavia ja varmentavia menettelyjä, joilla pienennetään riskejä ja varmistetaan riskienhallintatoimenpiteiden suorittaminen.

Riskienhallinnassa ei ole omaa erillistä organisaatiota, vaan sen vastuut noudattavat muun liiketoiminnan ja organisaation mukaista vastuujakoa. Yhtiön hallitus käsittelee merkittävimpiä riskejä ja niihin liittyviä toimenpiteitä vuosittain strategiaproessin yhteydessä.

IV Muut annettava tiedot

Sisäinen tarkastus

Konsernin sisäinen tarkastus arvioi ja tarkastaa riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja hallintoprosessin tehokkuutta. Sisäinen tarkastus on itsenäinen ja objektiivinen toiminto, jonka tavoitteena on auttaa organisaatiota saavuttamaan tavoitteensa. Konsernin sisäisen tarkastuksen toimintoa johtaa hallituksen ja toimitusjohtajan alaisuudessa toimiva sisäinen tarkastaja (CAE). Konsernin tarkastustoiminto on suunniteltu toteutettavaksi sisäisen tarkastuksen

ammattistandardien mukaisesti. Ulkopuolinen arvioija suoritti konsernin sisäisen tarkastuksen arvioinnin keväällä 2015. Sisäinen tarkastuksen painopistealueet hyväksytään vuosittain hallituksessa. Sisäinen tarkastaja raportoi havainnoistaan ja sovitusta kehitystoimenpiteistä tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle.

Vuonna 2016 sisäinen tarkastus keskittyi arvioimaan mm. eräiden maayhtiöiden toimintaa ja riskejä, hallinnon järjestelyjä ja riskienhallinnan järjestelyjä ja ohjeistusta, yritys- ja tietoturvallisuusasioita sekä eräitä väärinkäytösriskejä ja tapauksia, ml. oikeudessa vireillä ollut aiempina vuosina tapahtunut merkittävä yrityssalaisuusrikos, jossa Nokian Renkaat on asianomistaja. Vianorin sisäinen tarkastus, joka keskittyy myyntipisteiden ohjaamiseen ja toimintojärjestelmän mukaisen toiminnan varmistamiseen, raportoi konsernin sisäiselle tarkastajalle ja maajohtajille.

Lähipiiritransaktioita koskeva päätöksenteko

Yhtiö arvioi ja seuraa lähipiirinsä kanssa tehtäviä liiketoimia ja ylläpitää luetteloa sen lähipiiriin kuuluvista osapuolista. Yhtiö on ohjeistanut menettelytavat, joita noudatetaan lähipiiriliiketoimissa. Pääsääntöisesti liiketoimet lähipiirin kanssa on kielletty, mutta mikäli liiketoimia ei voida välttää, ohjeen mukaisesti asiasta raportoidaan lähimmälle esimiehelle. Mikäli liiketoimen rahallinen arvo on merkittävä, se raportoidaan yhtiön lakiasiainjohtajalle ja sisäiselle tarkastajalle.

Yhtiöllä on vain normaaliin liiketoimintaan kuuluvia lähipiiriliiketoimia, joista annetaan tiedot toimintakertomuksessa ja tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Sisäpiiriasiat

Yhtiö noudattaa Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Tämän lisäksi yhtiö on laatinut hallituksen hyväksymän sisäpiiriohjeen.

Yhtiön pysyviksi sisäpiiriläisiksi on määritelty hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, kaikki yhtiön johtoryhmään kuuluvat henkilöt, hallituksen sihteeri ja sisäinen tarkastaja. Luetteloa pysyvään sisäpiiriin kuuluvista henkilöistä ylläpidetään Euroclear Finland Oy:n sähköisessä järjestelmässä. Yhtiön pysyvään sisäpiiriin kuuluvien katsotaan olevan tietoisia kaikista hankkeista.

Lisäksi yhtiö laatii erillisen luettelon johtotehtävissä toimivista henkilöistä ja heidän lähipiiriinsä kulloinkin kuuluvista henkilöistä. Yhtiössä markkinoiden väärinkäyttöasetuksen mukaisia johtotehtävissä toimivia henkilöitä ovat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, liiketoimintayksiköiden johtajat, talousjohtaja, Venäjän maajohtaja

sekä henkilöautonrenkas-yksikön myyntijohtaja ja tuotantojohtaja.

Yhtiö pitää hankekohtaista sisäpiiriluetteloa henkilöistä, joilla on sisäpiiritietoa yksittäisestä hankkeesta mukaan lukien ulkopuoliset neuvonantajat. Yhtiö ylläpitää hankekohtaista sisäpiiriluetteloa joko yhtiössä manuaalisesti tai Euroclear Finland Oy:n sähköisessä järjestelmässä.

Yhtiön sisäpiirivastaavana toimii yhtiön lakiasiainjohtaja. Sisäpiiriluettelon hoitajana toimii talousjohtajan assistentti. Kaupankäyntirajoituksen sekä liiketoimien ilmoitus- ja julkistamisvelvollisuuden hoitamisesta vastaa lakiasiainjohtaja. Talousjohtaja toimii sekä lakiasiainjohtajan että talousjohtajan assistentin varahenkilönä sisäpiiriasioissa.

Sisäpiirivastaava valvoo pysyvien sisäpiiriläisten ja johtotehtävissä toimivien sekä heidän lähipiirinsä kaupankäyntiä ja ilmoitusvelvollisuutta. Sisäpiirivastaava tarkistuttaa johtotehtävissä toimivilta sekä heidän lähipiiriläisiltään ilmoitettavat tiedot vähintään kerran vuodessa.

Yhtiön johtotehtävissä toimiva henkilö ja yhtiön pysyvä sisäpiiriläinen ei saa käydä kauppaa yhtiön rahoitusvälineillä 30 vuorokautta ennen yhtiön tilinpäätöstiedotteen, puolivuotiskatsauksen tai osavuosikatsauksen julkistamista ("suljettu ikkuna"). Sama koskee henkilöä, joka osallistuu yhtiön taloudellisten raporttien valmisteluun, laatimiseen ja/tai julkistamiseen. Edellä mainittu kaupankäyntikielto koskee myös henkilöitä, jotka käsittelevät Nokian Renkaat konsernin raportointia ja ennusteita ja joilla on pääsy konsernitason lukuihin eri järjestelmien kautta.

Hankekohtaiseen sisäpiiriluettelon merkityltä henkilöltä on kielletty kaikki kaupankäynti yhtiön rahoitusvälineillä hankkeen raukeamiseen tai julkistamiseen saakka.

Tilintarkastus

Tilintarkastajalla on tärkeä rooli osakkeenomistajien nimittämänä valvovana elimenä. Tilintarkastukset antavat osakkeenomistajille puolueettoman mielipiteen tilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen tekotavasta sekä yhtiön kirjanpidosta ja hallinnosta. Yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana toimii KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, josta päävastuullisena tilintarkastajana on KHT Lasse Holopainen. Voimassa olevien säännösten mukaisten tehtäviensä lisäksi hän raportoi tarkastushavainnoistaan konsernin johdolle.

Konsernin tilintarkastuspalkkiot olivat vuonna 2016 yhteensä 437 000 euroa (2015: 537 000). Muista palveluista tilintarkastusyhteisölle maksetut palkkiot olivat yhteensä 739 000 euroa (347 000).

Palkka- ja palkkioselvitys

A. Palkitsemisen päätöksentekojärjestys

Yhtiön yhtiökokous päättää vuosittain hallituksen jäsenten palkitsemisesta hallituksen henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan valmisteleman ehdotuksen perusteella.

Yhtiön hallitus päättää toimitusjohtajan ja muun johtoryhmän palkoista, palkkioista sekä pitkän aikavälin kannustinjärjestelmistä. Hallitus päättää toimitusjohtajan lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmän lisäksi myös johtoryhmän lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmän enimmäisrajat. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta valmistelee edellä mainitut asiat hallituksen päätettäväksi käyttäen tarvittaessa ulkopuolisia asiantuntijoita. Toimitusjohtaja päättää johtoryhmän lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmien tavoitteet.

Vuoden 2012 yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 25 000 000 osakkeen antamisesta osakeannilla. Valtuutus on voimassa viisi vuotta yhtiökokouksen tekemästä päätöksestä lukien. Vuoden 2015 yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 5 000 000 yhtiön osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Valtuutus on voimassa seuraavaan yhtiökokoukseen asti, kuitenkin enintään 12.10.2017. Hallitus voi käyttää näitä osakkeita myös palkitsemiseen.

B. Palkitsemisen keskeiset periaatteet

Hallituksen jäsenten palkitseminen

Hallituksen jäsenille maksetaan vuosipalkkio sekä kokouspalkkio hallituksen ja sen valiokuntien kokouksista. Matkakustannukset korvataan yhtiön matkustuspolitiikan mukaisesti. Vuosipalkkio maksetaan 50-prosenttisesti rahana ja 50-prosenttisesti yhtiön osakkeina, jotka hankitaan hallituksen jäsenille yhtiökokouksen jälkeen huhtikuun aikana. Yhtiö vastaa mahdollisesta varainsiirtoverosta.

Vuoden 2016 varsinaisessa yhtiökokouksessa päätettiin hallituksen jäsenille seuraavat palkkiot:

- puheenjohtajan vuosipalkkio 80 000 euroa
- jäsenen vuosipalkkio 40 000 euroa
- kokouspalkkio 600 euroa/osallistuttu kokous/henkilö

Hallituksen jäsenet eivät kuulu yhtiön optio- ja osakepalkkiojärjestelmien piiriin.

Toimitusjohtajan palkitseminen

Hallitus päättää konsernin toimitusjohtajan palkasta ja muista eduista.

Toimitusjohtajan kokonaispalkka koostuu peruspalkasta, luontoiseduista, suoritukseen perustuvasta lyhyen aikavälin tulospalkkiosta sekä osakepohjaisista pitkän aikavälin kannustepalkkioista.

Toimitusjohtaja Ari Lehtorannan kiinteä rahapalkka vuonna 2016 oli 743 435 euroa. Luontoisetujen osuus kiinteästä rahapalkasta oli 9 330 euroa. Lisäksi toimitusjohtajalle maksettiin tulospalkkiona 560 219 euroa.

Lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät

Toimitusjohtajan lyhyen aikavälin tulospalkkio perustuu konsernin kannattavuuteen ja kassavirtaan ja voi olla maksimissaan 100 % toimitusjohtajan vuosipalkasta. Tavoitekausi on yksi vuosi ja palkkio maksetaan kerran vuodessa.

Toimitusjohtajan pitkän aikavälin kannuste koostuu osakepalkkiojärjestelmistä. Kulloinkin voimassa olevan osakepalkkiojärjestelmän keskeiset tavoitteet löytyvät kappaleesta Avainhenkilöiden kannustinjärjestelmät. Palkkioiden enimmäisrajat on kuvattu Taulukossa 1.

Eläkkeet ja toimisuhteen päättymiseen liittyviä ehtoja

Johtajasopimuksen mukaan toimitusjohtajan eläkeiäksi on määriteltä 63 vuotta. Eläke määräytyy työntekijän eläkelain ja yhtiön ottaman erillisen maksuperusteisen eläkekapitalisaatiosopimuksen mukaisesti. Vuonna 2016 suoritettu maksu oli 132 000 euroa. Koska toimitusjohtaja Ari Lehtorannan toimisuhte päättyi 31.12.2016, hänelle ei yllä olevan eläkekapitalisaatiosopimuksen perusteella kerry eläketurvaa vaan sopimuksen perusteella suoritettavat maksut palautuvat yhtiölle.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on 6 kuukautta. Yhtiön sanossa sopimuksen irti, on toimitusjohtajalla irtisanomisajan palkan lisäksi oikeus 18 kuukauden palkkaa ja muita etuja vastaavaan korvaukseen.

Johtoryhmä

Hallitus käsittelee ja päättää henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan esityksen pohjalta konsernijohdon palkoista ja muista palkkioista sekä henkilöstön palkitsemisjärjestelmästä.

Johdon palkitseminen perustuu kunkin tehtävän vaatavuusryhmän mukaiseen kuukausikorvaukseen, joka sisältää kiinteän raha-

palkan ja verotettavat puhelin- ja autoedut, sekä erilliseen tulospalkkioon. Tulospalkkio määräytyy konsernin liikevoitosta ja toiminnoille määriteltujen KPI-mittareiden toteutumisasteesta. Toimintojen KPI-mittarit muodostuvat eri osatekijöistä, joita ovat mm. kannattava kasvu, kassavirta ja toiminnon prosessien tehokkuus. Tulospalkkion määrä vaihtelee maksimissaan 40–50 %:iin vuosiansioista. Tulospalkkio maksetaan kerran vuodessa.

Konsernin johtoryhmän jäsenille maksettiin vuonna 2016 kiinteää rahapalkkaa yhteensä 1 916 346 euroa sekä tulospalkkioita 490 809 euroa.

Lisäksi konsernilla on avainhenkilöille suunnattu osakepalkkiojärjestelmä (ks. Avainhenkilöiden kannustinjärjestelmät), jonka tavoitteena on henkilöstön pitkäjänteinen kannustaminen ja sitouttaminen yhtiöön. Palkkioiden enimmäisrajat ovat Taulukossa 1.

Eläkkeet ja toimisuhteen päättymiseen liittyviä ehtoja

Johtoryhmän jäsenillä ei ole erikseen sovittuja eläkejärjestelyjä.

Johtoryhmän jäsenen irtisanomisaika on yhtiön puolelta 6 kuukautta ja johtoryhmän jäsenen puolelta 3 kuukautta. Jos toimisuhte

päättyy yhtiöstä johtuvasta syystä, on johtoryhmän jäsenellä oikeus saada yhtiöltä 12 kuukauden palkkaa ja muita etuja vastaava korvaus.

Avainhenkilöiden kannustinjärjestelmät

Optiojärjestelmä 2013

Vuonna 2013 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti optio-oikeuksien liikkeeseen laskemisesta osana konsernin henkilöstön kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää, myös myöhemmin konsernin palveluksessa oleville tai palvelukseen rekrytoitaville henkilöille. Hallitus jakoi optiot keväällä 2013 (2013A-optiot), 2014 (2013B-optiot) ja 2015 (2013C-optiot).

Osakepalkkiojärjestelmä 2016

Nokian Renkaat Oyj:n hallitus päätti keväällä 2016 konsernin kannustinjärjestelmien uudistamisesta. Uudistuksen tavoitteena on järjestelmien selkiyttäminen ja parantaminen sekä kilpailukykyisen palkkiojärjestelmän tarjoaminen koko henkilöstölle.

Taulukko 1. Lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinjärjestelmien palkkioiden enimmäisrajat

	Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmä	Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät		
		Tulospalkkiojärjestelmä 2015 ja 2016, %*	Osakepalkkiojärjestelmä 2013 (maksimi) Ansaintajakso 2015	Osakepalkkiojärjestelmä 2016 (maksimi) Ansaintajakso 2016
Toimitusjohtaja	100 %	33 800	70 000	30 000***
Muu johtoryhmä	44 %**	70 000	216 875	195 000

* Enimmäisrajat on esitetty prosentteina ansaintajakson (vuosi) peruspalkasta

** Muu johtoryhmä keskimäärin

*** Väliaikaiselle toimitusjohtajalle allokoitu määrä

Nokian Renkaiden uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä avainhenkilöiden sitouttaminen yhtiöön. Osakepalkkiojärjestelmään kuuluu noin 5 % konsernin henkilöstöstä mukaan lukien johtoryhmän jäsenet.

Osakepalkkiojärjestelmässä on kolme yhden vuoden ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2016, 2017 ja 2018. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet ansaintajakson alussa. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2016 perustuu konsernin liikevoittoon ja liikevaihtoon. Ansaintajaksolta 2016 maksettavat palkkiot vastaavat

yhteensä enintään noin 515 000 Nokian Renkaat Oyj:n osaketta sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2016 maksetaan vuonna 2017 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta. Palkkiona maksettuja osakkeita ei saa luovuttaa osakkeille asetetun noin yhden vuoden mittaisen rajoitusjakson aikana.

Konsernin johtoryhmän jäsenen on omistettava 25 % koko järjestelmän perusteella ansaitsemiensa brutto-osakkeiden määrästä,

kunnes hänen osakeomistuksensa yhteensä vastaa hänen brutto-vuosipalkkansa arvoa. Tämä osakemäärä on omistettava niin kauan kuin jäsenyys konsernin johtoryhmässä jatkuu.

C. Palkitsemisraportti

Hallitus

Hallituksen jäsenten palkkiot, hankittujen osakkeiden lukumäärä sekä hallituksen ja valiokuntien kokouspalkkiot on esitetty alla olevassa taulukossa.

Taulukko 2. Hallituksen jäsenten palkkiot vuonna 2016 (maksuperusteinen)

Asema hallituksessa	Kiinteä vuosipalkkio, € ^{***}	Hallituskokousten palkkiot, €	Valiokunta-kokousten palkkiot, €	Palkkiot yhteensä, €	Vuosipalkkiolla hankitut osakkeet, kpl	Hallituksen osake-omistukset, kpl	
Petteri Walldén	Puheenjohtaja	80 000	7 800	3 600	91 400	1 326	18 456
Heikki Allonen*	Jäsen	40 000	3 600	2 400	46 000	663	663
Hille Korhonen	Jäsen	40 000	7 800	3 600	51 400	663	7 927
Tapio Kuula	Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan pj.	40 000	7 200	2 400	49 600	663	6 359
Raimo Lind	Tarkastusvaliokunnan pj.	40 000	7 800	3 000	50 800	663	2 056
Veronica Lindholm*	Jäsen	40 000	3 000		43 000	663	663
Inka Mero	Jäsen	40 000	7 200	3 000	50 200	663	2 056
Hannu Penttilä**	Jäsen		4 200	1 800	6 000		Jäsenyys päättynyt
Yhteensä		320 000	48 600	19 800	388 400	5 304	38 180

* jäsen 12.4.2016 alkaen

** jäsen 12.4.2016 saakka

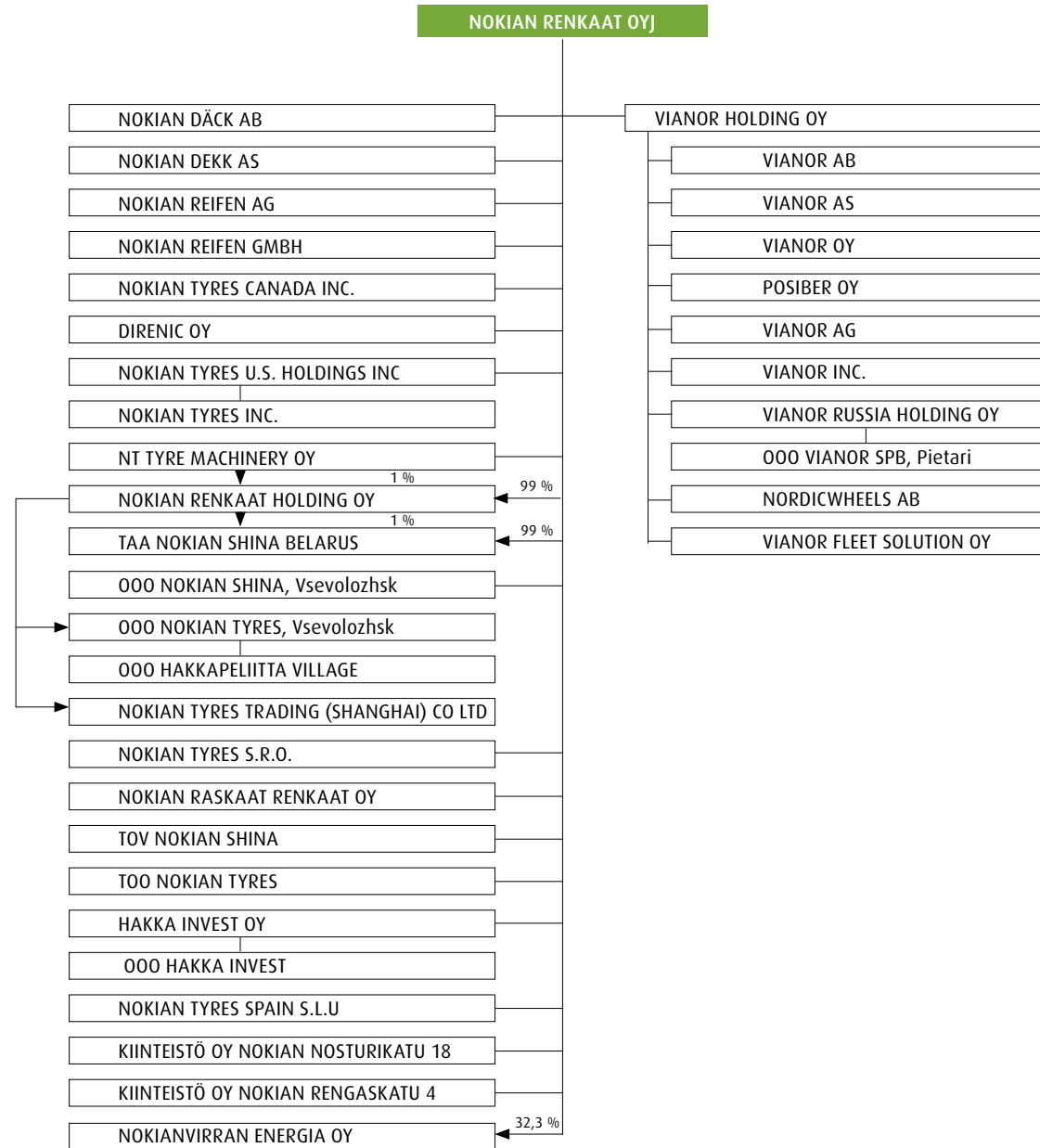
*** Vuosipalkkiosta 50 % maksetaan rahana ja 50 % yhtiön osakkeina

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Taulukko 3: Toimitusjohtajan ja yhtiön muun johtoryhmän palkat ja taloudelliset etuudet vuonna 2016 (maksuperusteinen)

	Kiinteä rahapalkka, € (sisältää luontoisedut)	Tulospalkkiot, € (vuodelta 2015)	Allekirjoitus-palkkiot, €	Erokorvaukset, €	Osakepalkkion kokonaisarvo, € [*]	Yhteensä	Osakepalkkiosta osakkeina suoritettu osuus
Toimitusjohtaja	753 435	560 219			795 743	2 109 397	11 382
Muut johtoryhmän jäsenet	1 916 346	490 809	59 000	111 983	1 648 048	4 226 186	28 385

*Luovutusvälimäärän 2.11.2016 osakekurssin mukaan, osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakson 2015 maksu

Tietoa sijoittajille ja sijoittajasuhteet

Yhtiökokous

Nokian Renkaat Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään maanantaina 10.4.2017 klo 16.00 Tampere-talossa, Tampereella, osoitteessa Yliopistonkatu 55. Kokoukseen ilmoittautuneiden luetteloiminen, äänestyslippujen jako sekä kahvitarjoilu alkavat kello 14.00.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka viimeistään 29.3.2017 on merkitty osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

Vuosikertomus 2016, tilinpäätös, selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvitys ovat saatavilla yhtiön kotisivuilta sähköisinä versioina. Yhtiön vuosikertomus sisältää tilinpäätöksen ohella toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen.

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yhtiokokous2017

» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/

Osingonmaksu

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2016 jaetaan osinkoa 1,53 euroa osakkeelta. Osingonmaksun täsmäytyspäivä on 12.4.2017 ja osingon maksupäivä 27.4.2017 mikäli hallituksen ehdotus hyväksytään.

Osakerekisteri

Osakkeenomistajaa pyydetään ilmoittamaan yhteystiedoissa tapahtuneet muutokset siihen arvo-osuusrekisteriin, jossa hänellä on arvo-osuustili.

Taloudelliset katsaukset

Nokian Renkaat julkaisee taloudellisia katsauksia suomeksi ja englanniksi seuraavasti:

- Osavuosikatsaus 3 kk: 3.5.2017
- Puolivuosikatsaus 6 kk: 8.8.2017
- Osavuosikatsaus 9 kk: 1.11.2017

Nokian Renkaat julkaisee taloudelliset katsaukset ja vuosikertomuksen internetissä osoitteessa

www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/.

Sijoittajasuhteiden periaatteet

Yhtiön sijoittajasuhteiden tehtävänä on välittää osakemarkkinoille säännöllisesti ja johdonmukaisesti olennaista, oikeaa, riittävää ja ajantasaista tietoa Nokian Renkaiden osakkeen arvonmäärityksen perustaksi. Periaatteina ovat tasapuolisuus, avoimuus, täsmällisyys ja hyvä palvelu.

Yhtiön johto on vahvasti sitoutunut palvelemaan pääomamarkkinoita. Pääsääntöisesti toimitusjohtaja ja talousjohtaja tapaavat analyytikkoita ja sijoittajia sekä vastaavat heidän kysymyksiinsä. Nokian Renkaat noudattaa vähintään kolmen viikon hiljaista jaksoa ennen tulostiedotteidensa julkaisemista ja vähintään kuuden viikon hiljaista jaksoa ennen tilinpäätöstiedotteen julkaisemista.

Analyytikko- ja sijoittajatapaamisia kotimaassa ja ulkomailla järjestetään yleensä tulosjulkistuksen jälkeen. Muina aikoina analyytikoiden ja sijoittajien tiedon tarpeeseen vastataan pääosin puhe- ja sähköpostitse.

Sijoittajasuhteet:

Andrei Pantioukhov, väliaikainen toimitusjohtaja
puh. 010 401 7733
sähköposti: ir@nokiantyres.com

Anne Leskelä, talousjohtaja, sijoittajasuhteet
puh. 010 401 7481
sähköposti: ir@nokiantyres.com

Analyytikkojen ja sijoittajien tapaamis- ja vierailupyynnöt:

Jutta Meriläinen, Manager, Investor Relations & Business Development
puh. 010 401 7231
sähköposti: ir@nokiantyres.com

Sijoittajaviestintä:

Antti-Jussi Tähtinen, markkinointi- ja viestintäjohtaja
puh. 010 401 7940
sähköposti: info@nokiantyres.com

Anne Aittoniemi, viestintä- ja IPR-spesialisti
puh. 010 401 7641
sähköposti: info@nokiantyres.com
Fax: 010 401 7799

Osoite:

Nokian Renkaat Oyj, Pirkkalaistie 7, PL 20, 37101 Nokia

Pörssitiedotteet 2016

Nokian Renkaat julkaisi vuonna 2016 yhteensä 27 yleistä pörssitiedotetta, 17 tiedotetta johdon liiketoimista ja 27 liputusilmoitusta. Tämän lisäksi yhtiö julkaisi lehdistö- ja tuotetiedotteita. Ohessa on esitelty otsikot tärkeimmistä pörssitiedotteista. Vuoden 2016 kaikki tiedotteet kuten myös aikaisempien vuosien tiedotteet löytyvät kokonaisuudessaan Nokian Renkaiden kotisivulta osoitteesta www.nokianrenkaat.fi/yritys/julkaisut/tiedotteet/.

- 20.1. Muutoksia operatiiviseen rakenteeseen ja johtoryhmään
- 5.2. Nokian Renkaat Tilinpäätöstiedote 2015
- 5.2. Nokian Renkaat Oyj:n hallituksen ehdotukset yhtiökokoukselle
- 24.2. Nokian Renkaiden kannustinjärjestelmä uudistuu
- 29.2. Nokian Renkaiden testirengaspoliittika ja -prosessi
- 18.3. Nokian Renkaiden vuosikertomus 2015 on julkaistu
- 12.4. Nokian Renkaat Oyj:n varsinaisen yhtiökokouksen päätökset
- 12.4. Nokian Renkaat Oyj:n hallituksen järjestäytymiskokouksen päätöksiä
- 19.4. Nokian Renkaat hakee 2013B-optio-oikeuksien listausta
- 4.5. Nokian Renkaat Osavuositarkastus tammi–maaliskuu 2016
- 12.5. Nokian Renkaat allekirjoitti 100 miljoonan euron valmiusluottosopimuksen
- 16.5. Nokian Renkaat Oyj:n optio-oikeuksilla merkityt osakkeet
- 18.5. Nimitys Nokian Renkaiden johtoryhmässä
- 1.7. Nimitys Nokian Renkaiden johtoryhmässä
- 9.8. Nokian Renkaat Puolivuositarkastus
- 18.8. Nokian Renkaat Oyj:n optio-oikeuksilla merkityt osakkeet
- 27.9. Nokian Renkaiden toimitusjohtaja vaihtuu
- 1.11. Nokian Renkaat Osavuositarkastus tammi–syyskuu 2016
- 7.11. Nokian Renkaiden verokiista etenee. Yhtiö pääsee viimein valittamaan asiasta hallinto-oikeuteen.
- 10.11. Nokian Renkaat Oyj:n optio-oikeuksilla merkityt osakkeet
- 21.12. Nokian Renkaat Oyj:n väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi on nimitetty Andrei Pantioukhov

Vuosikertomus ja tilinpäätös 2016

Vuosikertomus 2016, tilinpäätös, selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvitys ovat saatavilla yhtiön kotisivuilta sähköisinä versioina. Yhtiön vuosikertomus sisältää tilinpäätöksen ohella toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen.
» Lue lisää: www.nokianrenkaat.fi/yritys/sijoittajat/

